

Monograph 8
January 2004

སེ་བ་ལ་ཚོས་རྗེ་སྐུ་ལ་སྐུ་དག་དབང་བད་དཀར་གྱིས་མཛད་བའི་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་
གཏུང་འཛིན་སྐུ་ལ་སྐུ་ལྷོ་མ་ཐར་ས་བོན་ཅོམ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

**The Introductory Biography of
the Hereditary Prince Incarnation
(The First Zhabdrung, Ngawang Namgyel)**

Sewala Trulku Ngawang Pekar

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་རྒྱེ་བ།
The Centre for Bhutan Studies

ལོ་བ་ལ་ཚོས་རྗེ་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བ་དཔེ་བུ་དཀར་གྱིས་མཛོད་བའི་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་
གཏུང་ཡོན་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཐར་ས་བོན་ཙམ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

**The Introductory Biography of
the Hereditary Prince Incarnation
(The First Zhabdrung, Ngawang Namgyel)**

Sewala Trulku Ngawang Pekar

**The Introductory Biography of the Hereditary Prince
Incarnation (The First Zhabdrung, Ngawang Namgyel)**

Copyright © 2004, The Centre for Bhutan Studies

Published by

The Centre for Bhutan Studies
P.O. Box: 1111
Thimphu, Bhutan

Tel: 975-02-321111/321005
Facsimile: 975-02-321001
Email: cbs@druknet.bt

<http://www.bhutanstudies.org.bt>

ISBN 99936-14-18-1

Acknowledgement

This edition of *The Introductory Biography of the Hereditary Prince Incarnation (The First Zhabdrung, Ngawang Namgyel)* was prepared by Dungchen Sangay Dorji, Secretary of Dzongkha Development Authority for the Centre for Bhutan Studies. The existence of this biography was hitherto unknown, except in Sewala Goenpa's archive, until it was brought to light recently by Dungchen Sangay Dorji. The Centre expresses its appreciation to him.

རྒྱལ་སྤྱིམ་གཏུང་འཛིན་སྤྱིམ་སྤྱིམ་རྣམ་ཐར་ས་བོན་ཙམ་བཀོད་པ།

ཨང་	ཚཱོན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ལེའུ་དང་པོ། སྤྱི་འབྲུངས་པ་དང་སྤྱི་ཡོན་གསན་བཞེས་	༡
༡	མཚོད་པར་བཅོལ་བ་	༡
༢	གཏུང་གི་ཆེ་བ་བཅོལ་བ་	༢
༣	སྤྱི་འབྲུངས་པ་	༤
༤	སྤྱི་ཡོན་གསན་བཞེས་	༧
༥	རྣམ་ཐར་ལེའུ་དང་པོའི་སྤྲོམ་ཆིག་	༩
༢	ལེའུ་གཉིས་པ། ཆེབས་ཁ་ལྷོར་བསྐྱོར་མའི་མཛད་པ་	༡༠
༡	འབྲུག་པ་ཕན་ཚུན་མ་འགྲིགས་པ་	༡༠
༢	གནས་གཟིགས་ལ་བྱོན་པ་དང་	
	སྤྱི་བ་གཙང་བ་དང་འབྲེལ་བ་	༡༢
༣	ལྷང་བསྐྱུན་དང་འབྲིལ་ཏེ་	
	ཆེབས་ཁ་ལྷོར་བསྐྱོར་བ་	༡༤
༤	རྣམ་ཐར་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྤྲོམ་ཆིག་ཆིག་	༡༤
༣	ལེའུ་གསུམ་པ།	
	གཙང་དམག་ཐེངས་དང་པ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ལྷང་བསྐྱུན་	༢༠

१	སྤྲོད་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་དང་གཙང་དམག་དང་པ་	२०
२	མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་བསྐྱེད་པ་	२०
३	རྣམ་ཐར་ལེའུ་གསུམ་པའི་སྤྲོད་ཆེན་ཆེན་	२२

༧ ལེའུ་བཞི་པ།

	རྣམ་ཐོ་སྐྱབ་པ་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཡབ་ཀྱི་	
	དགོངས་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་	२༤
१	རྣམ་ཐོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་	२༥
२	ཡབ་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་	२०
३	རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཞི་པའི་སྤྲོད་ཆེན་ཆེན་	२༩

༨ ལེའུ་ལྔ་པ།

	ལྷགས་ཅིའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་	
	ཡོངས་འཛིན་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་	२༩
१	ལྷགས་ཅིའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་	
	ཡོངས་འཛིན་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་	२༩
२	ཀུན་མཁྱེན་པལླ་དཀར་པོའི་སྐྱེས་སུ་ངེས་ཤེས་	
	ཚོད་པ་དང་གདན་དུས་ཐུན་མོང་གི་རྩིས་གཞུང་	
	རྩོམ་པར་བསྐྱེད་པ་	३१
३	རྣམ་ཐར་ལེའུ་ལྔ་པའི་སྤྲོད་ཆེན་	३༤

ཅ	ལེའུ་དྲུག་པ།	
	སྐབས་ཁྱར་གདན་འདྲེན་དང་རྒྱ་གཞི་ཁའི་	
	རྒྱལ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་	༣༩
༡	སྐབས་ཁྱར་གདན་འདྲེན་ལུས་བ་དང་	
	ར་ཇ་པར་རྣམ་ཡན་གྱི་འབྲེལ་བ་	༣༩
༢	རྣམ་ཐར་ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲིམ་ཚིག་ཚིག་	༣༩
ཆ	ལེའུ་བདུན་པ། ལྷགས་དམ་ལོ་གསུམ་མར་བཞུགས་པ་	༤༠
༡	ལྷགས་རིར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷགས་དམ་ལ་	
	བཞུགས་པ་	༤༠
༢	རྣམ་ཐར་ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲིམ་ཚིག་ཚིག་	༤༢
༧	ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྐར་བསྐོར་ཐེངས་དང་པ་དང་	
	སེམས་རྟོགས་ཁའོང་བཞེངས་པ་	༤༣
༡	ལྷོག་གྲ་བཙུགས་ནས་སྐར་བསྐོར་ལ་བྱོན་པ་	༤༣
༢	སེམས་རྟོགས་ཁའོང་བཞེངས་པ་དང་	
	ནང་གི་ངོ་རྟོགས་	༤༤
༣	རྣམ་ཐར་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིམ་ཚིག་	༤༦

༩ ལེའུ་དགུ་པ།	
སྒྲིབ་བསྐྱོར་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་སྒྲིབ་འཇམ་དཔལ་	
རྗེ་འབྲུངས་ཏེ་བསྐྱེན་རྫོགས་བཞེས་པ་	༤༩
༡ སྒྲིབ་བསྐྱོར་ལ་བྱོན་པ་དང་	
ཡབ་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ལུང་བསྐྱེན་	༤༩
༢ སེམས་རྫོགས་ཁར་རྟེན་བཞེངས་དང་	
སྒྲིབ་འཇམ་དཔལ་རྗེ་འབྲུངས་པ་	༥༠
༣ བསྐྱེན་རྫོགས་བཞེས་པ་	༥༡
༤ རྣམ་ཐར་ལེའུ་དགུ་པའི་སྒྲོམ་ཚིག་	༥༢
༡༠ ལེའུ་བཅུ་པ། གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་དང་	
དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་བཞེངས་པ་དང་གཙང་དམག་ལས་	
རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་སྟེ་རྗེ་སྤོན་རྫོང་ཕྱག་ལུ་འབྱོར་བ་	༥༤
༡ གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་དང་	
དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་བཞེངས་པ་	༥༤
༢ གཙང་དམག་ཐེངས་གཉིས་པ་ལས་	
རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པ་	༥༥
༣ ཚན་ཉིད་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པ་	༥༧
༤ གཙང་དམག་ཐེངས་གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་	
རྗེ་སྤོན་རྫོང་རྩིས་བཞེས་པ་	༥༩

u རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཙུ་པའི་སྒྲོམ་ཚིག་ ༤༠

༡༡ བཙུ་གཅིག་པ།

བཙུན་གསར་འབྱུ་བ་དང་རིན་སྤྲུངས་ཚོང་བཞེངས་པ་ ༤༩

༡ དགེ་ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་བཙུན་གསར་འབྱུ་བ་ ༤༩

༢ རིག་འཛིན་སྣང་པོ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྲོ་གོ་ལ་བྱོན་པ་ ༤༧

༣ དགོངས་འདུས་རིལ་སྐྱབ་གནང་ཞིང་

རིན་སྤྲུངས་ཚོང་བཞེངས་པ་ ༤༥

༤ གཙང་སྤྲེ་པའི་ཆབ་སྲིད་ཆམ་ལ་ཕབ་སྤྲེ་བྱ་གཏེ

རྣམས་འབྱར་བ་ ༤༧

u རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པའི་སྒྲོམ་ཚིག་ ༤༧

༡༢ བརྩིས་པ། དགེ་སོག་གཉིས་ཀྱི་དམག་ལས་རྒྱལ་བ་ ༧༠

༡ དགའ་ལྷན་གཞུང་གསར་པར་ལེགས་སོའི་འབྲུལ་ ༧༠

༢ དགེ་སོག་གཉིས་དང་མ་འགྲིཏ་པར་དམག་བྱུག་པ་ ༧༢

༣ ཇི་བཙུན་ས་སྐྱུ་པའི་ཆིངས་འགྲིག་གནང་བ་དང་

རིག་འཛིན་སྣང་པོ་སྤྲོ་བྱོན་པ། ༧༥

༤ རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པའི་སྒྲོམ་ཚིག་ ༧༤

ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ། སྤྲར་ཕྱི་ངེས་མེད་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ ༧༩

१	ཚེས་བྲིམས་བཅའ་ཚུལ་	༧༩
२	སྤྱི་ཤིང་གི་བྲིམས་བཅའ་ཚུལ་	༩१
३	ལས་མགོན་གྱི་འཆམ་དང་སྤྱངས་ཐང་སྐྱབ་མཚོན་	༩३
༤	པད་སྤྱི་བརྒྱུད་འཛིན་དང་འབྲེལ་བ་	༩༤
༥	མི་མ་ཡིན་པའི་ཞབས་ཏོག་	༩༥
༦	མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་ར་	༩༧
༧	སྤྱི་མཚན་དཔེ་དང་མངོན་མཁྱེན་མངའ་བ་	༩༩
༨	རྩ་རི་དབང་མོ་ཆེ་གནང་བ་	༩१
༩	ཚེས་སྤོང་ལས་ལ་བསྐྱལ་བ་	༩༢
༡༠	བཀའ་སྤྱང་གིས་ཕྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་	༩३
༡༡	སྤོན་གནས་རྗེས་དྲན་	༩༤
༡༢	རང་བྱུང་མཚོན་རྟེན་བཞུགས་ཁང་	༩༥
༡༣	ར་ཇ་བརྒྱན་ར་ཡན་གྱི་འབྲེལ་བ་	༩༥
༡༤	རྣམ་ཐར་ལེའུ་བརྩ་གསུམ་པའི་སྤོམ་ཚིག་	༩༧

༡༥ ལེའུ་བརྩ་བཞི་པ།

	བྱེ་བ་རྩ་རྩེ་བཞེངས་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་རིལ་སྐྱབ་གྱི་མཚན་པ་	༡༠༠
༡	བྱེ་བ་རྩ་རྩེ་	༡༠༠
२	རྩེ་མ་པའི་མཚན་པ་	༡༠༠

3 ལྟན་སྐྱེས་རིལ་སྐྱབ་	109
4 རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པའི་སྐོམ་ཚིག་	102
5 ལེའུ་བཅོལ་ལ།	
ཐུགས་དམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོད་	103
1 ཚབ་ཚན་ལ་བྱོན་པ་དང་སྤྲས་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་ཅི་	
སྤྲས་མོག་གསལས་ཤིང་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་	103
2 བསྟན་སྲིད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོད་	104
3 ཚུམ་བུང་དང་སྐོམ་སྐོན་	105

༄༅། །ཀྱུལ་སྤྱོད་གདུང་འཛིན་སྤྱུལ་སྤྱི་རྣམ་ཐར་ས་བོན་

ཙམ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།། དགོ་ལེགས་འཕེལ་བར་མཛོད།

ལེའུ་དང་པོ།

སྤྱི་འབྲུངས་པ་དང་སྤྱི་ཡོན་གསན་བཞེས།

༡ མཚོན་པར་བཛོད་པ།

གང་སྤྱི་མཚན་དཔེ་འི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས་རྟ་བདུན་རྒྱལ་པོ་འབར་
བའི་འོད་གྱིས་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བར་མཛོད། །གང་གསུང་
ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་གསུང་གིས་ཐེག་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོག་འགྲོ་བའི་
སྤྱིང་ལྷན་ཀུན་ནས་སེལ་མཛོད་ཅིང་། །གང་བྱུགས་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་
བྱལ་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱའི་ངང་ནས་སྤྱི་མའི་འགྲོ་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་
འགོད་མཛོད་པ། །གང་གི་གསང་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་
མཚུངས་བྱལ་བྱ་མ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་ཚེ་འོད་སྤྱང་མཐའ་ཡས་བྱུགས་ཁ་ནས།། འོད་
འཕྲོས་བདེ་ཅན་འོ་མའི་མཚོ་དྲུག་ལ། །སྤྱོད་ཚེ་རིན་ཚེན་ལས་

གྲུབ་པ་ད་ལྟོང་ལས། །སྤྱུལ་པའི་བྱེད་ཚུང་རལ་པའི་ཟུར་སྤྱད་ཅན། །
སྤྱིད་གསུམ་འགྲོ་ལ་གཟིགས་པའི་སྤྱན་ཆབ་ལས། །མཆེད་གཉིས་
འཁྲུངས་ནས་སྤོན་བཏབ་སྤྱན་ལ་ཐིམ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེམ་
པར་མ་གྲུར་བར། །ཞི་བདེར་མི་གནས་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་
ལས། །ད་ལྟ་སྤྱི་དུས་འགྲོ་བའི་སྤྱབས་མགོན་དུ། །བསམ་ཞིང་
བྱོན་པ་རྒྱལ་གྲས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་དུ། །མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སློ་ཡིས་མི་
འཁྲུང་གྱང། །བྱ་བཏང་རྗེ་དང་ཚན་རབས་དག་ལས་བརྟེན། ཟུར་
ཙམ་བཀོད་འདི་མཁའ་འགྲོས་བཟོད་པར་གསོལ། །

༣ གདུང་གི་ཆེ་བ་བཟོད་པ།

དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་འདྲེན་མཚོག་དམ་པར་གྲུར་པ་དཔལ་འབྲུག་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གདུང་གི་ཆེ་བ་ཟུར་ཙམ་བཟོད་ན། །ཚོས་རྒྱལ་སྤོང་
བཙན་སྐྱམ་པོའི་དུས་སྤྱ་རྒྱ་ནག་ནས་ཇོ་བོ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་གྱང་
ལྷ་དགའ་དང་ལྷ་དགའ་གཉིས་ལས། །ལྷ་དགའི་གདུང་ཡིན། དེའི་
གདུང་ལས་བྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་དུས་སྤྱ་སྤྱ་གསལ་སྤྱང་ཞེས་པ་མཁའ་
པོའི་གདན་ས་བཟུང་མི་དེ་ཡིན། དེའི་གདུང་ལས་རྒྱ་འཇམ་དཔལ་
གསང་བ་ཞེས་པ་མངའ་བདག་བྱི་རལ་གྱི་དུས་སྤྱ་ལོ་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་

གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། དེས་མུང་སྟོང་དཔལ་སྐྱེའི་གནས་
བཏབ། ད་ལྟ་གནས་སྤྱིང་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། དེར་རྒྱ་འཇམ་
དཔལ་གསང་བས་གཤམ་ཅེའི་གདན་ལ་ཞབས་བཞག་པས་པར་བརྒྱད་ཚུ་
བྱུང་བས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་
ན། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པ་ནི། །འབྲུང་པར་སྟེ་ཡི་རྣམ་སྤྱལ་
མཚོག། །བཟུངས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་། །ཡང་གདུང་རབ་
བརྒྱད་ཚུ་ཅ་བཞི་ཞེས་པའང་འབྱུང་ཞིང་། །ཅ་བཞི་ནི་ཚོང་མེད་ཀྱི་
སྤྱལ་སྐྱེ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། གཉིས་ནི་འཇམ་དབྱེད་ས་ཚོས་གྲགས་
དང་། པར་དཀར་པོ་ཡིན་ནོ། གཉིས་ནི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་
ངོ།

དེ་ནས་དེའི་གདུང་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དཔོན་གྲས་སྟག་ཚལ་དུ་འཕྲོས་
པ་ལ་རྒྱ་བཙོན་འགྲུས་སེང་གེ་ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཚོང་མེད་དུ་གྲགས་པ་དེ་
བྱུང་། དེས་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་ལ་སྤྱན་དྲངས། དེའི་གདུང་མུང་སྟོང་ཁྲ་ལེ་
སོགས་འབྲོག་སྐྱེའི་ནང་དུ་འཕྲོས་པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་རྗེ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་
འབྲུངས་ཞིང་། ཁ་རིའི་ལུ་ལན་དུ། ས་རལ་ཞེས་པའི་ལུང་གསུམ་
མདོར། །འོ་རྩ་འཇིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག། །ཁ་བོང་ལོ་འདྲའི་ཁ་ནས་

ཚོས་འཆད་ཚེམ། །ཞེས་དང་། ཡང་། རྒྱ་རོ་པན་ཆེན་གྱི་མའི་གར་
བསྐྱུར་བས། །གཙང་པ་རྒྱ་རས་འབྲུག་དང་ར་ལུང་གྲོན། །ཞེས་
དང་། བརྒྱའི་ལུང་བསྟན་ཡང་མང་ཞིང་། འདིས་འབྲུག་ར་
ལུང་། མདོ་མཁར་ཚོས་རྫོང་སོགས། གདན་ས་ཡ་བཞི་དང་། ཉི་
སི་མན་རྩ་རི་ཡན་ཞབས་ཀྱི་བཅའ་ཤིང་། །བྱང་པར་དུ་རྩ་རིའི་སོ་བྱང་
གཡུ་མཚོར་འཁོར་ལོ་སློམ་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་གཟིགས། ཡབ་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་མོས་པ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན། ཡུམ་གྱིས་བསྟན་པས་བྱ་
ཚོད་པོའི་ཉིན་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་བྱུང་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། འདིས་
འཁོར་འབྱེད་ཐེང་གསུམ་བཏང་བས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་བྱུང་
ཅིང་། བོད་འདིར་ཡང་དབུ་ཆེ་ཉིས་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱས་བསྟན་པ་
རྒྱས་པར་མཛད།།

གདུང་འདིར་ཡང་སེང་གེ་མཚན་ཅན་དག །རིགས་གསུམ་རྣམ་སྐྱེལ་
གསུམ་ལུང་བསྟན་ཞིང་། སེང་གེའི་མཚན་ཅན་དག་ནི། དཔོན་
རས་རྩམ་སེང་གེ། ཚོས་རྗེ་གཞོན་ལུ་སེང་གེ། །བྱང་སེམས་ཉི་མ་
སེང་གེ། །རྒྱལ་གྲས་སེང་གེ་ཤེས་རབ། སེང་གེ་རིན་ཆེན། སེང་
གེ་རྒྱལ་པོ། །ཀུན་དགའ་སེང་གེ། །སློ་གྲོས་སེང་གེ། །སྐྱེལ་སྐྱེ་ཤེས་

རབ་སོང་གེ། །འདི་རྣམས་སོང་གེའི་མཚན་ཅན་དག་ཡིན། །རིགས་
གསུམ་རྣམ་སྐྱེལ་ནི། །འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན། །གསང་
བདག་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་། །སྐྱུན་གཟིགས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་
གསུམ་ཡིན། །གདུང་འདིར་སྐྱེལ་པ་དག་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། །བསྟན་
པ་ཉག་སྲ་དུས་ཁོ་བོ་རང་སློབས་ཡོང་གསུངས་པ། །དང་པོ་རྒྱལ་
དབང་རྗེ། །གཉིས་པ་རབ་དབང་རྣམ་རྒྱལ། །བདུན་རྗེས་ནས་འབྱུང་
བར་ལུང་བསྟན། །རྒྱལ་དབང་རྗེས་བསྟན་པ་མཚོག་ཏུ་རྒྱས་པར་
མཇུག་ཅིང་། །དེའི་དཔོན་རབ་དབང་ཚོས་རྒྱལ། །དེའི་སྲས་རབ་
དབང་གྲགས་པ་དང་རབ་གི་དབང་སྤྲུག་སྲི་མ། །དེའི་སྲས་མི་ཤམ་
ཚོས་རྒྱལ། །དེའི་སྲས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། །དེའི་སྲས་རབ་དབང་རྣམ་
རྒྱལ། །དེའི་སྲས་འཇམ་དབྱངས་རྗོ་རྗེ། །དེའི་སྲས་མཚོ་སྐྱེས་རྗོ་
རྗོ།

3 སྐྱེལ་སྐྱེངས་པ།

རབ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཡབ་ནི་བསྟན་པའི་ཉི་མ། །ཡུམ་ནི་སྲེ་པ་སྐྱིད་
ཤོད་པའི་སྲས་མོ་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱི་བྱ་བྲིད་ཡིན་ཏེ། །མའི་ཡབ་
ཀྱིས་དུགས་པོ་སྐྱེ་རབ་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་མོར་བྱངས་

པས་བྱིན། སྲས་མོ་ཞིག་འབྲུངས་པ་ཨ་ལྷོ་རྩུང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་
ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་བྲལ་དུ་སོང་ནས། ཡུམ་ཞབས་རྩུང་བསྟན་
པའི་ཉི་མའི་སྤྱག་སྦྱིར་འབྲངས་པས། ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷུ་མས་སུ་
བཞུགས། འདི་ཉིད་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་དུས་དོ་མཚན་བའི་
ལྷས་དུ་མ་འབྱུང་། ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཞེ་ལུ་གསིང་མེ་ཉོག་གིས་
བརྒྱན་པ་གཅིག་ལ་རྗེས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཅིག་གི་ནང་སྐྱུ་བྲུས་མཛད་
པས། བྱད་མེད་མེ་ཉོག་གིས་ཐོད་ཅན་གཉིས་འོང་སྟེ་གཅིག་གིས་མེ་
ཉོག་གི་ཐོད་བཅིང་བྱིན་ནས། དེད་གཉིས་པོ་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་ཡིན་
པས་མེ་ཉོག་གི་ཐོད་འདི་ཁྱོད་བཅིང་བཟེར་ནས་བྱིན། གཅིག་ན་
རེ། དེད་གཉིས་གོའ་མོ་ཡིན་པས། རོ་རྗེ་དེ་ཁྱོད་བྱིར་བཟེར་ནས་བྱིན་
པ་ལག་ཏུ་ལེན་པས་སྦྱིང་གར་བེམ། འཇིག་རྟེན་བམས་ཅད་སལ་ལེར་
མཐོང་བ་ཅིག་མིས། ཞབས་རྩུང་ཡབ་ལ་ཞུས་པས། ཁ་རོག་སྦྱོད་
ཁྱོད་བས་ང་རང་ཉིང་དེ་འཇིན་གི་ཉམས་གསལ་གསུངས།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱུ་གཟུགས་བདེ་བས་བྱུབ་པ་དང་། མེ་ཉོག་གི་ཐོད་
བཅིངས་པ་དང་། ཉམས་དགའ་ཡལ་ལེ་བའི་ངང་ནས་ཉིང་དེ་འཇིན་
ལ་ཡུན་འདི་ཅམ་སོང་ཡང་མི་ཞེས་པ་དང་། ཞིང་སྦྱོང་གི་སྤྱང་མ་

དང་བཀའ་སློང་ཚོས་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་། དགོན་གནས་
 དང་དབེན་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱིན་ཆགས་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་རྣམས་
 ཀྱང་བག་བྲོ་བ་དང་། ཚོས་སློང་གི་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་རྣམས་
 བག་བྲོ་ཞིང་བྱིན་ཆགས་པ་དང་། མིག་ཆགས་སྒྲེར་ཆགས། མཚུ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཚེ་འཛོ་དང་། སྐད་སྒྲུབ་སྒྲུ་
 ཚོགས་སྒྲོག་པ་དང་། བྱ་སྒྲེ་དང་སྒྲེ་རིགས་རྣམས་ཀྱང་མ་བསམ་པར་
 སློང་དགའ་ཡལ་ཡལ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། མགར་གྲོང་གི་སྤུར་ཉམས་
 སྒྲུང་ཞེས་པའི་བརྩམ་མོའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་བཞུགས་དུས་ངོ་
 མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་མགོ་བླའི་ཡར་ཚེས་དགའ་བ་
 གསུམ་པའི་མིག་དབྱུག་འགྲུབ་སྒྲོར་ལ་སྐྱུ་བཞུམས་མཚན་ངག་དབང་
 བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་དུ་གསོལ། བྱུས་གསོལ་སྐྱུ་རིམ་སོགས་ལ་
 འབད་ནས་སློང་སྤྱིང་ཞིང་འབྲུག་ཏུ་བཞུགས།

༧ སྐྱུ་ཡོན་གསན་བཞེས།

དགྲུང་ལོ་བཞི་ལྷ་ཙམ་ནས་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཡི་གེ་སྤྱི་མ་སོགས་ལ་ལན་
 གཅིག་གཉིས་ཙམ་བསྐྱབས་པས་ལྷགས་གྲོག་གསལ་དག་སྒྲུབ་ཞིང་
 ཞིན་ཏུ་བདེ་བ་བྱུང་། གདན་ས་འབྲུག་དང་ར་ལུང་གཉིས་ལ་རེས་

མོས་ཀྱིས་བཞུགས། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློ་
གྲོས་བསྟེན། བརྟག་གཉིས་ཆིབས་ཐོག་ནས་གར་སྐྱུངས་མཛད་པ་
དང་། གདན་བཞི་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་སྐྱུངས། སྐྱ་ཀ་
ཙན་གཉིས་དང་། སྐྱན་དག་དུས་འཁོར་སོགས་ལ་ཐུགས་སྐྱུངས་པས་
བརྒྱུ་ཙམ་གྱིས་མཁུན་ཏོ། ཡབ་མེས་གཉིས་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
དབང་ལུང་གསན་སློབ་ཉམས་ལེན་མཛད། ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོག་ཏུ་
འབབ་ཅིང་རྩ་དང་རྒྱུད་བསྐྱོམ་པས་ཡུལ་སྐྱུང་སེམས་སུ་འདྲེས། དེའི་
ཡན་ལག་གར་ཐིག་དབྱངས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱུངས་པས་
སློ་དོགས་ཚོད། བན་ཚང་གི་གྲ་སྟེ་བརྟུགས་པར་མཛད། དབུ་མཛད་
ལ་དགོན་ཡུལ་གསར་པ་བསྟན་འཛིན་འབྲུག་རྒྱས་བསྐྱོས་པ་
གནང་། ཡུལ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེས་རྗེ་
ཉིད་ཀྱི་ཞབས་འགུར་ཞུས་ཏེ་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གར་ཐིག་དབྱངས་
གསུམ་སྐྱུངས་གྲུབ་རྗེས། རྗེའི་ཞལ་ནས་གཞུགས་པོའི་བྱུང་པར་ལས་
གར་ཐིག་ལ་ང་རང་དགའ། དབྱངས་ལ་དབུ་མཛད་དགའ་བ་འདུག་
གསུང་སྐྱད།

u རྣམ་ཐར་ལེན་དང་པོའི་སྒྲིམ་ཚིག།

བཅོམ་ལྡན་ལྷན་གྱི་ཐུབ་སྐྱུན་འདྲེན་སྒྲོབས་ཅན་གྱི། །སྒྲ་ཡི་གདུང་དུ་
 འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་ལྷན་ནི། །སྒྲ་གསལ་འཇམ་དཔལ་གསང་བ་
 བཅོམ་སེང་དང་། །འགྲོ་མགོན་གཙང་པའི་དཔོན་བརྒྱུད་འདིར་
 འབྱུངས་པས། །རྒྱལ་ལྷན་གཞོན་ནུ་སྒྲ་ཡི་བྱ་འདྲ་ཞིང་། །སྒྲི་
 གཙུག་གཡས་འབྲིལ་འཇུམ་པའི་ཉམས་ལྡན་པ། །བལྟམས་དུས་
 ཚོས་ཉིད་རྣམ་དག་སྒྲ་འབྱུང་ཞིང་། །བཞི་ལྷ་བཞེས་དུས་མ་སྤྱི་ཚར་
 གཅིག་གིས། །སྒྲུ་གྱི་འབྱུར་བ་དག་ཅིང་མཁས་པར་གྱུར། །
 དགུང་ལོ་བདུན་ནས་མཁས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ནི། །སྒྲ་དབང་སྒྲོ་གྲོས་
 བསྟེན་པ་ཆེབས་ཐོག་ནས། །རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྟག་གཉིས་ཤར་སྐྱུངས་
 མཛད། །གདན་བཞིའི་རྒྱུད་འབྲེལ་ལ་སོར་མཁས་པར་སྐྱུངས། །
 གཞུང་ལུགས་གངས་བཅད་སྒྲ་སྐྱུན་དུས་འཁོར་སོགས། །བརྟེན་ཅམ་
 བསྟེན་པས་བྱུགས་གྱི་དབྱིངས་སྐྱ་སང། །ཡབ་མེས་དུང་ནས་དབང་
 དང་མན་ངག་དང་། །སྒྲ་སྒྲོམ་སྒྲོད་པའི་གདེང་དང་གར་ཐིག་
 སོར། །སྒྲོ་དོགས་ཚོད་པའི་ཐོ་ཚོམ་སྐྱུལ་མདུད་འདྲ། །

ཡེ་ལུ་གཉིས་པ།

ཆིབས་ཁ་ལྟོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ།

༡ འབྲུག་པ་ཕན་ཚུན་མ་འགྲིགས་པ།

ཡང་འབྲུག་པ་ཕན་ཚུན་གྱི་གྲོང་གཞི་རྩུང་ཟད་ཞིག་ལངས་པའི་སྐྱོར་
 བོ། ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་པར་དཀར་པོ་གདན་ས་ར་ལུང་ལ་བྱོན་
 སྐབས་ཡུམ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོས་བདག་རྒྱུན་ཆེན་པོ་རང་མ་ཞུས་པས་
 དབུས་འཕྲོང་རྒྱས་ལ་བྱོན་ནས། འཕྲོང་རྒྱས་སྤེལ་འདི་བཙུན་མོ་ལ་
 སྤུལ་སྤྱོད་འབྱོར་པའི་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་ནས་བཞེས་ཞོ་དཀར་ཡོལ་གང་
 གནང་བས་བཙུན་མོས་མ་བཞེས་པར་ཞལ་ལྟ་མ་ཞིག་ལ་གནང་བས་
 དཔག་བསམ་དབང་པོ་དེར་འབྲུངས། ལྷ་ཅི་བ་མོགས་གྲུ་པ་ཕལ་
 གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་འཛིན་མཛད། ཞབས་རྒྱུང་ཡབ་སྲས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གྱི་ངོས་འཛིན་མཛད་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་བས། ཞབས་རྒྱུང་བཙུན་
 པའི་ཉི་མ་ངོས་འཛིན་ལ་བྱོན་པས་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་སྤྱོད་ཆས་
 རྣམས་རིམ་པར་བསྐྱུན་པས་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་མའི་ཕྱག་
 གིས་བཟུང་ནས་ངའི་སྤྱོད་མ་འདིར་བྱོན་གསུངས་ནས་སྤྱོད་པ་དུ་ལེན་

པས། བྱ་རྒྱུ་ལྷན་པས་དེ་ཁར་བསྐྱུར་ནས་ངའི་སྒྲིལ་ལྷན་ལ་པ་ང་
རང་གི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདུག་གསུངས་ཐེག། །དེ་དུས་ཞབས་དྲུང་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྐྱེ་མཚམས་ལོ་གསུམ་གྲོལ་ནས་ཉེ་དུ་ཀའི་ཆས་སུ་
ཡོད་པས། གཞན་མ་ཚོའི་ལབ་རྒྱུ་ལ་ཁོང་རལ་པའི་དོ་ཀོར་དང་རྒྱན་
ཆ་སོར་སྤྲོས་ནས་བསྐྱོག་མོ་བྱས་པས་བྱ་རྒྱུ་སྐྱེག་ནས་ངོས་འཇིག་མ་
བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཁོང་ཁྲོད་དེ་ནས་ལྷགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་
ནམས་ཀྱིས་དཔོན་མགོ་ཆེ་བ་ནམས་དང་། སྤྱེ་སྤྱིད་གཙང་པ་ལའང་
འཇུས་ནས་སྐྱེ་སྐྱེས་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ལྷ་བ་སྤུལ་བས། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་
ནས་ཞལ་ལྷེ་དྲང་པོར་མ་བཅད་དོ། །དེ་ནས་གྲོང་མཇུག་མ་ཚོད་པར་
ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས། བྱིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སྤྱུལ་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་ནས་ཨ་རུ་ར་ཡལ་ག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
བྱིར་ཤོག། །ཡང་ན་ངས་བྱིར་ཡོང་གི། ཡང་ན་བྱིད་ཀྱི་ལྷ་མོ་དེལ་
ཞོན་མ་སྐྱུར་རྩ་ནས་བཟུང་ནས་བྱིད་ཤོག། །ཡང་ན་ངས་བྱིད་ཡོང་
གི། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་ན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་སར་ཡང་ན་རྒྱ་མ་བྱིད་ཀྱིས་
དཀྱུག། །ཡང་ན་ངས་དཀྱུག་གིས་གསུངས་པས། རོས་ལང་ནི་མ་
རྣམས་སྐྱབ་འདྲེན་ཚམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

༢ གནས་གཞིགས་ལ་ཕྱོད་པ་དང་སྡེ་པ་གཙང་པ་དང་འབྲེལ་བ།

དེ་ནས་ལྷ་ས་ཡེར་པ་སོཌ་མཇལ། ལྷ་སར་ཇོ་བོའི་སྐྱུན་སྡེར་བྱུང་དམ་
 གྱི་དམ་བཅའ་མང་པོར་མཛད་ཅིང་མཐར་འདོན་པ་ཡིན། བཟླ་ཞིས་
 མོན་མོ་རྗེའི་རི་ཁྲོད་སོཌ་དབེན་གནས་མང་པོ་བརྟེན་ནས་ཉེ་དུ་ཀའི་སྡོན་
 ལམ་ཡང་མཛད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཙོ་བརྟུང་ལ། གཙང་སྡེ་པ་
 དང་ཁོང་སྐྱིབ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཐུན་གྱི་དབང་
 ཏུ་མཛད་ནས་གཙང་བསམ་འགྲུབ་རྩེར་ཕྱོད། གཙང་སྡེ་པས་ཀྱང་མོ་
 བྲང་ནང་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་སྡེ་པ་རང་གི་སྡེ་མ་མཇལ་
 གནང་། ཏུང་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བཟླ་ཞིས་ཁ་དར་གྱི་མཇལ་དར་སྤུལ་
 བསྐྱེན་བཟུང་ཞབས་ཏོག་སྐྱེན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བྲས། དེ་ནས་གཙང་
 རོང་གི་གཏིང་ལ་ནས་ཁལ་ལྷ་བརྟུ་རེའི་སྤུང་བཞེས་ས་ཡོད་པ། དེར་
 ཕྱོད་པས་སྐྱག་གུ་ཁར་ཀམ་པའི་ཚོས་སྡེ་སྤྲས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་
 པས། དེའི་སྤྲ་བྲ་ཕྱོད་པ་དང་གུ་ཁར་ལྷག །ཞབས་ཏུང་གུ་ནང་ཕྱོད་
 གུབ་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱག་ནས་འཇུས་སྤྱིར་བཏོན་པས་ལྷགས་
 ལྷལ་བཞེངས་ནས་རྗོལ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱེས་པས་སྐྱག་རྗེས་བྱུང་བ་རྒྱར་
 སྐྱར། ཡང་རྗོལ་ལྷག་བཟུང་བས་སྐྱག་རྗེས་བྱུང་བ་ད་ལྷ་ལྷུཌ་རི་ལ་
 བཞུགས་ཡོད། དེ་དུས་སྐྱར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱི་སྐྱོམ་ཁ་སྡེ་ནས་འདེད་

པས་འགའ་རེ་རྒྱུ་གི་བ་ཡང་བྱུང་འདུག །དེ་ནས་ཕྱོལ་འཕྲོ་བཅད་
 བས་སྒྲར་ར་ལུང་ལ་ཕྱོལ་བས་སྐྱེ་མཚམས་ལ་བཞུགས།

 དེ་དུས་གཙང་སྤེལ་དང་སྐྱེས་ལོ་ལ་འཛིན་གྱི་ཁོང་སྐྱིབ་བག་ཙམ་ཡོད་
 པའི་སྤྲོང་ལ། ཚོས་སྤེལ་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ལངས་ནས་མི་སྤོང་སྤྲོད་དགོས་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྲིང་ཡིག་ཡང་ཡང་སྐྱེས་ལོ་སྤྲོད་ལ་ཕོག། །འདྲམ་
 མཛེས་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་ཆད་ཙམ་གྱི་ཡིག་ལན་གྱི་བཀའ་ཤོག་
 གནད། དེ་དུས་དགོན་མགར་སའི་མགར་བ་སྤྱི་ཐར་ཟེར་བ་གཅིག་
 མཇལ་བ་ལ་སོང་ནས་མཇལ་དུས། སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ། གཙང་པ་
 གནམ་སའི་བདག་པོ་འདི་དང་སྐྱེས་ལོ་འགའ་འཛོལ་མཛད་པ་བས་
 སྐྱེས་ལོ་མཚུན་པར་མཛད་ན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ལགས་ཞུས་
 པས། བཀའ་ལས་སྐྱེས་ལོ་ལ་འཛིན་གྱི་དུས་སྐྱེས་ལོ་ཡང་། གཟུ་པོར་
 མ་གནས་པ་དང་ཁྱེད་པར་ཀམ་པ་ལ་སྤོང་སྤྲོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་
 ཆིག་དན་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་མི་རྒྱུགས་པ་འདུག་
 གསུངས། འོ་ན་དགོངས་པ་ཅི་རང་ལ་གཏད་ཡོད་ཞུས་
 པས། བཀའ་ལས་ད་དུས་སྤྲོད་ཅེ་དོས་ནས་བརྒྱུད་དེ་སོག་ཡུལ་དུ་
 ཕྱོལ་བས་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་ལག་སྤེལ་ནས་རྟེན་ནག་འདི་ཐལ་སྤང་

སྤྱི་ལོ་ལྟེན་ལ་འདྲ་ཞིག་གཏང་དགོས་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་
གསུངས། འོ་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་དང་འགལ་བས་དེ་
ལྟར་མི་གསུངས་བ་ལྟ། དེད་ཀྱི་སྡོད་ལས་ན་ལྷུང་པ་གསུམ་ཡོད་
དེ། འབྲུང་ཁྱེད་མེད་པའི་དཔོན་རེ། ལྷུང་ཁྱེད་མེད་པའི་སྤྲུམ་
རེ་བྱས་ནས། མི་ལ་བྱིམས་མེད། རྗེ་ལ་ལྷུང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པས་
དེར་འབྲོན་ན་ཚོས་གཞི་ལང་ཙམ་ཡོད་པས་དེར་མེབས་པར་ལྷུ་ལྷུས་
པས་གསུང་ཅི་ཡང་མ་གསུང་།།

མ ལྷུང་བསྟན་དང་འབྲིལ་ཉེ་ཆེབས་ཁ་སྡོད་བསྟོར་བ།

དེ་དུས་མངོན་སྡོད་དྲག་པོའི་བྱུགས་དམ་ལ་ལྷུང་ནས་ཚོས་སྡོད་ལ་རྒྱང་
བསྐྱེད་ཡང་ཡང་བྱས་པས། གཙང་སྡེ་པ་ལོན་ཏུ་སྐྱག་ཀྱང་སྡོད་པས་ཀྱི་
ང་རྒྱལ་གྱིས་དྲེན་ནས། རང་བྱོན་ཁ་ས་པ་ཆི་སོར་ཁོ་ལ་དགོས་པའི་ཡི་
གོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་མིན་ན་བདེ་མོ་རང་ལ་བཞུགས་རྒྱ་མི་ཡོང་བའི་
བྱིམས་ཡིག་ཡང་ཡང་སྤུལ་བས། གསུང་ལས་སྡོད་ལྡན་གྱི་སྤྲུམ་རི་
སྡོད་དང་དགོན་སྡན་འཇིན་པ་ལ་དེ་འདྲའི་དོ་གལ་འཇིན་རྒྱ་ཡོད་
ན། རང་བྱོན་ཁ་ས་པ་ཆི་འདི་ནི་ཆེ་སྡེ་ནམ་མཁའ་དང་
མཚུངས། རྒྱང་སྡེ་ཡུང་འབྲུ་བས་ཀྱང་སྤ། ད་ལྟ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེས་

པ་ཡང་མེད། ཡོད་ཀྱང་འབྲུལ་མི་རྒྱལ་པར་འདུག་པས། བྱིད་
རྒྱལ་གྱི་དེ་ཙམ་ལ་མ་ཆགས་ན། ང་དགོན་རྒྱུང་གཅིག་ལ་ཆགས་རྒྱུ་
མེད། སྐར་ཡང་བྱིད་རང་གང་དགེས་མཛད་སོང་ད་རུང་གང་དགེས་
མཛད་པ་ལས་འོས་མེད་གསུངས་ནས། ཡིག་རྟེན་ཡེ་ཤེས་མགོན་
པོའི་སྐྱེན་དར་ལ་བྱས་ནས་བཏང་བས་འགལ་འཛོལ་ཆེ་རུ་སོང་། དེ་
དུས་དམག་གིས་བསྐོར་ནས་བཟུང་བའི་གྲོས་བྱས་པས། གཙང་པའི་
བཀའ་བློན་གཟུར་པོ་ནས་ཟེར་བ་དེ་སྐྱེ་བུ་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུ་ཡུལ་ཚོས་ལ་
སོང་བ་སླེ་བ་གཙང་པའི་ཕོ་ཉམ་བཀུག་པས་ཡར་ལམ་ར་ལུང་ནས་
བྱོན། ར་ལུང་ལ་རྟེན་མཇལ་མ་འབྱུང་བས་ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་ཉི་
མས་རང་བྱོན་སོགས་བྱུང་འཕགས་རྣམས་མཇལ་ཁ་བཏང་ཞིང་གསེར་
གྱི་གནང་བྱིན་གནང་ནས་མ་འོངས་པ་ན་བྱིད་བཀའ་བློན་དྲག་ཤོས་ཅིག་
འོང་བར་འདུག་པས། དེ་དུས་ངའི་གདན་ས་འདིའི་རྒྱབ་ཅི་འགྱུར་
མཛོད་ཅིག་གསུང་བ་སེམས་གཏིང་དུ་བཞག་ནས། ཁོས་ཡི་གེ་ལ་རྒྱ་
བྱས་ནས་སློང་ལྡན་གཉིས་ལ་སློང་དེ། འདི་ཉིན་གད་མཚན་གད་བྱས་
ནས་འབྲུག་པ་གདུང་གི་ཕྱག་ཏུ་འཕྲོད་པ་གྱིས། བྱིད་ལ་སྤྲ་མའི་ཞེན་
ཞེ་འདུག་བལྟ་འོ་ཟེར།

དེ་ནས་སྟོང་ལྟན་གཉིས་པོས་ཡི་གེ་ཕྱག་ལ་འཕྲོད་པ་གཟིགས་
པས། འདི་ནས་དམག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་འབྲུང་ཐབས་སོར་ཐབས་
གང་དྲག་མཛད་པ་ལྷ་ཟེར་བ་འདུག། སྤྱི་མོར་ནས་རང་བྱོན་ལ་ལྷང་
བསྟན་ལུས་ཀྱང་ཞལ་ལྷོ་ལ་གཟིག་པ་དང་། རིག་འཇིན་ཆེན་པོ་པར་
འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁམས་ཡུལ་རྒྱ་ཡི་རིགས་སུ་གྲགས་པ་
དེ། ཁང་འ་རིས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་གྲོག་ཙམ་འབྲུགས། འདུས་
གཙང་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་འབྲུག་བཞིན་གྲགས། ཞེས་ལྷང་བསྟན་པའི་
དུས་ལ་བབ་ཅིང་གདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་གཟིགས་ནས་གནས་སྐབས་སྟོ་
ངོས་ལ་བྱོན་དགོས་པར་འདུག་པས། འོབས་ཚོ་སྤྱི་མ་འབྲུག་ལ་ང་དེ་
ཕྱོགས་ན་ཡོང་དགོས་པ་འདུག་པས། བྱོད་ཀྱི་དམག་དཔུང་བྱིད་ནས་
ང་བསུ་རུ་ཤོག་ཟེར་བའི་བཀའ་ཤོག་གནང་། ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་
ཉི་མས་སྤྱི་ཆས་བྱུང་འཕགས་རྣམས་དོས་དྲིལ། ཞབས་དྲུང་རང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་བཞེངས་པའི་མགོན་ཁང་ལ་གསུང་ཚོག་བཏང་བཞིན་
བཞུགས། བཅས་ས་རུ་བ་ཙམ་ལ་རྟ་དྲེལ་རྣམས་ལ་ཁལ་
བཀའ། ཞབས་དྲུང་རང་ཕྱིས་ནས་འབྱོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས་
ནས་བེར་དང་ཞལ་དཀར་སོར་བཞག རྟ་དྲེལ་ཁལ་མ་དང་བཅས་པ་
དེད་ནས་བན་ཚང་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་བྱས་ནས་བྱོན། བརྟན་རྟུང་རྣམས་

ཀྱང་རྒྱུ་རིང་ནས་ཕྱོན་པ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་སྤྲོད་གདན་སར་ཡོག།
གྲུ་པ་རག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུག་གཡོན་ལྷུས་ནས་ཕྱོན་པས། སྤྲུ་མ་འབྲུག་
གིས་དམག་མི་དང་བཅས་ནས་བསྐྱུས་པས། ལ་ཡག་ལུང་མོ་སོགས་
ལ་སྤྲུག་ཐེབས།

སྤྲུ་མ་ཡོན་རྫོང་པ་དང་འབྲོག་སྤྲེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་ཞབས་ཏོག་སོགས་
གང་ཡེགས་བྱས། དེ་ནས་ལྷོ་དགོན་པ་འོབས་ཚོར་ཐེབས། སྤྲུ་མ་
འོབས་ཚོར་པ་མ་ཚན་གོང་འོག་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་བསྐྱུ་དང་འབྲུལ་བ་
ཞབས་ཏོག་སོགས་གང་ཡེན་བྱས། ངལ་སོས། དགོན་པ་ལུང་པའི་
མི་སྤྲེ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་སྤྲུན་སྤྲུམ་ཚོགས་པར་
སྤྲུབ། བྱུང་པར་སྤྲུ་བ་སྤྱིང་པ་སྤྲུག་པོ་ལྷོ་དབང་ཚེ་རི། ང་གིས་གདན་
འདྲེན་ལྷུས་ནས་ཚེ་དབང་ལྷུས། བྲོམ་མཐའ་འཁོར་བའི་མར་གྱི་ལྷང་
ཅེ་སྤྲུལ། ཐེག་ཚེན་དབྱུ་ལྷ་དེ་དུས་མིན་པ་མ་གསོལ་ཟེར་བའི་གཏམ་
རྒྱུད་ཀྱང་ཐོས། དེ་ནས་འབྲུལ་བ་རྣམས་སུ་ཚེན་ཡོན་བདག་རྣམས་ལ་
ང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་དུས་བྱིར་ཤོག་
གསུངས་ནས་བཀའ་རྟོགས་དང་བཅས་ནས་བཅོལ། སྤྲུ་རབས་རྣམས་
ཀྱིས་ཁ་རྒྱུན་ལ་འབྲོག་སྤྱིང་བཞིན་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྤྱང་རི་བམ་པ་ལ་ཕྱོན་

ཟེར་བ་ཐོས། དེ་དུས་དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ཡིན་ཟེར་བ་བྱ་བ་དང་སྐྱ་མ་
པད་དཀར་བཟུ་གིས་ཀྱིས་གསུངས་གིང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་
བསྟན་ཚིག་དང་ཡང་གིན་ཏུ་འགྲིག་པ་འདུག །དེ་ནས་དཀར་སྤི་མོའི་
ཐིམ་ཡུལ་གྱི་དབུ་ཆེ་ལོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འབུལ་བ་ཞབས་ཏོག་ལེའ་
པར་བྱས།།

༧ རྣམ་ཐར་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྒོམ་ཆོག།

བདུད་གྱི་ཆ་ལ་གཏོགས་པའི་གྲུ་རིགས་འགས། །རྣམ་སྤྱུལ་གཉིས་སུ་
བཟུང་ནས་དབྱེན་བྱས་པའི། །རྒྱབ་མཐན་གཙང་གི་རྒྱལ་པོས་བྱས་
ནས་སུ། །རྒྱལ་སྤྱོད་མཛད་པ་ལོག་པའི་སྤྱོད་པར་མཐོང་། །སྟོག་
གྲུར་ཀམ་སྒྲར་དང་ཐུག་དུས་སུ། །ཐུགས་རྒྱལ་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་
བྱས་གོར་མ་རྩོ། །ཐུག་གིས་བཅམ་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་མི་མཛད་ཅིང་། །
འཇིག་རྟེན་ཆད་པས་གཙོད་པའི་བསྐྱེད་མོ་ལ། །རང་བྱོན་ཁ་ས་པ་ཉི་
དགོས་ཞེས་སྤྱིང་། །གཞོན་ལུས་འདི་ལྟར་བཀའ་ཡི་ལན་གནང་
བ། ང་ལ་ལོར་དུ་བྱས་པ་མ་མེས་ཀྱིས། །རུས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ནི་
སྤྱར་གང་འདི། །གཞན་ལ་སྤོ་ཡི་ཕོད་པར་མི་འདུག་པས། །རྒྱལ་
སྤྱིད་ཆོས་དང་མཐུན་ན་མཁས་པ་ཡིན། །སྤྱགས་ནག་དབྱ་རུ་བཟུང་

ན་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་སོགས་སྤྲིངས་པས་དམག་གི་དབུང་བསྐྱུས་
ནས། །གཞོན་པར་བརྩམས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞོན་བུ་དེས། །ཁྱུང་
འཕགས་ལོར་རྣམས་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱུམས་ནས་ཅི། །སློབ་ཕྱོགས་གདུལ་བྱར་
དགོངས་ནས་དགོན་ཡུལ་འབྱོར། །དབུ་ཆེན་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་
ཞབས་བསྐྱུས་ནས། །འབྲུལ་བ་སྤུ་དུང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་
བྱེད། །རྒྱན་རབས་ངག་ལས་ཐོས་པའི་གཏམ་རྒྱན་ལ། །སྤྲིང་བཞི་
རྒྱུད་ནས་སྤང་རི་ཟམ་པར་བྱོན། །དཀར་སྤིའི་དབུ་ཆེ་ཡོན་བདག་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས། །ཞབས་ཉོག་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་
བསྐྱུབས། །

ལེའུ་གསུམ་པ།

གཙང་དམག་ཐངས་དང་པ་དང་མཁའ་འགོའི་ལུང་བསྟན།

༡ སྤྲོད་ཆིབས་བསྐྱར་དང་གཙང་དམག་ཐངས་དང་པ།

དེ་ནས་སྤྲོད་ཕྱོད་ནས་འབྲུག་ཚོས་སྤྲིངས་ལ་མགོན་པོའི་སྐྱབ་ཚོག་
 གནང་དུས་མ་རངས་པའི་སྤྲོ་བོ་འགས་གཙང་པའི་དམག་རྒྱ་བབས་སུ་
 བོས་ནས་རྒྱབ་པས་མ་ལོན་ཅམ་བྱུང་། དེ་དུས་རྟེན་མཚོད་སྐྱབ་
 གཟིགས་རྣམས་བསྐྱས་ནས་རྩེ་རལ་རྫོང་ལ་ཐར་ཅམ་བྱུང་བས་དེར་
 ཡང་དམག་གིས་བསྐྱོར་བས་དེ་དུས་མང་ལུག་མིག་མེར་བོས་མང་གི་
 མི་མགོ་རྣམས་བསྐྱས་ནས། འབྲུག་པ་གདུང་བརྒྱད་དེ་ཅམ་གྱིས་འོ་
 བརྒྱལ་བ་ལ་དེད་ཚོ་སྤྲོད་པས་མི་ཡོང་བེར་ནས། མང་དམག་བསྐྱལ་
 བས་དམག་དཔུང་གི་འདམ་ཆེན་ནང་ནས་འབྲུག་པ་གདུང་བརྒྱད་བསྐྱས་
 བས་སྤྲོ་སྤྲོད་སྤྲོ་མིག་ཐང་ཁར་ཕེབས།

༢ མཁའ་འགོའི་ལུང་བསྟན་བསྐྱལ་མ།

དེ་དུས་ཡབ་རྗེ་ཏུན་ནས་ཐུགས་སྐྱོ་བ་ལ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་

བས། ལུང་པའི་ལྷན་ཞལ་གཟིགས་ནས་རྒྱ་དུང་ཐེང་གསུམ་རྗེར་
ནས། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཡབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་
ངས་བྱེད་གོང་མའི་ལུང་བསྟན་དང་བསྟན་ནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
བསྟན་པ་སྲེལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ངས་མི་འགྲུབ་པར་འདུག་པས་བྱ་
བ་དང་མཛད་པ་བམས་ཅད་རྒྱར་ནས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ལྷ་བུའི་
ཚོས་ཅིག་མི་བྱེད་རི་ཞེས་དབུ་སྟོང་བཞེས་པས་དེའི་མཚན་ལམ་དུ་
མཁའ་འགྲོ་སྟེ་བཞེ་བྱོན་ནས། འདི་སྐད་ཅེས། རྒྱ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་སྟུན་
ལྷན་འཇིག་རྟེན་དབང་། །སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་འགྲོ་བ་གདུལ་
མཛད་དུ། །གདུང་འདིར་སྐྱེལ་པ་དགུ་ཅུ་ལུང་བསྟན་པའི། །སྟོང་
པོའི་གསལ་བྱེད་གཉིས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཅེས་གདུང་འདིར་
སྐྱེལ་པ་དགུ་བྱོན་པ་ལས་ཁྱོད་གཉིས་པ་ཡིན་པས་ཐུགས་མ་ལུམ་ཞིག་
ཞེས་བསྟུལ་བའོ།།

དེ་ནས་ཐུགས་དམ་སྤར་བཞེས་ནས། ཐིམ་གཞུང་རྒྱུད་ནས་སྤང་རི་
བམ་པར་བྱོན། ཐིམ་གཞུང་གི་སྟོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འབུལ་བ་
ཞབས་ཏོག་ཕུལ། དེ་དུས་སྐབ་ཆེན་ཉ་མགྱིན་དཔལ་འབྱོར་པའི་
གསུང་ནས་བར་པའི་སར་ཐེབས་དུས་མ་རངས་པའི་སྟེ་བོ་འགས་སྐྱེ་

མདུན་ནས་དུག་མང་འབྱུང་པས་སྤེལ་པའི་ཆིབས་སྐྱའི་སྤྲོ་འོ་ལ་ཕོག་པ་
ཡིན་འདུག་གསུང་། འོ་ན་སྤྱི་ས་གང་ཡང་མ་བྱས་སམ་ཞུས་
པས། ཞབས་དྲུང་གིས་སྤངས་རི་བམ་པར་ཕེབས་ཆེ་གཏོར་མ་གཅིག་
རྒྱབ་འདུག། །གཞན་གང་ཡང་མ་བྱེད་གསུངས།

༣ རྣམ་ཐར་ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲོམ་ཆོག།

འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཐིམ་ཡུལ་ཞབས་ཀྱིས་བཅག། །རིམ་གྱིས་སྤྲོ་གྲོར་
བྱོན་ནས་ཆོས་སྤྲིངས་སུ། །མགོན་པོའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་མངོན་པ་
ལ། །འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ཐབས་དམག་བཅུག་པས། །རྟེན་མཚོད་
སྤྱི་ཆས་ཐབ་ཐོབ་བསྐྱས་ནས་སུ། །རྟུ་རལ་རྫོང་དུ་བྱོས་པས་ཐར་ཙམ་
བྱུང་། །དེ་དུས་སྤྱི་དཔོན་ཞང་སྤྱེས་དར་རྒྱས་གིས། །མཐིང་མང་
འགོ་མི་བགྲོས་ནས་དམག་བསྐྱས་ནས། །འདམ་ཆེན་ནང་ནས་འབྱུག་
པ་གདུང་བརྒྱུད་བསུས། །སྤེ་སྤྲོད་སྤྱི་མིག་ཐང་ཁར་འབྱོར་དུས་
སུ། །ཡབ་རྗེ་དྲན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐུགས་སྤོལ་ནས། །འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་
འདི་ལ་ཐུགས་བསུན་ཞིང་། །ལུང་པའི་ཕུར་ལྷས་རྐང་དུང་ཐེང་
གསུམ་བུང་། །ཡབ་དང་ཆོས་རྗེའི་མཚན་ནས་འཕོད་ཅིང་ལུམ། །
ལུང་བསྐྱེད་བསམ་ནས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལྷུང་དུ་སང་། །ལྷུགས་གཉིས་

བསྐྱོན་པ་བརྒྱུད་བར་བྱེད་བསམས་ཀྱང་། །འགྲུབ་པར་དཀའ་བས་བྱ་
བྱེད་ཀྱན་བོར་ནས། །རྗེ་བརྩན་མི་ལ་ལྟ་བུར་མི་བྱེད་རི། །དབུ་སྒྲིང་
བཞེས་པས་དེ་དགུང་མཚན་ལམ་དུ། །ཡེ་ཞེས་མཁའ་འགྲོ་སྡེ་བཞི་
བྱོན་ནས་ནི། །གདུང་འདིར་སྤྱུལ་པ་དགུ་འབྱུང་གཉིས་པ་ནི། །ཁྱོད་
ཡིན་སྐྱགས་དགོངས་མ་སྐྱག་དམ་བཅའ་བཞེས། །ཞེས་གསུངས་
མཁའ་ལ་འཇའ་བཞིན་ཡལ་བར་གྱུར། །སྐྱགས་དམ་བཞེས་ནས་སྤང་
རི་བམ་པར་བྱོན། །

ཡེ་ལུ་བཞི་པ།

རྩ་མགོར་སྐྱབ་པ་ལ་ལུགས་པ་དང་ཡབ་ཀྱི་དགོངས་ཚོར་སྐྱབ་པ།

༡ རྩ་མགོར་སྐྱབ་པ་ལ་ལུགས་པ།

དེ་ནས་ཡང་ཐུགས་དགོངས་ལ་འཇིག་རྟེན་སྣོད་དགའི་དབང་དུ་བཏང་
 བས་སྟོན་པས་མི་ཡོང་བ་འདུག་པས། ད་ནི་བཅད་རྒྱ་དམ་པོ་རང་
 ཞིག་བྱས་ནས་བྱ་མ་ཡི་དམ་ཚེས་སྟོང་ལ་གསོལ་འདེབས་བསྟེན་སྐྱབ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟེན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རང་ཞིག་
 མཛད་དགོས་དགོངས་ནས་རྩ་མགོར་བྱོན། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་
 པའི་གདུང་བརྒྱད་ཚེ་དབང་བསྟེན་འཇིག་གྱིས་ཞབས་བསུ་མཛད་ནས་
 ཕྱག་གཡོག་གང་དུག་ལུས་ཐུགས་ལའང་གིན་ཏུ་འཇགས་པ་
 བྱང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགའི་ཐོག་རྩ་མགོརི་བྲག་རྩ་མགོན་རང་བྱོན་གྱི་
 བོག་པར་སྐྱབ་གནས་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པས། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་
 བློས་ནས་བྲག་གི་གྲུག་གིས་བཅད་ནས་དབུ་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ཀྱང་ཉིང་དེ་
 འཇིག་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བར་མ་རུས་པས། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་

དམ་ལ་ཐོགས་ནས་ལྷོ་ཁ་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སྤྱན་ལམ་
དུ་ཕབ་ནས་ཚོས་གཞིས་ལ་སྤྲུལ། བྲག་བྱ་རོག་གི་མཚུ་འདྲ་བའི་སྤྲེང་
དུ་སྐྱབ་པ་བྱེད་ན་བསྟན་པ་མཐར་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུགས་རིའི་
ལུང་བསྟན་ཐོབ།

༢ ཡབ་ཀྱི་དགོངས་རྗེས་སྐྱབ་པ།

དེ་དུས་ཡབ་རྗེ་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་སྐྱའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྩོར་གདན་རྟེན་མགོར་དངས་ནས་ཕེབས། འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྤྲིན་གྱིས་
མཚོད་ནས། ལུ་འབྲུལ་ལུས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་སྟོན་མཛད་པ་དང་
སྐྱར་བས་གསོལ་བ་བཏབ། དེའི་སྐབས་སུ་ལུན་གདུང་གཉིས་ལས་
གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ་བཞེངས་ནས་ཞལ་ལ་ཡང་ཞལ་རྒྱན་བརྩུཌ་
ནས་ཤིན་ཏུ་མཚར་ཞིང་མཚོན་པ་བཞེངས་ནས། སྐྱབ་སྟོན་ཡིག་བརྒྱ་
ལ་སོཌ་པས་ཡབ་རྗེས་སུ་ལུས་པའི་འགྲོད་བཤའ་ཆེན་པོ་མཛད་པས་
བླགས་ཉམས་ལ་ཡབ་ཞལ་གཟེར་ནས་བྱ་རྒྱུང་འགྲོད་བཤའ་དེས་ཚོག་
གསུངས་ནས་སྒྲོ་གསུམ་ཚངས་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་འདུག །ལ་ལ་
ས་ནི་སྐྱེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་བྱོན་ཟེར་བ་ཡང་འདུག་གོ།

३ རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཞི་པ་སྡོམ་ཚིག།

ད་ནི་འཇིག་རྟེན་སྣོད་དགའི་དབང་བཏང་ནས། །བཏང་སྡོམ་སྡོམ་སྡོད་
པས་འདི་སྤྱིའི་དོན་མི་འགྲུབ། །སྤྱི་མ་ཡི་དམ་གསོལ་བཏབ་བསྐྱེན་
ནས་ནི། །དཀར་བརྒྱུད་གོང་མའི་ཞབས་རྗེས་བསྐྱེག་དགོས་
བསམ། །རྩ་མཚོག་རོལ་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་བྱོན། །གནས་དེའི་
བདག་པོས་ཞབས་བསུ་བསྐྱེན་བཀུར་ཞུས། །དངོས་གྲུབ་འབྲུང་བའི་
སྲ་ལྷས་འཚུབ་བྱུང་ནས། །ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་བློས་ནས་སྐྱབ་སྤྲུག་
བཞིག །གོར་མ་གཡག་གེད་ཙམ་ཅིག་དབྱར་ལྷུངས་ཀྱང་། །ཉིང་
འཇིན་གཡོ་བར་མ་རྣམས་ལེགས་ལྷན་ཆེ། །དམ་ལ་ཐོག་ནས་ཁ་བཞིའི་
གནས་རྩལ་འདི། །སྐྱེན་ལ་ཕབ་ནས་ཚོས་གཞི་འབུལ་ལོ་དང་། །བྱ་
རོག་མཚུ་འདྲའི་སྟེང་དུ་གཙུག་ཁང་བཞེངས། །བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་
མཐའ་རྒྱས་ལུང་ཡང་བསྟན། །དེ་སྐབས་ཡབ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
བཞུད་ནས། །སྤྱར་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་རྩོར་གདན་རྩ་མགོར་ཞུས། །
འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབྱིལ་འཁོར་དབྱས་བཞུགས་ནས། །ཀུན་བཟང་
མཚོད་པས་མཚོད་ནས་ཡེ་ཤེས་མེས། །མཚོད་ནས་རྣམ་ཐར་བསྡོད་
པས་གསོལ་བ་བཏབ། །ཞུན་ཐིག་གདུང་ལས་སྐྱུ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེ། །

ཞིན་ཏུ་མཚར་ཞིང་མཚོན་པར་བཞེངས་ནས་སུ། །ཡབ་མཚོག་རྗེས་
སུ་ལྷུས་པའི་འགྲོད་བཤགས་ལ། །ཉིན་མཚན་མེད་པར་འབད་པའི་
བྱགས་ཉམས་ལ། །ཡབ་རྗེ་བྱོན་ནས་ཚངས་པའི་སྤང་བ་བྱིན། །བྱ་
རྒྱུ་ཉེས་བྱས་ཐམས་ཅད་དག་གོ་གསུངས། །བཅད་རྒྱ་གྲོལ་ནས་
ལྷགས་རིར་གདན་ས་བཟུང། །

ལེའུ་ལྷ་པ།

ལྷགས་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་གདན་
འདྲེན་ཞུས་པ།

༡ ལྷགས་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་
གདན་འདྲེན་ཞུས་པ།

དེ་ནས་ཡོས་ལོ་ལ་སྐྱེ་མཚམས་གོ་ལ་ནས་ལྷགས་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་འགུམ་གདིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དུས་མཁས་གྲུབ་ལྷ་དབང་སློབ་གྲོས་དེ་
ཉིད་སྤར་ནས་ཡོངས་འཛིན་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པ་ལྟར། མི་
ཕྱེད་པའི་དང་པས་སློབ་གདན་དྲང་བ་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་ནས། །གཙང་
མུང་སྤྲད་གི་ཆ་ཚུ་བཟང་སྤྲུག་སྤེའི་ཡང་དབེན་མཁའ་སློབ་དུ་བཞུགས་
པ་དང་མཇལ་ནས། །བཀའ་ཤོག་རྟེན་བཅས་སྤུལ། དེ་ཡང་བརྩམས་
པ་པཎ་ལྷ་རྩ་རིང་གྲོན་པ་གཅིག་འདུག་པས། ལྷགས་ཡོད་པ་ཅིག་
ལ། སྐྱེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་འདི་ག་ནས་ཡིན་ལ་ཞུས་
པས། གསུངས་ནས་འདི་ལྟོ་ནས་གདུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཞབས་
ནས་ཡིན་པས་སྤྲོ་མ་རྩལ་ཟེར་མི་དེ་ཡིན། ང་ལ་སློབ་ཤོག་གསུངས་

བའི་བཀའ་ཤོག་རྟེན་བཅས་གནང་བ་ཡིན་འདུག་གསུངས། ཡང་
གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་གཙང་པ་གནས་སའི་བདག་པོ་དེ་དང་
འགལ་སོང་ངོ་གསུངས་ནས་སྐྱུན་བཅུམ་ནས་ཡུད་ཙམ་ཅིག་
བཞུགས། ཡང་སྐྱུན་ཅིག་པ་མཛད་ནས། ཡང་གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་
ཆེ་འདི་སྐྱ་སྐྱ་མེའི་དུས་ནས་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་རྟོགས་རང་
དུ་ཡོང་བ་ཡིན། གང་གིས་ཀྱང་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་གསུངས། དེ་
ནས་འགྲོག་གྲིང་བཞི་བརྒྱད་ནས་ཕྱོམ། རོ་དགོངས་ཆེག་ཁར་སློབ་རྒྱ་
ཡིན་ཟེར་ནས་སྤང་སྤྲིངས་ཅིག་དུ་སློབས། སང་བཞེངས་ནས་ཕྱོམ་
པས་ཅ་སྤང་དོག་ལ་གཟར་བ་ཅིག་འདུག་པས་གསུང་ནས། སྤམ་
རྒྱའོ་འདིས་ང་འདི་འདྲ་ཅིག་དུ་བསྐྱུལ་བ་གསུངས་ནས་སྐྱུན་བཅུམ་ནས་
བཞུགས་འདུག།

དེ་ནས་རྡོར་གདན་ལྷགས་རིར་ཕེབས། ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་
ཞབས་བསུ་མཛད། ལྷག་མཇལ་དང་ལྷག་རྩེ་སློད་མཛད་ནས་གཟིམ་
ཁང་དུ་ཕེབས་དགའ་སྟོན་ལ་མཚོ་རིས་མདུན་ས་ལྷ་བྱ་རྒྱས་པར་མཛད་
ཅིང་ལྷགས་དགེས་པའི་གསུང་གྲོང་མང་པོ་མཛད་དུས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
གསུང་ནས། མཚོད་རྟེན་གི་ཐིག་རྩ་དེ་བརྗེད་ཡོད་པ་འདྲ། སྤང་

ཡེབ་ཁྱུར་ཤོག་གསུངས་སྤྱང་ཡེབ་སྤུལ་ནས་ཚངས་ཐིག་ཟུར་ཐིག་
རྣམས་བཏབ་ནས། ཟུགས་བསམ་ལ་བཞུགས་ནས་མ་འཛོལ་བས་ཐེ་
ཚོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་གསུངས། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་ཅིང་གི་
ཕྱིར་དུ་ཞུས་པ། གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་ཚོས་སྤྲིངས་སུ་དམག་
གིས་འདེད་པས། །དབུ་ལྷ་དཀར་པོ་ཅིག་བཞེས། སྐྱེ་འདབ་དཀར་
པོ་ཅིག་བཞེས་ནས་སྐྱེ་སྤོང་ལ་བྱོན་སོང་ཟེར་བ་ལོར་ནས་ཐོས་
པས། ཡང་བདེན་ནམ་གསུངས་པས། ཉིད་གི་ཞལ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་
དེ་བདེན་ལ། ངས་ཡ་གི་ནས་དག་འོང་བ་འདུག་བསུང་བྱ་བཅུག་བྱས་
རུང་ངེའི་ཁར་མ་ཉན་པས་ལན་གསུངས།

དེ་ནས་མི་རིང་བ་ཅིག་ན་དཔོན་སློབ་གཉིས་སྐྱེ་སྐྱེས་ངོས་འཛིན་གི་
གསུང་སྤོང་ཅིག་བྱུང་བས། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བའི་མགོན་
པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་དེ་ཉིད་གི་གསང་གསུམ་མི་ཟད་སྐྱེ་འབྲུལ་དུ་བའི་
རོལ་བས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མདུན་དུ་སྐྱེལ་བ་རེ་རེ་སློན་ལུས་པ་ཡིན་པ་
ལ། གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེལ་བ་མཛད། དཔག་བསམ་
དབང་པོ་གསུང་གི་སྐྱེལ་བ་མཛད། ད་ཟུགས་གི་སྐྱེལ་བ་གཅིག་བྱོན་
གནང་ཞུས་པས་ཉིད་གི་གསུངས་ནས། སྐྱེ་ཡང་ང་རང་

ཡིན། གསུང་ཡང་ང་རང་ཡིན། ཟུགས་ཡང་ང་རང་ཡིན་གསུངས་
པ་སྐྱེ་མ་བྱ་བཏང་པ་དེ་དུས་རིན་པོ་ཆེ་འི་གསོལ་དཔོན་ཡིན་པའི་
གསུངས་ལས་ཐོས། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློབ་གྲོས་དགུང་སྟོང་གི་
ཡིན་ཞིང་དེ་དུག་བཞེས། གནམ་ལོ་ཡོས་ལ་ལྷགས་རིང་
ཕེབས། དེ་དུས་ཞབས་དྲུང་དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ཡིན། མེ་འབྲུག་
ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱབས་པ་ཡིན།

༢ ཀུན་མཁྱེན་པར་དཀར་པོའི་སྐྱ་སྐྱེས་ངོ་མར་ངེས་ཤེས་ཚོད་པ་
དང་གདན་དུས་ཐུན་མོང་གི་ཕྱིས་གཞུང་ཚོམ་པར་བསྐྱལ་བ།

དེ་ལྟར་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་པའི་གདུང་བརྒྱད་ཡིན་པ་མ་
གཏོགས། སྐྱ་སྐྱེས་ཡིན་མིན་ལ་ད་དུང་ཐུགས་ཚོམ་གྱི་ངང་ལས་སྐྱ་
བསྟོད་ཅིག་སྐྱེས་ལ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ཡང་མ་བཞེས་ཏེ། སྐྱ་
མ་རིན་པོ་ཆེ་རང་བདུད་འདུལ་ཡང་དབེན་ལ་འཇམ་དཀར་གི་བསྟེན་པ་
ཞིག་མཛད་པ་ཞུ་གསུངས་བ་ལྟར་གནང་བས། བདུན་སྟག་གཅིག་
སོང་བའི་སྐྱ་དྲོར་ཐུན་བ་མའི་ཐུགས་དམ་འོད་གསལ་གཟིགས་སྐྱང་
ལ། ཀུན་མཁྱེན་འབྲུག་པ་ཕེབས་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆ་ཀུན་
གནང་སྟེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱིས་གཞི་རྣམ་དག་ཅིག་

སྤྲིགས། ལོ་ཚོགས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡིན་གསུངས་བའི་ཐེབས་སྒོ་ལྟར་
བསྟན་གནང་འདུལ། རྗེ་ཚོང་ཚང་པ་བྱོན་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
ཕྱིས་གཞི་ཅིག་མཛད་ན། དེའི་སྤྲིན་བདག་ངས་བྱེད་ཟེར་བ་ཅིག་
གཟིགས་པས་ཅི་ཞིག་གམ་སྟམ་བཞུགས་ཡོད་ཚེ།

དེའི་ཉིན་ཤར་ཙམ་ལ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་མཚོད་གཉིས་བྱོན་ནས་
ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཀུན་སྤུལ་ནས། ང་ནི་རྟེན་བཞེངས་དང་བསྐྱེས་བརྗོད་
བྲེལ་བས་མི་ལྷོགས་པ་འདུག །བྲེལ་བ་རིན་པོ་ལྷགས་བསྟན་ཀྱང་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱིས་གཞི་ཅིག་སྤྲིགས་དང་གསུངས་པས། དེའི་ཆེ་
དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཕྱིས་གཞི་ཅིག་མཛད་ན་ཅི་ནས་བཀའ་དྲིན་
ཆེ་བ་འདུག་པས། བར་ལ་འཁོད་པའི་བདག་རྟེན་ངས་བྱེད་ཞུས་པས་
དེའི་ཆེ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིན་ཏུ་དབྱེས་པའི་ཞལ་འཇུག་དང་
བཅས། ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ། ད་ལྟག་འདུག་པའི་
གདུང་ངོ་མ་ཡིན་པའི་དད་གུས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེ་
སྐྱེས་ཡིན་མིན་ལ་བེ་ཚོམས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ང་ནི་ཀུན་མཁྱེན་
རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་སྤྲུལ་གདུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཡིན་ངེས་སུ་འདུག་
པས་བཀའ་དྲིན་སྤྲིང་ནས་ཆེ་མདང་ངའི་མི་ལམ་ན། ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་བྱོན་ནས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡིག་ཆ་གནང་ནས་རྩིས་
གཞི་སྒྲིགས་གསུངས་བ་དེ་གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཡིན་འདུག་
པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དབུ་མཛད་ཀྱང་ང་རྒྱལ་མ་བྱེད་ཅིག། བྱོང་ཀྱང་
ཁོད་ཚང་པའི་རྣམ་སྐྱེལ་དུ་འདུག་གོ་གསུངས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པོ་
བྱུང་།།

དེའི་ཆེ་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོའི་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་བསམ་འཕེལ་དེ། དེ་
ཐུག་གུ་རྒྱུང་དུ་བརྟུག་ནས་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་ལས། དེ་ནས་ལོར་བུ་
དེས་གཙོས་པའི་ལེ་ཆན་བཟང་བ་བཅས། སྐྱེལ་སྐྱེའི་བདག་རྒྱུན་
ཞབས་རྟེན་གསོལ་འདེབས་བཅས་སྐྱེལ་བ་ནི། བསྐྱེལ་བཟང་བསྟན་པ་
སྟོང་གི་སྒྲི་གཟུགས་འཛིན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྷ་སྐྱེལ་ཞིང་། མྱིས་
རང་འགྲེལ་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་གདན་དུས་ཐུན་མོང་གི་རྩིས་གཞི་
འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཆད་ཐབས་ཟིན་
བྱིས་ལེགས་བཤད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྟན་
བཅོས་འདོད་སྒྲིན་གཏེར་བུམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གདན་དུས་མཐུན་
མོང་གི་དུས་རྩིས་ལྷན་ཚོག་དབྱེད་ལྷན་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་
དང་། གཞན་ཡང་བར་དོའི་ཚོས་བཤད་སྐྱེ་གསུམ་རང་གོལ། ཞལ་

འདོན་གནང་རྒྱུ་རྒྱུ་བཤགས་སོགས་སྤྲུགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་
ཞིག་བརྩམས་ནས་སྤུལ་འདུག །འདི་རྣམས་མཁན་ཆེན་དམ་ཚོས་
པད་དཀར་སོགས་གྲ་བཤེས་མང་པོའི་གསུངས་ལས་བྲེས།

དེ་ནས་ཅིས་གཞི་གཞུང་འགྲེལ་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་རྩོམ། དེ་
ཡང་མེ་འབྲུག་ལ་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤིང་རྩ་
ཡབ་གྱི་ཉེར་བརྒྱད་ལ། །མི་ཕམ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་འབྲུངས། །
དེ་ཡི་ལོ་ངོ་ཉེར་གསུམ་པ། །ད་ལྟའི་གནམ་ལོ་མེ་འབྲུག་ཤར། །
སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པ་ནས། །ད་ལྟའི་མི་ལོ་ཡན་ཆད་དུ། །
ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱད་ཉེར་གསུམ་འདས། །ལྷ་སྟོང་གནས་པའི་དབང་
བྱས་ནས། །ད་ལྟ་སྐབ་པའི་རྩལ་གྲིམས་དུས། །ཉིས་སྟོང་གསུམ་
བརྒྱ་ཉེར་བདུན་ནི། །མ་འོངས་བསྟན་པའི་ལྷག་མར་གནས། །འདི་
ནི་སྤྱི་དང་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པ་ལྷ་སྟོང་གནས་པའི་
དབང་དུ་ཡིན་ནོ།

༣ རྣམ་ཐར་ལེའུ་ལྷ་པའི་སྟོམ་ཚིག།

དེ་ནས་མཁས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། །ལྷ་ཡི་མཚན་ཅན་སྤྱན་

དངས་ལྷགས་རིར་མེབས། །ཡབ་ལས་མ་གསན་དབང་དང་གདམས་
བ་གསན། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཚུམ་པར་བཀས་བསྐྱེད་བས། །ཞལ་
གྱི་འཇུག་བཀའ་ཉིད་ལ་བསྟན་ནས་སྟ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་
ལུང་བསྟན་ཞིང་། །གཞན་ལ་ཚོད་ཚང་སྤྱེད་སྤྱེ་ཡིན་པར་བསྟན། །
དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་གནམ་ལོ་མེ་འབྲུག་ཡིན། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་
པོའི་བསྟན་ཚིག་ནང་ནས་བཤད། །

ལེའུ་དུག་པ།

སྐབས་ཁྱེད་གདན་འདྲེན་དང་རྒྱ་གཞི་ཁའི་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲེལ་བ།

༡ སྐབས་ཁྱེད་གདན་འདྲེན་ལུས་པ་དང་ར་ཇ་པརླ་རྒྱ་ར་ཡན་གྱི་
འབྲེལ་བ།

དེ་ནས་སྐབས་ཁྱེད་སྐྱོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ལུ་མི་བྱུང་བ་
ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། །འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ར་ཇ་པརླ་
རྒྱ་རན་ལ་ཡང་ཕོ་ཉ་བ་བརྒྱུངས་ནས་སྤར་ར་ལུང་ནས་བྱོན་པའི་གུ་རུ་
བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སྤྲེལ་གཞོན་ལུ་ཞིག་ངེད་ཀྱི་འདིར་ཕེབས་པ་ཡོད་
པས། འདིར་ཞབས་ཏོག་མཛད་པ་རིགས་སོ་བཅེར་ནས་ལུ་ཡིག་ལུལ་
བས་ར་ཇས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ལུལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། རྗེ་ཉིད་རི་ཐང་
ཁར་ཕེབས་འབྲེལ་ར་ཇས་སྟོན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་བ་མང་པོ་
བསྟར། ལུ་ཡིག་ལ་ཁྱོད་སྤར་གྱི་གུ་རུ་དེའི་གདུང་ཡིན་ན་ངེད་ཀྱང་
འབྲེལ་བ་རང་གིས་འཚོངས་པས་ནོར་འདི་བཞིན་ལུལ་ཡོད་པས་འདི་
ཕྱིའི་སྐབས་གནས་མཛོད་ཅིག་བཅེར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ། དུལ་གྱི་
འཁར་བ་ཅིག། དུལ་གྱི་རྒྱ་དུང་ཆེཅིག དུལ་འོ་དང་། གསེར་

འོ་འདྲེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། སྤང་པོའི་མཆེ་བ་
དང་། ཆིབས་པ་དྲུར་སྦྱིད། གཞན་རས་ཚོང་གི་འབྲུལ་བ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་པ་སྤུལ་བ་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་སྦྱོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་
མཛད།།

ལན་ལ་གོས་ཆེན་གྱིས་གོས་དང་། ཆིབས་སྐྱེ་འཁོར་དང་བཅས་
གནང་བ་མཛད་ནས། ཆེ་སྦྱོན་སྦྱོན་བཟང་བཏབ་པའི་གྲོགས་པོ་
ཕྱོད། །སྦྱིས་གནས་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱེལ་ཡང་ཐུགས་ཡིད་འདྲེས། །
འབྲུལ་བཟང་གསུང་འཕྲིན་འབྱོར་བས་བདག་ཀྱང་སྦྱོ། །བསྐྱོ་སྦྱོན་
དཔག་མེད་བཏབ་པས་འདི་ཕྱིར་བདེ། །ཞེས་པའི་བཀའ་ཤོག་ཀྱང་
གནང་རོ། །དེ་དུས་གྱི་དབྱེལ་དུང་དེ་ད་ལྟ་དགེ་འདུན་པའི་དབྱེལ་གྱི་
ཚོགས་དུང་དེ་ཡིན། དབྱེལ་གྱི་འཁར་བ་དེ་ད་ལྟ་ལྟགས་རིའི་ཕྱག་
མཛོད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་གསེར་དབྱེལ་རྣམས་ཡབ་གྱི་གདུང་
རྟེན་དབྱེལ་འབྲུམ་དེ་ལ་སོང་བ་ཡིན་ཟེར།།

སྐབས་བྱུང་པ་རྣམས་གྱིས་དབྱེལ་དང་མར་གྱི་ལྟང་རྩེ་སོགས་འབྲུལ་བ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སྤུལ་ནས་གཅིག་ན་རེ། འབྲུག་པ་གདུང་

བརྒྱུད། རྫོང་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ན་དེད་རྣམས་འཛོལ་ས། སངས་
རྒྱལ་མེན་ན་རྫོང་འཛོལ་ཟེར་བ་ཡང་བྱུང་འདུག། །རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མར་
གྱི་ལྷང་ཅེ་རྣམས་ལ་སྤྱན་ཟུར་གཟིགས་ནས་སྤོང་རྒྱལ་པོ་བསྟན་འཛིན་
རྣམ་རྒྱལ་ལ་མར་ལྷང་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཡོད་པས་བྱིད་ཀྱིས་གཉེར་ཁ་
གྱིས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོས་བབྱང་པས་དེ་ལྟར་འདུག། །ང་ནི་
འཚོར་གྱིས་དོགས་ནས་བྱངས་ཡང་ཡང་བབྱངས་ཞིང་སྤོང་བ་ཡིན་
གསུངས། གངས་ཉི་སི་ལ་བྱུབ་ཆེན་རྟ་མགྱིན་དཔལ་འབྱོར་པ་དང་
གསུང་འཕྲོས་གནང་བའི་འཕྲོ་ལས་བྱུང་བ་བྱུབ་ཆེན་པའི་གསུང་ལས་
ཐོས།།

དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་བཞེངས་བྱུབ་ནས། དེའལ་གདུང་
རྣམས་བཞེངས་བྱུབ་དུས་རབ་སྟོན་རྒྱལ་པར་མཛད་བཟོ་སྤྱལ་རྣམས་ཀྱི་
གནང་སྤྱིན་ལ། སྤྱོད་ཉེན་གསུང་རྟེན་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་མཚོང་
ཆས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནང་ནས། རྟོར་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཟང་
པར་བྱས་ནས་གཏོང་བ་མཐར་སྤིན་པར་མཛད་པས། བཟོ་སྤྱལ་རྣམས་
ཀྱིས་ཆེ་དབང་ཞུས་ནས་མཚོང་ཆས་རྣམས་སྤྲར་འབྲུལ་བ་སྤྲུལ་བ་ཡིན་
འདུག།

༢ རྣམ་ཐར་ལེན་དུག་པའི་སྒྲིམ་ཚིག།

སྐབས་ཅིག་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་བདག་རྣམས་བཀོས་ནས། །སྒྲིམ་འདྲེན་
བྱུང་བ་ཞལ་བཞེས་རི་ཐང་ཁར། །ཕྱོད་པས་ར་རྩ་པར་རྒྱ་རན་
གྱིས། །འབྲུལ་བ་བྱུང་ལོ་མང་པོ་ལྷལ་ནས་ནི། །ཚེ་རབས་མི་
འབྲུལ་འགྲོགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ལུས། །སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་བདག་
རྣམས་གྱིས་དད་པ་ཡིས། །མར་གྱི་ལྷང་ཅེ་དེལ་དང་བོག་ལ་
སོགས། །ལྷལ་ནས་ཚེ་དབང་བསྐྱོ་བ་སྒྲིམ་ལམ་ལུས། །བསྐྱོ་སྒྲིམ་
བགྱིས་བརྗོད་ནས་ལྷགས་རིར་ཐེབས། །གསེར་དེལ་ལ་སོགས་བྱུང་
ལོ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཡབ་གྱི་དགོངས་རྗོད་དེལ་འབྲུམ་རྒྱ་རྩ་
སོང་། །རབ་གནས་གིས་བརྗོད་གཏོང་བ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། །

༡ ལྷུགས་རིར་ལོ་གསུམ་གྱི་བླུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ།

དེ་ནས་ལྷུགས་རི་བདུད་འདུལ་ཕོ་བྲང་ནང་ལ་སྐྱེ་མཚམས་ལོ་གསུམ་
 བཞུགས་པ་ཡིན་པར་དེ་དུས་བླུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་བླུགས་ཉམས་སྲུ་བཞེས་ནས་མནལ་བའི་ཚད་ཀྱང་སློབ་གྱི་རེད་
 བྱས་ཚད་བཟུང་། དཔག་བསམ་དབང་ཕོས་བྱ་སྐྱབ་གྱི་དུས་སྲུ་བྱུག་
 སློང་ཕྱག་ལྷུ་ལྷུ་འཚལ་བའང་གསན་པས། རྗེ་ཉིད་གྱིས་བྱ་སྐྱབ་དུས་
 ལ་ཕྱག་སློང་ཕྱག་དུག་དུག་གནང་ནས། ཁོ་བོའི་ལུས་འདི་ཀེང་རུས་
 ལྷུ་བྱར་སོང་གསུངས། སྐྱེ་མཚམས་བྱ་སྐྱབ་གྱི་དུས་སྲུ་གསོལ་ཁ་བ་
 བྱི་བྱ་བཏང་པད་དཀར་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་ནོ། མཚམས་འགག་ལ་ནི་ཕ་
 དམ་པ་དང་སྤངས་པའི་ཚོས་རྗེ་གནས་སོ།།

དེ་དུས་སླེ་སླིད་གཙང་པས་ཤོད་གྱི་སྲུགས་པ་རྣམས་བཀྲག་ནས་མངོན་
 སློང་བྱ་བར་བརྟམ་པས། སྲུགས་པ་རྣམས་གྱིས་འབྲུག་པ་གདུང་ལ་
 མངོན་སློང་མི་རུས་ཟེར་དུས། གཅིག་ན་རེ། དགོས་དུས་མ་བྱས་ན་

སྤྲུགས་པ་ཡིན་ཟེར་དོན་མེད་ཟེར་ནས། སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེས་དང་བཅའ་
ཐབས་རྣམས་དང་། ལྷུང་བཟེད་དུ་བྲག་སྤྲུགས་ནས་བསྐྱབས་པས་རྗེ་
ཉིད་ཀྱི་མནལ་ལམ་ལ་ལྷ་ཁང་སྤྱན་གཟིགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་གཅིག་
གཟིགས་ནས་ལྷ་མོ་ལ་བྱོན་གྲབས་མཛད་པས་བྱུང་མེད་མཛེས་མ་
ཅིག་བྱུང་ནས། ལྷེས་བུ་བྱོད་ཀྱི་བྱོན་ས་འདི་མིན་ཟེར་ནས། ཞལ་
ལྷག་ཅིག་བྱུང་པས་མནལ་སད་དུས། ཞབས་གཅིག་བྲག་སྤྲོ་ནས་
མར་བརྒྱུངས་ནས་འདུག་པས་དགོངས་པར་གཞན་གྱིས་ངན་བྱེད་པར་
མཁྱེན་ནས། རོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཞུགས་ནས་རྩ་རྩེ་
གཡས་ཀྱི་རྩེར་བཀལ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་འཕངས་པས། །འོ་ཁ་
ནས་བྲག་སྤྲུག་ཉོམ་བྱུང་དུ་ཁ་བྱབ་ནས་ཤི་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་བྱེད་
སྤངས་ཆེ་རུ་སོང་འདུག །དེ་ནས་བན་ཚང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་
པ། དུད་སོལ་ལྷ་མོ་འདི་གཞན་ལས་གཉན་ཞིང་འཕྲིན་ལས་སྤྱུར་བ་
ཅིག་ཡིན་པས། བྱེད་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་གཏད་ཀྱང་འདི་ལ་
བཅོལ་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་གནང་བ་ཡིན་འདུག །བྲགས་དམ་གྱི་
རིམ་པ་རྣམས་ནི་བདུད་འདུལ་མོ་བྱང་དུ་ཕྱག་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་ལ་
གསལ། དེ་ནས་སྤྱོད་མཚམས་གོལ་ནས་གོལ་སྤོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ།

༢ རྣམ་ཐར་ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲོམ་ཚིག།

དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ཟུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས། །ཟུགས་དམ་
 མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར། །དཀའ་སྤྱད་མཛད་ཆེ་བྱང་སྤོང་
 བཞུགས་པོ་ལམ། །ཀའ་རུས་ལྟ་བུར་སོང་ཞེས་གསུང་ནས་བྱོན། །སྤྲེ་
 སྤྱིད་གཙང་པས་སྤྲུགས་པ་ཀུན་བསགས་ནས། །དན་སྤྲུགས་བགྲངས་
 པས་རྗེ་ཡི་མནལ་ལམ་ལ། །སྤྲུན་གཟིགས་ལྟན་པའི་ལྟ་ཁང་གཅིག་
 གཟིགས་ནས། །གཟིགས་མོར་བྱོན་གྲབས་མཛད་པས་བུད་མེད་
 ཅིག །ཞལ་ལྷུག་རྒྱབ་ནས་བྱོན་ས་དེ་མན་བེར། །ཞབས་གཅིག་བུག་
 སྒོའི་དོང་ལ་བསྟན་ནས་འདུག །དེ་ནས་འཇིགས་བྱེད་ར་རྩེ་གཡས་པ་
 རུ། །བཀའ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་མཐར་འཕངས་པས། །དེ་ཉིད་
 ཁྲག་སྤྱུག་འཆི་བས་ཀུན་ཀྱང་བྱེད། །ལྟ་མོ་དེ་ཉིད་འཕྲིན་ལས་ལྷུར་
 བས་ན། །དགོ་འདུན་གཉེར་ཁ་འདི་ལ་གཏང་པ་ཡིན། །ཟུགས་དམ་
 རིམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། །ཉམས་ཆག་མ་མཆིས་མཐའ་རུ་བོན་
 པར་མཛད། །ཟུགས་དམ་སྤྲེ་རྩལ་བཟོད་པར་མི་རུས་ཀྱང་། །སྤྲོས་
 བྲལ་རྩོགས་པས་མཁའ་ལ་མདུང་བསྐྱོར་འདྲ།

སྐར་བསྐོར་ཐེངས་དང་པ་དང་སེམས་རྟོལ་ཁ་རྗེད་བཞེངས་པ།

༡ ལྷོག་གྲ་བརྩམས་ནས་སྐར་བསྐོར་ས་བྱོན་པ།

དེ་ནས་དགེ་འདུན་ལྷོག་གྲ་བརྩམས་པའི་དགོངས་པ་མཛད་ནས་ཚེས་རྗེ་
ལ་སོགས་པ་ལྷོག་གྲའི་སྐྱ་མར་བཀོད། དབུ་མཛད་འབྲུག་རྣམ་རྒྱལ་
ལྷོག་གྲའི་དབུ་མཛད་ལ་བཀོད། དེ་དུས་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་བཞི་མཛད་
ནས་པད་དཀར་གསུམ་པ་བདག་གིས་དགེ་འདུན་ལྷོག་གྲའི་ཁ་འདོན་དུ་
སྐར་བའོ། །ཞེས་གནང་ནས་ལྷོག་གྲ་འཇུགས་པར་གནང་ཡང་ཕྱིས་
སེམས་དཔའ་ཉོག་ཁའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པས་རྐྱེན་ལངས་
ནས་ཆགས་སྐང་གིས་མ་བདེ་བར་ལྷོག་གྲ་དང་བཅའ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་འདུག །

དེ་ནས་འཕྲིན་ལས་སྐང་བྱོན་ནས་སྟོང་པའི་དབུ་ཆེ་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ལ་
ཚེ་དབང་གནང་ནས་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཉོག་ཀྱང་གྲ་ལོ་མ་པ་སྐྱུལ། དེ་
ནས་ཤར་མཁོ་དྲངས་སོགས་ལ་བྱོན། རྒྱལ་སྐྱུས་ངག་གི་དབང་ལྷུག་

གི་གདན་ས་གྲང་སར་སོགས་ལ་བྱོན། ཚོས་སྐྱོང་ལ་གསོལ་ཁ་
མངའ་གསོལ་མཛད། དེ་ནས་ལྷ་ཅན་ངར་བ་སོགས་ལ་བྱོན། དེ་
ནས་ཕ་ཚོ་གར་སྟོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ལ། ཕ་ཚོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་
དང་། ཕ་ཚོ་ཀུམ་བུ་གཉིས་ཡོད་པས། ཀུམ་པོ་འཇིག་རྟེན་མི་འཕེར་
བར་ཚོས་བྱས་པས། བྱད་མེད་གཅིག་དང་བསྐྱོམས་ནས་བྱ་གྲུང་པོ་
གཉིས་བྱུང་བས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཞིག་དགོས་ཟེར་བས་མ་
བྱུང་། དེ་གཉིས་གཡོ་ཐབས་ཆེ་བས། མི་སྡེ་འགའ་སྡིད་དུ་ཚོད་
ནས་ངར་བ་དཀར་ཞིང་སོགས་ལ་ཡུལ་སྡེ་བཟུང་། ཕ་ཚོ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱུད་ཀྱིས་ལྷ་ཅན་ཚོང་ཁ་སོགས་བཟུང་
ནས། ཆགས་སྤང་ཚོལ་ལེ་ཡོད་པས་ཞབས་དྲུང་གོང་མ་ཚོས་ཀྱང་ཞི་
བར་མ་རུས་ལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་བུ་དེ་ན་པའི་ཆེག་
དང་། གསང་སྤྲུགས་དམ་ཆེག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་བཤད། བདུད་རྩི་
དམ་རྗེས་རིལ་བུ་གནང་ནས་འཁོན་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཆེ་དབང་
གནང་། ས་དེ་ལ་ད་ལྟ་གོང་ལོན་ཁ་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས་ནས་ཡོད་
དོ། དེ་ནས་ཤར་འཕངས་ཡེ་སོགས་ནས་དར་རྒྱས་དགོན་པར་
བྱོན། བྱ་སྡེ་དང་ཤར་གྱི་སྐྱོན་བདག་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་འབུལ་བ་
ཞབས་ཏོག་བསྐྱབས།

དེ་ཕྱོགས་ལ་ཆེ་དབང་སེའ་དབང་གང་འདོད་དུ་གནང་། དོན་གཉེར་
མང་པོ་ལ་གྲིད་ཁ་མང་པོ་གནང་ངོ། དེ་ནས་ཁུ་བྱུག་ལ་ཁར་ཞེས་
པའི་ཆོས་སྦྱོང་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ནས། དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་བདག་ཕོ་མོ་
རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་བསྐྱབས་ནས་གདན་ས་ལྷགས་རིར་
ཕེབས། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་དབང་སློ་གྲོས་མཇལ་བྱུགས་དགེས་པའི་གསུང་
གྲུང་མང་པོ་མཛད་དོ། ཞེས་རྒྱན་རབས་རྣམས་ཀྱི་དག་ནས་ཐོས།

༢ **སེམས་རྟོགས་ཁ་རྫོང་བཞེངས་པ་དང་ནང་གི་ངོ་ཚོལ།**

དེ་ནས་གཞུང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་བརྗེས་ན་བསྟན་པས་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པར་དགོངས་ནས་ཡོད་དུས་སེམས་དཔའ་ཏོག་ཁའི་
ས་ཆ་འདི་སྤྲོ་མ་སྤྲང་ཀ་ཤོད་པའི་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་གུས་པར་
ལུལ། ལུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་ནས་ས་འདུལ་གནང་ནས་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་འགྲམ་བཏིང་། དེ་ཡང་དབྱས་ཟུར་བརྟུག་ཉིས་མཐའ་འཁོར་
དང་སྤྱི་ལྷགས་རི་དང་བཅས་པའི་ཞལ་བཞོད་བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བྱེད་
ཚལ་ལྷ་བུར་གནང་ནས་ལས་ལ་འཇུག་ཆེ་ཐེམ་གཞུང་གི་མ་རངས་པ་
འགས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཇིན་གི་གཡོ་ཐབས་བརྟུམས་ནས་
བ་སྤྲིངས་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུས་པ་མང་པོ་གྱི་ཁར་བཏང་། རྗེ་ཉིད་

བཞུགས་པའི་སར་དཔུང་གི་ཚོགས་གཡོ་བའི་དཔོན་པོར། སྤང་མ་
 ལུང་པའི་སྤྲུལ་དཔལ་ལྡན་གྱིས་བྱས་ནས་སྐྱོགས་བཅུགས་ནས་རྒྱབ་
 ཚོ། བ་དམ་པས་འཇག་མའི་སྐྱོགས་བཅོས་ནས་ཁོང་གིས་སྐྱོགས་
 སྤྲིག་པ་ན། འཇག་མའི་སྐྱོགས་ཕྱི་ལོག་རྒྱབ་ནས་བཅག་པས་ཁོང་
 ཚོའི་སྐྱོགས་ཆག་ནས་རྒྱབ་ཏུ་མ་བཏུབ་པས་བྱ་བཅས་ཟད། དེར་མེ་
 མདའ་འཕངས་པ་སྤྲུལ་དཔལ་ལྡན་ལ་ཕོག་ནས་གི་བས་དམག་རྣམས་
 བྱེར་སོང་ནས། སྐབས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ནར་མར་བཅིགས་ནས་
 འདྲོངས་པས་བཀྲ་གིས་མངའ་གསོལ་ལ་རིན་པོ་ལྷ་དབང་སློ་གྲོས་སྤྱན་
 བྱངས་ནས་མཇུག་ཞེས་སྐྱབ་ཆེན་པའི་གསུང་ལས་བོས།།

༣ རྣམ་ཐར་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་སྤྲོམ་ཆོག།

དེ་ནས་དགེ་འདུན་སྐྱོག་གྲ་འཇུགས་པར་མཇུག། །རྣལ་འབྱོར་ཐུན་
 བཞི་དག་ཀྱང་གནང་བར་མཇུག། །སྤྲིས་འདི་སེམས་དཔའ་ཉོག་ཁའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་། །བཞེངས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ཆགས་སྤང་མ་བདེ་
 བས། །སྐྱོག་གྲ་བན་ཚང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་མཇུག། །དགྲ་པོ་ཡིན་
 ཡང་གཙང་པ་ཇོ་བཟང་བས། །དགེ་འདུན་དབྱར་དུས་དབྱས་གཙང་
 སྤར་བཤལ་མཇུག། །དགུན་གསུམ་ཁ་བཞིའི་སྐོ་རུ་སྤྲར་བཤལ་

མཛད། །འགོ་བའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ས་མཛད། །རྒྱལ་
ཁམས་རྗེ་ཡི་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་མཛད་ཅིང་། །ལྷ་སྲིན་མ་ལུས་དམ་
བཏགས་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབས། །སེམས་དཔའ་ཏོག་ཁའི་གཙུག་ལག་
ཁང་བཞེངས་པས། །ལྷོ་ཕྱོགས་མ་རངས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་འདུས་
ནས། དམག་དཔུང་གཡོ་ཞིང་མི་སྟོན་ཚིག་ངན་བཟོད། །མི་སྐྱབ་
མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སྟ། །སྐྱོགས་དང་མཚོན་ཆའི་ཆར་
པ་ཕབ་གྱུར་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་བྱོན་དུས་སྟ། །
བདུད་དཔུང་འབྲུགས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་མི་བྱེད་ལྟར། །འདི་ཡི་མཐུ་སྟོབས་
ཞུམ་པར་ག་ལ་རུས། །དག་རྣམས་བྱེ་གསེབ་ཆུ་ལྟར་ཡལ་གྱུར་
ནས། །གཙུག་ལག་འདྲོངས་ནས་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་མཛད།།

སྐར་བསྐྱོར་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་སྐར་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩོ་འབྲུངས་
ཏེ་བསྐྱེན་རྩོགས་བཞེས་པ།

༡ སྐར་བསྐྱོར་ལ་བྱོན་པ་དང་ཡབ་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ལུང་བསྟན།

དེ་ནས་ཀར་སྲི་སྲིད་རི་ཟམ་པར་བྱོན། དེ་ནས་ཐེང་དུ་བྱོན་ནས་གཙང་
པ་ལ་མངོན་སྲོད་ཅིག་མཇེད་ནས་མཐུ་རྒྱབ་པས་མཐུ་ལུང་སྐར་དུ་
བྱགས། དེ་ནས་དགོན་མགར་ས་སོགས་ལ་བྱོན། སྤྲ་མ་འོ་བས་ཚོ་
བས་འབུལ་བ་ལུ། །སྐར་གསལ་སོགས་ལ་བཞུགས་སྐར་བཏབ་
ནས་བཞུར་པས་དགོན་རྩོར་རྒྱུད་ཚོན་བཞི་ལ་ཚེ་དབང་གནང་བས་མར་
གྱི་ལྷང་རྩེ་ལ་སོགས་འབུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལུ། དེ་དུས་
རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་དབང་སྲོ་བྱོས་གྱི་བྱགས་དམ་བཅུག་པ་ལ་ཞབས་དུང་
བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཕུག་ན་སྤྲ་མཁའ་ཚོག་གསུམ་པ་གཅིག་འདུག་
པ། དེ་ལྷམ་གོས་དཀར་སྐྱོན་མ་ལ་གཏད་ནས་བྱོད་ལ་ངའི་གནས་
ཚང་གཅིག་གཡར་དགོས་པ་འདུག་གསུངས་བ་གཟིགས་པས། རྩོ་
ཉིད་ལ་ཞུ་ཡིག་ལུལ་བ་ལ། ཡབ་བྱོད་རང་གི་སྐས་སུ་འབྱོན་པར་

འདུག་པས་ཡུམ་གོས་དཀར་མ་ལ་རྣམ་འཇམས་ཁྲོ་བོ་མེ་ཕྱེགས་
སོགས་གྱིས་གཟུགས་ཁྲུས་མཛད་པ་དང་། དབང་དང་སྤྱང་འཁོར་
འདྲོའ་པ་ལྟེ་ཞེས་སྤྲུལ་བ་ཡིན་པ་བདག་གིས་སྤྲོ་མ་བྱ་བཏང་པའི་གསུང་
ལས་ཐོས།།

དེ་ནས་དགོན་པ་སྟོང་སྤྱང་བམས་ཅད་ལ་ཆེ་དབང་གནང་འབྲུལ་བ་
ཞབས་ཏོག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྤྲུལ། མར་ལམ་དགོན་པ་ཞལ་ངོ་
ནས་ཕྱོན་ལྷན་གྱུ་བ་སྤྱང་ལ་དྲུང་ཆོས་གྲགས་པས་གདན་དྲངས་ནས་ཆེ་
དབང་ཞུས་འབྲུལ་བ་སྤྲུལ། འབྲུག་སྒྲོམ་ཞིག་པོའི་བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་
ཆེ་དབང་སོགས་གང་དགོས་གནང་། མར་གྱི་ལྷང་ཕྱེ་དང་འབྲུལ་བ་
མང་པོ་སྤྲུལ་བ་བཞེས། གྲུ་པ་སྤྱི་གྲང་ནང་ལ་རང་ཕྱོན་ཁ་ས་པ་ཉི་
བཞུགས། ཞལ་ངོ་དམངས་ནས་མཚོད་མེ་ཞལ་ཟས་སྤྲུལ་ནས་མཚོད་
པས་མཉེས་པར་བྱས། དད་ཅན་གྱིས་གདན་གང་དྲངས་ལ་
ཕྱོན། སྤྱིན་བདག་གི་ཚོགས་རྫོགས་པར་མཛད། སྤྱང་ཐེར་ཁ་དང་མ་
རྒྱུ་རྣམས་ལ་བཞུགས། བོད་བརྟན་པོ་མོ་དང་དོན་གཉེར་མང་པོ་ལ་
དབང་དང་གདམ་ངག་གིས་ཆེས་པར་མཛད།

དེ་ནས་མང་འདུལ་ཁའི་སྐྱ་མ་གང་པའི་སྐྱ་ཚབ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་ནས་
ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐུགས་བསུན་འབའ་ཞིག་ཞུས་ཐོག་སྟོགས་
དེར་མེབས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་ཟིལ་མ་བཟོད་པར་ཁོང་རང་སྐྱག་ནས་ཡུལ་
བྱང་དུ་སོང་བའི་བསྟོན་གནས་མང་འདུལ་ཁར་བྱོན་པས་དེ་འཕྲལ་ཐོག་
ཕབ། ཅན་དན་གྱི་སྤོང་པོ་ཆེན་པོ་ཅིག་ཡོད་པས་སྟོགས་སྤེད་ཚལ་དུ་
གས་པས་གཞན་རྣམས་ཟིལ་མི་བཟོད་པ་བྱུང་བ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཁྱེལ་དགོད་
གནང་ནས་གང་རྒྱུ་ཁོ་རང་ཡང་དགའ་མོར་འདུག་གསུངས། དེ་
ནས་གྲུ་བཙུན་འགའ་ཡང་ཞབས་སྦྱིར་འབྲངས་བ་དང་བཅས་སེམས་
དཔའ་རྟོག་ཁར་ཐུག་མེབས་སོ། ཞེས་རྒྱན་རབས་འགའི་དག་ནས་
ཐོས།

༢ སེམས་རྟོགས་ཁར་རྟེན་བཞེངས་དང་སྤྲས་འཇམ་དཔལ་རྗོར་རྗེ་

སྐྱེ་འབྲུངས་པ།

དེ་ནས་ལྷ་ཚོའི་པར་སྐྱེ་མའི་འཕྲུལ་ལས་འཕོན་པ་འདྲ་བ་ཡི་དམ་མང་
པོའི་སྐྱེ་པར་བཞེངས་ནས། འཇིག་རྟེན་ན་སྟོབ་དཔོན་མ་བསྟན་ན་
ཁྲུངས་མི་བཙུན་སྐྱམ་དགོངས་ནས་དབུ་མཇོད་ཁང་གྲགས་པ་ལ་བྱོད་
གྱིས་སྤྱི་ཞིང་ཁའི་རྗེ་མཁན་རྣམས་ས་འདུལ་རི་ལྷོར་བྱ་བ་ཡིན་ལྟོས་

མོག་གསུངས་བ་ལྟར་ཁོང་གིས་རྗེ་མཁན་ལྷན་གྱི་སར་སོང་ནས་ཞིབ་
 པར་བལྟས། སྤྱི་བ་བྱས་ནས་གང་ཡིན་ལྟར་བྱེད་ཅིང་ས་འདུལ་
 བས། ལྷ་པར་ལ་རྩུང་ཟད་རེ་གཞོན་འདུག་པས། རྗེ་ཉིད་དགོངས་པ་
 ལ་རྩུང་ཞིག་བཞུགས་ནས་ངས་ཤེས་གསུངས་བ་ལ། རི་ལྟར་ལགས་
 ལུས་པས་སློན་ཚུ་ཚག་རྒྱབ། དེ་ནས་འཇིམ་པ་ཉི་མ་ལ་སྐྱམ། དེ་
 བས་ཞིབ་པར་བརྟུང་། དེ་དར་ཚག་རྒྱབ་ནས་གསིག། དེ་ནས་ཡག་
 པོ་ཡོང་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྐྱུ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དོད་
 པ་བྱུང་བེད་བ་དབྱ་མཛད་ཁང་གྲགས་པའི་འཇིམ་པའི་ལས་གཡོག་དབྱ་
 མཛད་རྒྱན་པ་བཟང་པོའི་གསུངས་ལས་བོས། དེ་ནས་ལྷུགས་ལྷུག་
 ལ་ཟབ་དོན་སོ་བྱང་དུ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་སྐྱུ་བལྟམས་ནས་
 འབྲུངས་སློན་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །

༣ བསྐྱེད་རྫོགས་བཞེས་པ།

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློ་གྲོས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞི་ལ་བབ་
 ཚེ་ཞིང་བརྗེ་བར་དགོངས་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 སློམ་རྒྱན་མི་གཙོད་ན་ད་ལྟ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་དགོས་གསུང་ནས་ཚེས་
 བརྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ནས་བསྐྱབ་བརྗོད་གིས་པ་བརྗོད་དུས་མང་

སྒོལ་གྱི་ཚོས་དུང་འབྲུས་པ་དང་དུས་གཅིག་དུ་འགྲིག་པས་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིག། ཁོ་བོས་དཀར་བརྒྱད་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་
སྒོ་བདེ་ཨང་གསུངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པོ་ཞེས་གྲ་བགྲེས་
འགའི་གསུངས་ལས་ཐོས།།

༧ རྣམ་ཐར་ལེའུ་དགུ་པའི་སྒྲོམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚིག།

དེ་ནས་སྐར་ཤལ་དཀར་སྒྲིའི་སར་བྱོན་ནས། །མངོན་སྲོད་མཛད་པས་
མཐུ་ལུང་སྐར་དུ་གྲགས། །དེ་ནས་དགོན་པ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ནི། །
སྤྱོད་ལོ་བས་ཚོ་ཡོན་བདག་གནང་གསལ་སོགས། །བཞུགས་སྐར་
ཕོ་བ་པས་ཀུན་གྱིས་སྤྱི་ཞུར་བགྲིས། །དེ་དུས་ལྟ་ཡི་མཚན་ཅན་འོད་
གསལ་ལ། །ཡབ་རྗེ་སྤྱོད་མཁར་ཚིགས་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །
ཡུམ་ལ་གཏད་ནས་གནས་ཚང་གཡར་རོ་གསུངས། །ཕོ་ཉ་བཏང་
ནས་ཡབ་རྗེ་བྱེད་རང་གི། །སྤྱོད་སྲོལ་པར་འདུག་པའི་ཁྲུས་གསོལ་
དང་། །དབང་དང་བསྐྱེད་འཁོར་མཛོད་ཅེས་བཀའ་ཡིས་བསྐྱེད། །
ཐུགས་དགྲེས་ངང་ནས་ཡོན་བདག་རྣམས་གྱིས་ནི། །འབྲུལ་བ་ཞབས་
ཏོག་ཕུལ་ནས་རྗེ་ཉིད་གྱིས། །ཚེ་དབང་བསྒྲོ་སྒྲོན་བཀའ་ཞེས་བདེ་
ལེགས་མཛད། །ཞལ་ངོའི་བྱ་བརྒྱད་རྣམས་གྱིས་ཞབས་བསྐྱེད་

ནས། །ཞལ་ངོར་ཕྱེབས་ནས་འབྲུལ་བ་ཚེ་དབང་ལུས། །བཀྲ་གིས་
བདེ་ལེགས་མཛད་ཅིང་བཞུད་པ་ལས། །སེམས་དཔའ་དོག་ཁར་
ཕྱེབས་ནས་ཞབས་བསུ་ལུས། །དེ་ནས་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་སྐྱེ་པར་ནི། །
སྐྱེ་མའི་འབྲུལ་ལས་ཐོན་པ་འདྲ་བར་མཛད། །དེ་དུས་རྒྱལ་སྐྱེས་
འཇམ་དཔལ་རྩེ་རྩེ་འབྲུངས། །བཙས་སྟོན་རྒྱ་ཚེར་མཛད་ནས་སྐྱེང་
སྐྱོབས་ལ། །དུས་མཚོན་སྐྱེར་གསོལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། །དེ་
ནས་མཁས་གྲུབ་ལྷ་དབང་སྟོན་གྲོས་ནི། །བརྒྱད་བཅུ་ཅུ་བཞིར་ཕྱེབས་
དུས་རྩེ་ཉིད་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོམ་རྒྱན་བཞེས་དགོས་
གསུངས། །བསྟེན་པར་རྩོགས་ནས་ཐུང་ན་འདས་ཚུལ་བསྟན། །
དྲགས་པོ་མཁན་པོ་གདན་དྲངས་ལས་སྟོབ་མཛད། །རྩེ་ཉིད་བཀའ་
འགྲུར་འདི་ལས་གསན་པར་གྲགས། །

གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་ལོ་བྱང་དང་དབང་འདུས་ལོ་
བྱང་བཞེངས་པ་དང་གཙང་དམག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་སྟོང་སྟོན་རྫོང་ཕྱག་
ལུ་འབྱོར་བ།

༡ གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་ལོ་བྱང་དང་དབང་འདུས་ལོ་བྱང་
བཞེངས་པ།

དེ་ནས་མེ་གྲང་རླབ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་
བདེ་ཆེན་གྱི་ས་འདུལ་བྱིན་རླབས་མཛད་ནས་དེ་ཡང་འཁོར་ས་གསུམ་
གྱི་ཞལ་བཀོད་མཛད། དབུས་གྱི་དབུ་རྩེ་དང་སྟོན་རྫོང་བཏབ། གཞན་
རྣམས་བཙན་ཆས་ཙམ་རྒྱབ་ནས་བཞུགས་དུས་ལྟོ་པ་རྣམས་རོང་སེ་བ་
སོང་དུས་ཐུགས་དགོངས་ལ་ས་སྤྱང་འདི་སྟོབས་ཆེ་བས། དེ་རྣམས་
ལོན་པའི་རྫོང་གཅིག་དགོས་པ་འདུག་པས། སྟོན་ཡབ་མེས་ངག་
དབང་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ལོ་རོའི་བྱི་འབྲར་དུ་བྱོན་པས་ཡེ་ཞེས་
མགོན་པོས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལུ་བ་ཡིན་འདུག་པས་ཁོ་པོ་ཡང་
དེའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིག་དགོས་དགོངས་ནས་ས་སྤྱོགས་དེར་བྱོན་ནས་

ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས་མི་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་གི་བཅག་འཕྲོ་འདྲ་བ་
གཅིག་བྱུང་ནས། རི་སྒྲང་པོ་ཉལ་འདྲའི་སྣ་ལ་ཐུགས་དམ་ལ་
བཞུགས་ན་རྒྱལ་ཁམས་དབང་དུ་འདུལ་བ་འོང་གསུངས་ནས་མི་སྐྱེང་
བར་འགྲུང་རྟོ།།

དེར་མདུན་འཁོར་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱེད་གྲོགས་མཆེད་
འགའ་སོང་ནས་རི་སྣ་མ་གྱི་ལ་ཅི་འདུག་ལྟོས་ཤོག་གསུངས་ནས་བལྟ་
རུ་སྦྱིན་པས། རི་སྣ་དེ་ལ་བྱ་རོག་བཞི་ཁ་ཕྱོགས་བལྟས་ནས་འདུག་པ་
ལ་ཁོང་གྲོགས་མཆེད་རྣམས་དེ་རྩར་སླེབས་པ་དང་སྤྱིང་བསྐྱོར་བྱས་
ནས་ནམ་འཕངས་གཅོད་ནས། མཐར་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟས་ནས་
འཕུར་སོང་བ་སྣམ་དུ་ཞུས་པས་དེ་ཀ་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་། དེའི་ལས་
མགོན་སྡེ་བཞི་ཡིན། ཕྱོགས་བཞིར་བལྟས་སྡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་
བཞིར་འཕུར་སོང་བ་དེའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་པས། དེར་འགྲོ་གསུངས་ནས་བྱོན། གཞི་བདག་དེ་དམ་ལ་
བཏགས། རྒྱང་གི་གཞོན་པ་བསྐྱུང་བར་ཁས་བླངས་སོ། །དེར་ས་
འདུལ་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་གཙུག་ལག་ཁང་ཞལ་བཀོད་གནང་
ནས། དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ཞེས་མཚན་གསོལ། འདི་རྣམས་རྒྱན་

རབས་མང་པོའི་དག་ནས་བོས།།

༣ གཙང་དམག་ཐངས་གཉིས་པ་ལས་རྒྱལ་ཁ་བོལ་པ།

དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དབང་འདུས་པོ་བྱང་ལ་བཞུགས། སྤེལ་དབུ་མཛད་པ་
དང་ཞབས་བྱུང་གདུང་བརྒྱུད་སྤྲངས་ཐང་ལ་བཞུགས་པ་ལ། ལྷོ་ཉི་ལྷ་
མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་འཛིན་གྱི་དཔྱད་ཆེན་པོ་གཡོས་ནས་དཔྱད་གིས་རྗོང་
ཁག་གཉིས་པོ་མཉན་ནས་བྱུང་བས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། ཁོང་པ་
སྤྲངས་ཐང་ན་བཞུགས་མི་ཚོ་བྱེད་པོ་རང་འདུག་པས་འོ་སློལ་གྱིས་
ཐབས་གཅིག་བྱ་དགོས་པ་འདུག་གསུངས། རྒྱལ་པོ་བསྟན་འཛིན་ལ་
ཕྱག་མདུད་གསུམ་མདུད་མ་ཅིག་གནང་ནས་སྤྲིང་ཁར་ལྷུགས་སྤྲུགས་
གཅིག་གནང་། གཞན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིང་ཁར་ལྷུགས་སྤྲུགས་རེ་
གནང་ནས་ཞལ་ཉ་ལ་བྱེད་རྣམས་རྒྱལ་ལས་ས་འབྲུར་ཡ་གི་བརྒྱལ་
ནས་འགོ་མི་དགོས་དེ་ནས་ལོག་ལས་ཤོག་གསུངས། རྒྱལ་པོས་
དམག་དཔོན་མཛད་ནས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་མཚོངས་བས་ཐམས་ཅད་
བྱ་སྤྲངས་ལ་འུར་རོ་འཕེན་པ་ལྟར་བྲོས་ནས་སོང་བས་སྤྲངས་ཐང་གི་
དམག་རྣམས་ཀྱང་བྲོས་ནས་སོང་འདུག །དེ་དུས་ཁོང་པ་ཚོའི་མཐོང་
སྤང་ལ་དཔྱད་ཁྲབ་ཅན་པས་གང་ནས་འོང་བ་མཐོང་བས་དེ་དུས་ཚོས་

སྐྱོད་ས་རྣམས་དམག་ལ་འཚོས་པ་ཡིན་པར་འདུག། དེ་དུས་ས་སྤྱང་དེ་
བརྒྱལ་ནས་འདེད་ན་ཁོང་རྣམས་རྒྱ་ལ་ལྷེབས་ཉེན་འདུག་གསུང་
བ། སྤྱིས་རྒྱལ་པོ་བསྟན་འཛིན་སྟོད་ལ་བྱོན་དུས་ཁོང་གི་གཅེན་པོ་ངག་
དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཟེར་བ་ཅིག་བྱ་ཡུལ་ན་བཞུགས་ཡོད་པ་མཇལ་ཕྱད་
གནང་བ་ལ་བྱོན་པའི་ཞོར་ལ་ཙ་རི་མཇལ་བར་བྱོན་དུས་ཕྱག་གཡོག་སླ་
མ་བྱ་བཏང་བ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་དུས་གསུང་འཕྲོས་བྱུང་གསུངས་
བ་སླ་མ་བྱ་བཏང་པའི་གསུངས་ལས་ཐོས།།

༣ ཚམ་ཉིད་ཀྱི་སླེ་བཙུགས་པ།

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་
པར་བྱ་བར་དགོངས་ནས། སླེ་གཞེན་ནུའི་དུས་སུ་གསེར་མདོག་ཅན་
ཀྱི་གྲ་སར་བྱོན་པས། དགོ་བཤེས་གཅིག་གིས་གཞུང་བཤད་གནང་
སོང་བས་ཐུགས་ལ་བྱོན་པ་བྱུང་ནས་འདིར་འགྲུགས་དགོས་དགོངས་
ནས་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་མཁན་པོ་ལ་བཀའ་ཤོག་གནང་ནས་སྤྱར་དུ་
ཕེབས་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་སློབ་དཔོན་པ་ཡིན་ལོ།། དེ་ལས་རྩོད་ར་འདུས་ར་
བརྒྱུད་ཙམ་ཞིག་སྤྱངས་པས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་རྒྱད། གཞུང་ཆེག་
ལ་ཁྱབ་པ་འགོད་པ་ལ་ཐོགས་མེད་མཁྱེན་པས་སློབ་དཔོན་ཐུགས་

དགེ་ལུ་ཉེ་རྒྱུ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་སྐྱེལ་རང་ཡིན་འདུག་
གོ། །ཞེས་སྐྱབས་པ་བརྗོད་དོ། དེ་ནས་གྲགས་པ་སྤོ་མོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཞིག་མཚན་ཉིད་སྤྱང་དུ་བརྟུག་པས། དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཞེས་ལ་
སོགས་པ་མཁྱེན་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲགས་པ་
ཡིན་ནོ།།

༧ གཙང་དམག་གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་ཉེ་དོ་སྤོ་རྗོད་ཅིས་བཞེས་པ།
དེ་ནས་སྤོ་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་ལྷན་པ་སྤོ་ལ་ནས་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་
སྤྱང་བ་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལུ་ལུ་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་སེམས་
དཔའ་ཉོག་ཁ་རྒྱ་བཟུང་སྤོ་ཤོད། གཞན་ཡང་སྤོ་སྤོ་གཙང་པ་ལས་
དཔའ་ལུ་བ་དང་། འདིར་ཡང་གཡོ་བཟུང་གི་གདུག་རྩལ་ཆེན་པོ་བྱས་
པས་སྤྱོད་པ་ལས་སྤོ་བ་དཔོན་པར་དང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷང་
བསྟན་དང་། བདག་རང་ལའང་སྤོ་མ་ཡི་དམ་ཚོས་སྤོ་གི་ལྷང་
བསྟན་བཟང་བས། སྤྱོད་པ་སྤོ་བ་དཔའ་བ་དཔའ་མོད། འོན་ཀྱང་
འདུལ་རྒྱུ་གིས་ཅི་འགྲུར་མི་ཤེས་པས། དགེ་ལོ་ལོ་བྱེད་པ་སྤྱང་མ་
མེན་དགོངས་ནས། རང་བྱོན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་ཀྱི་འཕགས་
ཐམས་ཅད་ཤར་མ་ཅན་རྗོད་ཁར་གདན་དྲངས་ལུས། གཞན་རྟེན་

མཚོད་སྤྱི་དག་ལྷན་ཁྲིམས་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
པས། ད་ལྟ་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གི་ལི་མ་ལྷ་ཁང་གི་སྤྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཡིན་
པར་འདུག།

དེ་ནས་གཙང་སྤྱངས་ཆེན་པོ་གཡོས་པས། ཁག་ཅིག་དགོན་ལལ་ངོ་
སྟོང་མེད་ཁར་སློབས། ཁག་གཉིས་སྤྱོད་ནས་བརྒྱུ་བཤུ་གཅིག་
བདེ་ལྷན་པོ་ཁར་སློབས། གཅིག་ནགས་རྩིང་ཡུལ་གསར་ཁར་
སློབས་པས། དེར་འཐབ་ལག་འཕྲོད་པ་ན་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་
གཟུགས་པོ་ནས་ཡིན་པས། ཁོང་ལ་མཚོན་ཁ་པོ་ག་ནས་ལྷ་ལྷང་
གཅིག་ནང་འགྲེལ་ཡོད་ཆེ། མི་གཅིག་ལ་ང་ལ་ལྷ་གཅིག་སྤྱངས་དང་
ཟེར། དེས་ལྷ་བྱུ་ལོགས་ལ་གཏོར་བའི་རྒྱ་ན་ལ་ལལ་དཔག་ཏེ་
བཞེས་ནས་ངོ་མ་ཆེ་གཟུགས་པོ་བ་ན་རེ། ད་འདི་ནས་དེ་ཁ་
ཡིན། ཡ་གི་ནས་སྤྱངས་གི་ཚོགས་ཡོད་པས་ལྷ་གསར་རིག་སྤྱི་ལྷན་གི་
ཟེར་ནས་འདས་སོ། དེ་སྤྱི་དུ་གསར་ཆེ་རྒྱུ་ལལ་ནས་དེ་ལ་འདི་འདྲ་
བྱེད་རྒྱ་མེན་ཏེ་གསྤངས་ནས་སྤྱིང་རྒྱུ་མཚན་བདུན་ཆེན་གནང་གནས་
སྟོར་མཚན་ནས་ཕྱི་མ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་ངེས་མཚན་དོ། དེར་ཡང་
དཔུང་ཚོགས་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་ལྷ་པོ་འདི་ཡན་ལག་མང་བས་དཔོན་

སློབ་མཁས་བཀོས་ནས་ཡོན་བདག་སྐྱེར་ཆགས་མཁས་ལ་ད་ལན་བྱེད་
མཁས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བྱ་གཏེ་གཅིག་བཏང་། ཡུན་རིང་སློབ་མི་དགོས་
པ་རང་གིས་ཁག་འབྲུགས་གསུངས་ནས། བོད་དབྱེད་སློབ་པས་
བླ་མ་ལྟ་བོ་ཡང་རན་པ་ཡུལ་བྱུང་དུ་སོང་ནས་རོ་སློབ་རྫོང་རྩིས་བཞེས་
གནང་། གཞན་མ་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་གཞིས་མི་སྡེ་མཁས་ཀྱང་རྩིས་
བཞེས། མ་རངས་པ་མཁས་བོད་མོན་གང་རུང་ལ་སོང་ངོ་།།

u མཁས་ཐར་ལེའུ་བཅུ་པའི་སློབ་ཆོག།

མི་གྲང་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་འགྲམ་བཏིང་བ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་
པརླའི་ལུང་བསྟན་ལས། །རྩུ་བོ་ཕོ་མོ་འཛོམས་པའི་དགྱིལ་ཉིད་དུ། །
རི་བོ་གྲང་བོ་ཉལ་འདྲའི་སྣ་འདྲ་ལ། །སླེས་བུ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བུའི་
མཚན་ཅན་བྱོན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་བྱུང་། །མི་གྲང་ལ་
གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་གི་ཕོ་བྲང་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། །དགོན་ཆེ་
མུག་གཏེར་ཡིག་ལས། །རྩུ་བོ་ཕོ་མོ་འཛོམས་པའི་དགྱིལ། །རི་གྲང་བོ་
ཉལ་འདྲའི་སྣ་འདྲ་ན། །སླེས་བུ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་བུའི་མཚན་ཅན་
བྱོན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡང་
འབྲི་བྲང་གཏེར་ཡིག་ལས། །འབྲུག་གི་གཙུག་མུད་རྩ་མིང་པ། །ཞོ་

རྒྱལ་སྐྱེལ་སྐྱེ་བམས་ཅད་མཁྱེན། །འགྲོ་བའི་སྐྱེས་སེལ་མགོན་ཅིག་
 ལ། །སློབ་ལྷན་གའི་སྐྱབས་སུ་ལུལ་བཏབ་ནས། །སློབ་ཉལ་སུ་རྒྱ་བོ་
 རྩོགས་བཞིར་འགྱེད། །ཅེས་དང་། །སྐྱེལ་ཁ་རིའི་ལུང་བསྐྱེད་
 ལས། །རྒྱ་རིགས་གཙང་གི་རྩོགས་སུ་གྲགས་པ་ནི། །པར་རྒྱལ་པོ་
 ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་རྩལ། །མངའ་རིས་གཙང་གི་རྩོགས་སུ་སློབ་བཞིན་
 འབྱུག། །དབུས་གཙང་སློབ་ཡི་རྩོགས་སུ་འབྱུག་བཞིན་གྲགས། །
 ལུས་ལ་རྒྱགས་ཀྱི་རོ་རྩི་སྤྱི་པོར་བཞུགས། །སྤྱན་མིག་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོས་ཕྱག་ཞབས་སྤྲུས། །འཛོམ་བྱེད་རྩྱི་གི་ཡི་གེས་རྒྱུ་ལག་
 མངོན། །སློབ་བྱམ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་མེ་བས་བརྒྱན། །སློབ་ལམ་མ་
 དེས་ཐོག་མེད་རྒྱུང་ལྷན་འཕྱོ། །སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཚོའཕྱུལ་རྒྱན་
 རྒྱུ་མེད། །ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་རོ་རྩི་ལྷ་བྱུར་བརྒྱན། །ལོ་རྒྱུན་ད་དང་
 རྒྱག་ཏུ་བགོ་བ་མཛད། །དེ་དང་འབྲེལ་ཚད་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོ། །ལྷ་རྩ་
 པར་རྒྱའི་ཞལ་ནས། །རྒྱ་གཉིས་བར་དུ་འབྱུག་པའི་སློབ་རྩོད་ཆགས། །
 ཞེས་པའི་ལུང་བསྐྱེད་གནས་གཞི་རོས་ནས། །བགེགས་སློབ་བསྐྱུང་
 འཁོར་ས་གཞི་བྱིན་རྒྱུ་བས་མཛད། །གཞི་བདག་དམ་བཅགས་འཕྲིན་
 ལས་སྐྱབས་ཞེས་བསྐྱུལ། །བྱེ་མའི་འོག་ནས་ཀ་བའི་རྒྱ་གིང་
 ལུལ། །ལྷམ་ར་སྐུལ་ནས་དབག་བསམ་སློབ་གིང་འདྲའི། །འབྲས་བུ་

དབྱར་དགུན་འཁོར་ལུག་འབྱུང་བ་སྟེ། །མཐོ་རིས་ལྡོན་པའི་རྩ་བ་ལྟ་
བུར་མཛེས། །དེ་འདྲའི་ལྟ་བར་ཕོ་བྱང་ཆགས་པ་ནི། །དབུ་ཅེ་སྟོ་
ཁང་འཁོར་ས་གསུམ་དང་ལྡན། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ལྟ་
བུར་མཛེས། །ལོངས་སྟོང་འདོད་དགུ་སྤྲངས་པས་སྤྲངས་ཐང་
གྲགས། །དེ་ནས་ལོ་ཡི་གྲི་འབྱར་བྱོན་ནས་ནི། །ཐུགས་དམ་
བརྟགས་པས་གྲང་ཆེན་ཉལ་འདྲའི་སྤར། །རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་དེ་རུ་
ལྟོས་ཤིག་གསུངས། །བྱ་རོག་བཞི་ཡིས་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟས་ནས་
འཕྱར། །རྒྱལ་ཁམས་དབང་དུ་འདུས་པར་དགོངས་ནས་ནི། །ཕོ་
བྱང་བཏབ་པས་དབང་འདུས་ཕོ་བྱང་ཟེར། །གཞི་བདག་དམ་བཏགས་
རྒྱུད་གི་གནོད་པ་བསྤངས། །ལྟ་ཁང་མགོན་ཁང་ལ་སོགས་ཕྱག་གྲིས་
མཛད། །དེ་དུས་མ་རྩུངས་དབྱ་ཡིས་བསྟོ་བ་ལ། །སྤྱལ་པའི་དམག་
གིས་དབྱ་རྣམས་སྤྲག་པར་མཛད། །མི་འགྱུར་རོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱིན་གྲིས་
བརྒྱབས། །དེ་ནས་ཁུ་ཁུ་སྟོབ་དཔོན་གདན་དུངས་ནས། །མཚན་
ཉིད་ཚོས་གྲི་བཤད་གྲུ་དར་བར་མཛད། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ལུང་པ་བདེ་
འཇམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།

ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ།

བཙུན་གསར་འབྲུ་བ་དང་རིན་སྲུངས་རྫོང་བཞེངས་པ།

༡ དགོ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་བཙུན་གསར་འབྲུ་བ།

དགོ་ལྡན་པ་དང་ཞི་བུགས་སྤྱང་མཐུན་པས་ས་དམར་རྫོང་ཁ་ལ་སོགས་
 པ་དགའ་ལྡན་པའི་དགོན་ལག་རྣམས་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མང་ཇ་འབྲུད་
 ཆས་གནང་བ་ཡིན་འདུག །དེར་རྗེའི་ཞལ་ནས་དབྱ་མཛད་དང་ད་སྐྱར་
 བཤལ་ལ་འགོ་དགོས་པ་ཡོད་གསུངས། ཐེད་ཐིམ་སོགས་ལ་སྐྱར་
 བཤལ་མཛད་ནས། བཙུན་འབྲེལ་འབྲུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དགོན་སྡོད་
 འོག། དཀར་སྤྱི། ཤར་མ་ཅན་ངར་པ། དབྱར་བྱུག་པ་རྣམས་ལས་
 བསྐྱུས་ནས། བྱ་ཁུལ་འདི་ཚོས་ཡོངས་བསྐྱོམས་བྱ་བ་གསུམ་བརྒྱ་
 ལྷག་ཙམ་ལས་མི་དགོས། དེས་སྦྱིན་བདག་གི་ཚོགས་གསོག་དང་སྤྱི་
 མ་འགོ་དོན་པ་དང་ལས་འཛིན་དགོས་པ་དེས་ལང་། དེ་ཡང་ངས་
 མཐོ་བའི་སྦྱིག་མ་བྱུང་ན། ཡུག་མཛོད་ཀྱི་སྦྱེ་བར་དབྱ་མཛད་གཅིག་ཕུ་
 ལས་མེད་ཀྱང་མང་བས་ང་ལ་མི་དགོས། སྤྱི་ག་པ་མི་བསགས་
 གསུངས་པ་བྱ་བའི་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལས་ཐོས།།

༢ རིག་འཛིན་སྣོད་པོ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་བྱོན་པ།

དེ་ནས་རིག་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་སྣོད་པོ་གདན་དྲངས་ནས་སྤྱོད་པ་དགོངས་པ་འདུས་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསལ། དེ་ནས་དཔོན་སྤོབ་གཉིས་ཀྱིས། སྤྱོད་སྤྲུག་ཚང་ལ་བྱོན་ནས་དཔལ་ཕྱག་ཉི་ལྔ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ནང་ལ་རྩི་ཕུར་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནས་བསྐྱབས་པས་སྤྱོད་ཆོགས་ཞལ་གཟིགས། ཆོ་དཔག་མེད་གསང་སྐྱབ་ཁྲོ་བོའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནས་བསྐྱབས་པས་བུམ་ཚུ་བདུད་ཚི་ཁོལ་བ་དང་། སྐྱབ་ཕྱག་ནས་ཆེ་ཚུ་འཇག་པ་དང་། ཆོ་དཔག་མེད་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་ཞལ་གཟིགས། དྲི་བཟང་གི་དྲིས་ཚུགས་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་ནམ་མཁའ་འཇམ་ཚོན་གྱིས་གང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་མཚན་བཟང་པོ་བྱུང་ངོ།

དེར་དམ་ཇུས་ཨ་མྱི་ཏ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ཡང་གནས་ཡིག་ཏུ། སྤྲུག་ཚང་དང་པོ་དར་ཞིང་བར་དུ་ཉམས། །ཐ་མར་རྩི་ཕྱེ་འཛིན་པས་དར་བར་བྱེད། །གསུངས་པ་ཡང་རྩི་ཕྱེད་ཡིན་ཏེ། གནས་ཆེན་འདེ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཚེས་བཅུ་ཉི་མཚོད་འབྲུལ་མ་ཆག་པ་དང་། གསོལ་འདེབས་ལེ་ལུ་བདུན་མ་ལོ་རེ་

བཞིན། འབྲུམ་གཉིས་གསུམ་དང་འབྲུམ་གྲེ་རེ་མི་ཆག་པའི་སྒོལ་ཆེན་
པོ་འཇུག་ནས་ཡོད་དོ།

དེ་སྐབས་ཨ་ཤུ་བཞེས་པའི་ཅིག་གུ་གཅིག་དཀོན་གཉེར་ལ་སྒྲེར་ནས་
འདི་ས་ལ་བརྟུག་ནས་བཞག །འབྲུམ་བྱ་སྒྲིན་པ་དང་ང་རང་སླེབས་
ཡོང་གསུང་བ་ད་ལྟ་ཁམ་གྱིང་གཅིག་ཡོད། སྐབས་སུ་བབས་ན་སྤང་
ཆེན་དཔལ་སང་གི་སྐྱེ་འབྲུམ་འདི་ན་མཐའ་དམག་བསྐྱོག་པའི་གདམས་
ངག་ཡོད་པ་བཏོན་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་འདུག །ལས་བྱང་བསྐྱུས་པ་བར་
གཙོད་ཡུལ་རྒྱལ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་མཛད།

༣ དགོས་འདུས་རིལ་སྐྱབ་གནང་ཞིང་རིན་སྤངས་རྫོང་བཞེངས་པ།
དེ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་རིལ་སྐྱབ་མཛད་དགོངས་ནས། སྐྱབ་
གནས་བརྟག་ཆེ་བཅའ་ཁ། སྤྲུག་ཚང་། སྐྱེར་རྒྱ། ར་གོད། རྩ་
མོ་ལྷུག །བྲག་དཀར། རྫོང་བྲག་རྣམས་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར་ཡོད་
པའི་ལྷོ་བ་ལ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་དེ་འདུག་པས་དེར་བཟང་བར་དགོངས་
ནས་ས་ཚོག་རྟ་གོན་བགེགས་བསྐྱོད་བསྐྱང་འཁོར་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་

ནས་ལྷ་ལེ་མ་བསྐྱད་ཅིང་བསྐྱབས་པས། རྟགས་དང་མཚན་མ་བྱང་
པར་ཅན་བྱང་སྟེ། ལྷ་ཚངས་པས་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་པ་
དང་། བམ་མཁར་འཇའ་གུར་སྐྱབས་པ་དང་སྒོས་གྱི་དྲི་དང་གྱིས་བར་
སྐྱང་བྱུང་པ་དང་། ད་གྱིལ་འཁོར་ལས་འོད་འབྱུག་པ་དང་། ལྷ་སྐྱོ་
ལས་བདུད་ཅི་ཁོལ་བ་དང་རིལ་བྱ་ལས་ཡོངས་འདུའི་དྲི་བཟང་ལྷ་བྱ་
འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དང་བཅས་ནས་སྐྱབ་པ་གོལ་
བས། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དེར་ཚོགས་ནས་དཔའ་ཕོ་དང་
མཁའ་འགྲོའི་བརྟའ་ཙམ་ལ་བསྟན་ནས་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོར་
རོལ། དམ་རྗེས་བདུད་ཅི་གསོལ། ཐམས་ཅད་སྐལ་ལྷན་དུ་
གཟིགས་ནས་རིལ་བྱ་ནས་ཆེ་རིམ་གྱིས་གྲངས་ཁ་བཅས་གནང་
བས། གདོན་བཞེགས་དང་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་པས་སྤྲོད་ཅིལ་བྱ་
ཞེས་བྲགས་སོ། སྤྲོ་མ་རྩྱུ་རལ་པ་ཚོས་ཀྱང་ས་ཡུལ་དེ་རྗེ་ཉིད་ལ་
བསྐྱབས་པའི་གནས་སུ་སྐྱུལ་ནས། ཁོང་རང་རྣམས་ཡུལ་གསར་
འདེབས་སུ་གནས་སོ།

དེ་ནས་ཡང་སྤྲོ་མ་རྩྱུ་རལ་པ་ཚོས་གཟར་ཆེན་སྐྱང་ཁར་གདན་དྲངས་
ནས་འབྲུལ་བ་གྲོ་མ་པ་སྐྱུལ་བྱེ་བལ་ལི་གསོལ་ལི་ལ་སྐྱུལ་བ་ད་ལྷ་

ཡང་ཡོད་དོ། དེ་ནས་སྤྱོད་ལྷོ་པ་ཞབས་གྱིས་བཅག་སྤྱན་བདག་
ཐམས་ཅད་ལ་དབང་དང་བྱིན་རླབས་གནང་ནས་འབྲུལ་བ་དང་ཞབས་
ཉོག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བཞེས་ནས་སྤྱད་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་དུ་
བྱོན་ནོ།།

༧ གཙང་སྤྱོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཆམ་ལ་ཕབ་སྤྱོད་བྱ་གཏེ་རྣམས་ལོག་འབྲུར་བ།
དེ་ནས་སྤྱོད་ཅིག་གི་ལྷོ་ལ་ལྷོ་ལ་བྱོན་ནས་གཙང་པ་ལ་གཏོར་མ་
འཕངས་པས། རྗེ་ཉིད་ཕྱག་ལ་གཉན་རྒྱབ་ནས་བསྐྱུང་བས་ཉིད་གྱི་
ཞལ་ནས་ཇག་མེ་འདི་ཡུས་ཆེ་རང་དྲགས་ནས་འདི་འདྲ་ཡོང་བ་
ཡིན། ཉུགས་ཆེན་པོ་ཅིག་ལྷུར་དུ་རང་ལོང་གསུངས། དེའི་དོ་ཞག་
སོག་རྒྱལ་ཨོ་རོག་གི་དམག་ཐོན་ནས་སྤྱོད་སྲིད་གཙང་པ་མགོ་ཞབས་
ལོག་ནས་བཞག་པས་ཡོན་བདག་སྤྱར་ཆགས་གྱི་བྱ་གཏེ་རྣམས་འབྲུང་
ནས་རང་གི་ཡུལ་ངོས་གྱི་ལ་ནས་འཐོན་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པས་སོ། །

༨ རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱོད་ཆོག།

དེ་ནས་སྤྱོད་མ་ལུ་པོ་གོས་བྱས་ནས། །གཡོ་ཐབས་འཕྲུལ་གྱིས་གདུག་

རྒྱལ་སྤོན་པ་དང་། །གཙང་ནས་དམག་གི་དཔུང་ཆེན་ལུས་ནས་ནི། །
སྟོ་འདིར་མི་སྤྱན་དམག་གི་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན། །རྟེན་མཚོད་རྣམས་ཀྱང་
བས་མཐའ་རྣམས་སྲུ་སྲས། །སྤྱགས་ནི་རང་གི་འདུལ་སྐྱལ་ཡིན་མོད་
ཀྱང་། །ཐབས་ཀྱིས་ད་ལན་དཔུང་འདི་སྟོག་དགོས་དགོངས། །ཡོན་
བདག་རྣམས་ལ་ད་ལན་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །ཁོང་ལ་བྱ་གཏེ་བཏང་
ནས་དམག་དཔུང་སྟོག། །གསུང་བཞིན་བྱས་པས་ཁོ་ཡི་དམག་དཔུང་
བསྐྱུས། །དག་སྤོན་རྣམས་ཀྱང་རན་པའི་ཡུལ་བྱང་སོང་། །རོ་སྟོན་
རྫོང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གཞིས་བསྐྱུས། །རེ་ཞིག་བདེ་འཇམ་
དག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། །ཡོན་བདག་རྣམས་ལ་སྐར་གལ་མཛད་ནས་
ནི། །ཤུ་བྲལ་བསྐྱུས་ནས་གསུམ་བརྒྱའི་ཞལ་བཞོད་གནང་། །སྟོབ་
དཔོན་རིག་འཛིན་སྟོང་པོ་གདན་བྱངས་ལུས། །དགོངས་འདུས་ལྷང་
དབང་གསན་ནས་དཔོན་སྟོབ་གཉིས། །སྤྱ་གོ་སྤྱག་ཚང་བྱོན་ནས་ཞག་
པོ་བདུན། །སྤར་བསྐྱུ་བས་མཛད་ནས་སྤར་པ་ཞལ་གཟིགས་
མཛད། །གསང་སྐྱབ་ཁོ་བོའི་དབང་མཚོག་སྐྱབ་པ་གནང་། །སྟོབ་
དཔོན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་ཞལ་ཡང་གཟིགས། །བུམ་རྩ་བདུད་རྩི་
ཁོལ་བཞིན་ཚེ་རྩ་འཇག། །བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལྷས་དང་མཚན་མ་
བྱུང་། །དེ་ནས་སྤྱ་རོ་རིན་ཆེན་སྤྱངས་པ་རྩ། །རིལ་སྐྱབ་མཛད་པས་

དོ་མཚར་བྱུང་འཕགས་པ། །ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་འོད་འབྱུག་རྒྱན་རྒྱ་བདུད་
ཕྱི་ལོ་ལ། །དྲི་བཟང་ས་བྱུང་འཇའ་འོད་བར་སྤྲང་གང་། །དེ་ལ་སྤྱི་
གོ་འི་རི་ལ་བྱུ་ཞེས་སྤྱི་གྲགས། །དེ་ནས་གདན་སར་བྱོན་ནས་སྤྱིང་སྤྱི་
ཁར། །གཏོར་རྒྱབ་གནང་ནས་ཕྱག་ནི་བསྐྱེད་ས་པ་ལས། །ཇག་མེ་
འདི་པ་གིན་ཏུ་ཡུས་ཆེ་ནས། །ད་ནི་མཐུ་ཉགས་སྤྲུང་དུ་འོད་བར་
ངས། །གསྐྱེད་ས་པས་དོ་ཞག་དག་ནག་གཙང་པ་དེ། །སོག་དམག་
ཐོན་ནས་མགོ་གཞུག་ལོག་ནས་བཞག །བྱུ་གཏེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་
ཡུལ་ལ་འབྱོར། །

ལེན་བཅུ་གཉིས་པ།

དག་སོག་གཉིས་ཀྱི་དམག་ལས་རྒྱལ་བ།

༡ དགའ་ལྡན་གཞུང་གསར་པར་ལེགས་སེའི་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་ཆེ་བཤེས་རྣམས་གྲོས་བྱས་ནས་སྤེལ་དབུ་མང་དེ་ཆེན་དུ་སྐྱབ་
 ཏེ་རྗེ་ཉིད་ལ་ཞུ་བ་བྱས་པ་ལ། ད་ལན་སོག་དམག་ཐོན་ནས་གཙང་པ་
 མགོ་ཞབས་ལོག་པ་འདི་དེད་རང་དག་འབྲུག་གཉིས་མཐུན་ཞིང་། སྤྱི་
 དགའ་འདི་དེ་ཙམ་ལ་མེད་པར་བཟོས་པས་བྱ་དགའ་དོ་གསོ་ལ་ལེ་ཚན་གྱི་
 སྐྱེས་སུ་བསྐྱར་ན་འཐད་པ་འདྲ་ཞུས་པས་ཅུང་ཞིག་དགོངས་པར་
 ཞུགས་ནས། ད་ལན་དེ་ཀ་ལྟར་བྱས་པས་ཚོག་སྟེ། བྱེད་ཚོས་མཐོ་
 བ་ལྟར་ཁོས་མི་བྱེད་པར་འདུག། །ང་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་མངོན་སྲོད་
 བྱ་དགོས་པ་ཡོང་བར་འདུག་པས། དེ་དུས་བདེན་པ་ཅིག་སྐྱེག་དགོས་
 པ་འདུག་པས་ལེ་ཚན་གཅིག་གཏོང་གསུངས། རྩ་མང་པོས་གཙོས་
 པ་འི་འབྲས་དང་ཚོག་སོགས་ལོར་སྤྱི་བརྒྱ་ཚན་ཅིག་བྱས་ནས་ཚོས་རྗེ་ལ་
 སྲོན་པ་དང་སྐྱེད་ལེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་མགོ་བཟུང་ནས་བཏང་།

དེ་ཡང་དགེ་འབྲུག་གཉིས་སྒྲ་སོར་ནས་ཐུགས་སྦྱང་མཐུན་པ་ཡིན་
པས། བསྟན་དག་དེ་བྱེད་ཀྱིས་མེད་པར་བཅོས་པས་བྱས་རྗེས་
བཟང་། ད་ནི་དེད་རང་དགེ་འབྲུག་གཉིས། ལྷོ་བྱེད་བོད་བྱེད་བྱས་
ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏོག་གི་སྤྱི་བྱ་བ་ལ་ཐུགས་འདུན་
གཏང་པ་ལྷུ་ཞེས་བསྐྱངས་པ་ནང་ཚོ་ཨ་མ་པ་ལ་འཕྲོད་པས་ཁོ་མ་
རངས་ནས། དགེ་འབྲུག་གཉིས་མཐུན་པ་དེ་ཀ་ཡིན་ཏེ། ད་བྱེད་རང་
ཡང་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་མཚོད་གཞིས་རྩིས་ལེན་ལ་བྱོན། ལྷ་མ་ལྷ་པོ་
འདི་པ་ཡང་ཁོང་རང་གི་ཡུལ་གཞིས་སྤོད་པར་མཛད། སྤྱི་བསྟན་ནས་
དཔོན་ངས་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་དེའི་སོག་པོས་མི་ཉན་པར་
འདུག་ཟེར། ཆིབས་པ་ཚོ་ལ་སོག་པོས་སུ་ཐོབ་བྱ་བར་བརྟམ་པས་
ཚོས་རྗེ་ལ་སྤོན་པས་ལྷུ་ཡིག་ལུལ་བས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཁོའི་སོག་
པོས་མི་ཉན་ན་ངའི་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོས་མི་ཉན་པས། འབྲས་རྣམས་
ངོར་དགོན་པར་སྤུལ། གཞན་མ་ནོར་རྣམས་ལོག་ལས་ཤོག་གསུངས་
པ་བཞིན་ལོག་གོ། །འདི་རྣམས་བྱ་བཏང་པའི་གསུངས་ལས་ཐོས།།

༢ དགོསོག་གཉིས་དང་མ་འགྲིགས་པར་དམག་ཐུག་པ།

དེ་ནས་ཡང་སོག་རྒྱལ་དང་ཨ་ཕ་གཉིས་ཅུ་ཉེ་ད་རྒྱལ་ལྟར་ལངས་
ནས་འབྲུག་པ་གདུང་རྒྱུ་ལ་སྤུལ་དོན། ད་ལན་སྲིད་སྲེའི་སློབ་འདི་ལ་
ཡིན་ན་སྤར་ཟེར་བ་ལྟར་མཛད་ན་ལན་ལྷུ། དེ་ལྟར་མ་མཛད་
ཚེ། ངའི་སོག་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཉན་པར་འདུག་དམག་མི་འདི་ཙམ་ཡོད་
ཟེར་ནས་ཡུང་ཀར་བྲེ་གང་བསྐྱར་འདུག་པས། ཡུང་ཀར་ཚེམ་བརྟུང་
རྒྱལ། རོ་རིལ་གཅིག་ཁབ་དང་སྤྲུགས་ཏེ་བཅིང་ནས་འདི་ལྟར་སྤུལ་
ཏོ། བྱི་ཀྱི་སོག་པོས་མི་ཉན་ན་དེའི་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོས་མི་ཉན་
པས། ད་ཀར་ནག་གང་ལ་དགའ་བར་བོངས། བྱི་ཀྱིས་གཙང་པ་
ཕམ་རྩུགས་པ་དེ་ཡང་ངའི་ཚོས་སློངས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན། ཡུང་ཀར་སྲེད་
ཚོམ་དུ་གཏོང་བ་མ་ཉམས་པ་རྣམས་དབུས་གཙང་གི་མི་གསོད་བརྟུང་
སློག་པ་ཡིན། རོ་རིལ་འདི་ལ་ཁབ་འདིས་ཟུག་འདུག་ན་བྱི་ཀྱི་འདོད་
པ་འགྲུབ་པས་བོངས་གསུངས་ནས་སྤྲིངས་སོ།

དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོ་ཆེན་བརྒྱུད་པོའི་དཔའ་བོ་རྣམས་སྤྲངས་ཐང་
རྫོང་གི་བྱང་སློབ་བསགས་ནས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་དམག་དཔུང་
བསྐྱེམས་ནས་མངའ་གསོལ་མཛད། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་དམག་ཏུ་བྱིན་

གྱིས་བརྒྱབས་སོ། དེ་ནས་ཐུགས་མ་རངས་པར་ས་དམར་རྗེད་ཁ་
དང་མང་མཚུག་གི་ས་དམར་ཁ་དང་སྤྲུག་ལའི་རྗེད་སོགས། དགའ་
ལྷན་པའི་དགོན་ལག་རྣམས་བོད་ལ་བཏོན་པས། དེ་ལན་ལ་བོད་ཀྱི་
འབྲུག་པའི་དགོན་ལག་གི་སྤྲོ་མ་གང་སོ་སྤྲོ་སྤྲོས། ཤིང་ཅ་སྤྲོ་
སྤྲོས། ཐུས་སྤྲོ་སྤྲོས་དཔོན་སྤོབ་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་
བོད་ཀྱི་དགོན་ལག་གི་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལྷོར་བརྗེད་ས་པས་ལྷོ་བོད་གཉེས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་ཆད་དོ། །

དེ་ནས་ཤིང་སྤྲོ་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྲོ་ས་ཆེན་པོ་སྤྲོ་གོ་ནས་གཡོས་
པས། འབྲུག་ཆོས་སྤྲིང་ལ་སྤྲོ་མ་བཏབ། དེར་འབབ་ལག་སྤོད་པ་
དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དམག་མི་ལྷ་བཅུ་ཙམ་རེ་གཏོང་གྲང་དེ་འགོ་སའི་
སྤོགས་བམས་ཅད་དམག་མི་བྲབ་ཅན་པ་རང་གིས་གང་ནས་མིག་སྤྲིབ་
འགོ་བ་ཙམ་དུ་མཐོང་ནས། རང་དབང་མེད་པར་དཔའ་བྲུམ་ནས་
འབྲུག་ཆོས་སྤྲིངས་སྤྲོ་རྣམས་འཆིང་ཐེབས་པ་ལྟར་སོང་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་
མེད་པར་བྲུ་བ་བཞི་པ་རྗེས་མཚམས་ཐུག་ལུས་ནས། ཚད་པས་
མནར་བས་འཇིགས་ཤིང་སྤྲུག་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ནས་འབོད་ཅིང་
སྤྲོ་བས་སྤྲོ་སོང་བས། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་དུ་ལྷོན་པ་ན། ཐུགས་སྤྲིང་རྗེས་

མ་བཟོད་པར་གཟིམ་ཚུང་པ་རྣམས་གོ་མཚོན་བཤུས་ཏེ་ཉེན་མེད་བོད་ལ་
བཏང་། དཔོན་འགོ་རྣམས་ཚུར་བྲིད་ཤོག་གསུངས་པ་ལྟར། བང་
སོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོས་དཔོན་རིགས་སྤྱངས་ཐང་དུ་བྲིད་ནས་རང་
རང་གི་གོ་ཁབ་རྣམས་ཕྱག་རྟེན་བྱས་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་དབང་ཞུས་ཆེ་
སྤེལ་འབྲོང་ཅེ་པ་ན་རེ། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤུལ་བ་མ་གཏོགས་པོ་
ཆས་འདི་ལུས་ལས་བཤུས་པ་ལ་དཀའ་མོ་འདུག་ཟེར་ཆེ། རྗེ་འི་ཞལ་
ནས་ཡོངས་ང་ལ་བྲིད་ཚོས་སྤུལ་བ་མན། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོས་སྤུལ་
བ་ཡིན་གསུངས་ནས་ད་ལྟ་མགོན་པོ་འདི་དབང་ཚོག་གི་སྤྱན་གཟིགས་
ཁབ་རྣམས་ཡིན་པར་འདུག། །དེ་ནས་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལོ་གཉིས་
ཙམ་ལྟོར་ལུས་སྐྱབས་ནང་སོ་དངོས་གྲུབ་ན་རེ་ལྟོ་འདིར་རྩོམ་འདི་མིན་
པ་མི་ཡོང་བ་ཡིན་ནམ་ཟེར་བར་མི་ཡོང་བྱས་པས། ཁོང་གི་གསུངས་
ནས་ང་བོད་ལ་སྤྲེལས་པ་ཅིག་བྱུང་ན། བྱང་ཚུ་ཡག་པོ་ཅིག་གཏོང་
ཚུགས་ཏེ་ཟེར། དེ་ནས་ཁོང་བོད་ལ་སྤྲེལས་ནས། ཞུང་ཚུ་འདི་བྱུང་
བ་ཁོང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཨ་མེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པས་ཚིངས་འགྲིག་གནང་བ་དང་རིག་འཇིག་

རྒྱུ་ལོ་སྒྲུབ་ཕྱོད་པ།

དེ་ནས་ས་སྐྱ་པའི་ཚེ་བཙུན་ཨ་མེ་ལྷི་རི་དྲུང་ཕྱོད་ནས་ཚིངས་མཛད་དགོས་
གསུངས་བའི་ངོར་གནང་ནས་དཔོན་རྣམས་ལྷོད་ལ་སློག། དེ་དང་
བསྐྱུན་ནས་སྤྲ་མ་གོང་པོ་ཡང་བརྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་བྱུགས་ཚིམས་པར་
མཛད་ནས་བཞུགས་གནས་སྲུ་སྐྱོན་མེད་དུ་སེབས་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་
ཨ་མ་པ་ད་དྲུང་མ་སྤྲེམས་ནས་སྤྲར་ཡང་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་
དམག་སྤྱ་ཅིག་ཞལ་ངོ་སྤྲང་ཁར་སྤྲོབས། གཅིག་ཚོས་འཁོར་རབ་
བརྟན་ཅེར་སྤྲོབས། གཅིག་སྤྲ་གྲོ་འབྲུག་ཚོས་སྤྲིངས་སྲུ་སྤྲོབས་པ་
སྤྲར་ལྟར་སོང་ནས་ཚེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་སྤྲ་ངོ་ལས་པོད་དུ་བདེ་མོར་སློག་
པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་པདྨ་ཐང་ཡིག་གི་ལྷུང་ལས། སྤྲ་གྲོ་སྤྲང་དཀར་མདའ་རྩ་སོག་
དམག་འཛོམས། །ཞེས་པ་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་སྤྲོབས་ཡིན་
ཏེ། བར་ཚོ་ཨ་མ་པས་དམག་ཐང་གསུམ། དགོ་བཤེས་སྤྲིན་པས་
དམག་ཐང་གཅིག། །སོག་རྒྱལ་ལྷ་བཟང་གི་དམག་ཐང་གཅིག། །
བོད་སོག་འདྲེས་པས་ཐངས་ལྷ་ཚམ་བརྒྱུངས་ཀྱང་། རོ་སྤྲད་ནས་

ནོངས་ཤིང་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་སྐྱ་ངོ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ལ་ལོག་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་ཆེ་སྐྱབ་རྒྱལ་བ་འདུས་པའི་ལུང་བསྟན་གསུང་བྱང་ཅན་
ལས། ར་ལུང་པ་དག་དབང་མིང་ཅན་ནི། བདེ་མཚོག་སྐྱུལ་པ་
མཐའ་དམག་སློབ་བྱེད་ཅིང་། །ཞལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དན་འགྲོའི་སྐྱེ་
སྐྱོ་ཚོད། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ལས། བདུད་འཛོམ་དྲོ་རྗེ་ཞེས་བུ་བ། །གསང་
སྟགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཅིག །ཐར་པར་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་
འབྱུང་། །ཞལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དན་འགྲོའི་སྐྱེ་སྐྱོ་བཅོད། །ཞེས་
ལུང་བསྟན་མང་ངོ་།།

༧ རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པའི་སྐྱོམ་ཚིག།

དེ་ནས་སོག་དམག་ཐོན་ནས་གཙང་སྤེལ། །ཆམ་ལ་ཕབ་དུས་གྲུ་པ་ཆེ་
བགེས་འགས། །འབྲས་སྤྱངས་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལ་སོགས་ཨ་མ་ལ། །བྱ་
དགའི་རྩལ་དུ་ལེ་ཆོན་གནང་ན་ཞུས། །རྗེས་ཡི་དགོངས་པར་རྩང་ཟང་
ཞུགས་ནས་ནི། །བྱེད་ཚོས་བསམ་པ་ཁོང་གིས་མི་བྱེད་འདུག །འོན་
ཀྱང་ང་ཡང་མ་འོངས་དུས་གཅིག་ན། །མངོན་སྲོད་དྲག་པོའི་ལས་
ཅིག་བྱ་དགོས་འདུག །དེ་དུས་བདེན་པ་དགོས་པས་ཐོངས་ཅིག་

གསུངས། །དེ་ནས་ཉ་སོགས་ལེ་ཚན་བརྒྱ་བཏང་ནས། །དེད་རང་
དགོ་འདྲུག་གཉིས་པོ་མཐུན་པས་ན། །སྟོ་བོད་སོ་སོར་བྱེད་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྟན་པ་འཛིན་སྦྱོངས་སྤེལ་བར་ཐུགས་གཏང་
ལུས། །ནང་ཚོ་ཨ་མ་སེམས་ལ་མ་རངས་པར། །བྱེད་རང་བོད་ཀྱི་
དགོན་གཞིས་རྩིས་ལེན་བྱོན། །སྟོ་པའི་སྲ་མ་སྲ་པོ་གནས་སུ་
བརྟུག །སྦྱི་བསྟན་དཔོན་པོ་ང་ཡིས་མ་བྱེད་ན། །སོག་རྒྱལ་འདི་
ཡིས་ཉན་པ་མི་འདུག་ཟེར། །དམག་དཔུང་ཆེ་བའི་བརྒྱུ་དང་བཅས་
ནས་བསྐྱར། །དགོངས་པར་མ་རངས་རྗེ་ཡིས་བཀའ་སྤྲིངས་པ། །
བྱེད་ཀྱི་སོག་པོས་ཉན་པར་མི་འདུག་ན། །ང་ཡི་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོས་
མི་ཉན་པས། །དཀར་ནག་གང་དགར་ཐོངས་ཞེས་བཀའ་མཆིང་
སྤྲིངས། །སོག་རྒྱལ་ཨ་མ་གཉིས་པོའི་སེམས་འཇུག་ནས། །
དམག་སྤྱངས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་བརྟུག །འཐབ་ལག་སྤོང་ཆེ་
འོང་རྣམས་མགོ་མོངས་ནས། །ཇག་འཆིངས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུར་སོང་
ནས་ནི། །གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་སྤྱུལ་པའི་དམག་མིར་མཐོང་། །ཤིན་
དུ་མོངས་ནས་ཟླ་བ་བཞི་པ་ཐུག །ལུས་པས་དུག་དང་ཚད་པར་
འཛིགས་ནས་ནི། །རྗེ་ཡི་མཚན་ནས་འབོད་ཅིང་གསོལ་བཏབ་
པས། །སྦྱིང་རྗེར་དགོངས་ནས་དམག་རྣམས་ཡུལ་དུ་སྤོག །གོ་

མཚོན་དཔོན་མགོ་བསྐྱུས་ནས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །དེ་དུས་ཇི་བརྟུན་
ཨ་མྱི་བྱོན་ནས་ནི། །སྐྱོ་ལྡོ་ལྡོ་བས་བོད་དཔོན་ཡུལ་དུ་སློབ། །དེ་
སྐབས་སྐྱ་མ་རིག་འཛིན་སློང་པོ་ཡང་། །བརྒྱ་འབུལ་མང་པོས་མཉེས་
པར་བྱས་ནས་ནི། །རང་གི་བཞུགས་གནས་དག་ལ་བདེ་བར་
ཐེབས། །དགའ་ལྡན་ཨ་མ་མོག་རྒྱལ་གཉིས་པོ་ཡིས། །དམག་
དབྱུང་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་ཀྱང་དེ་ཀ་ལྟར།།

༡ ཚོས་སྤྱིམས་བཅའ་ཚུལ།

དེ་ནས་མཛད་པ་རྣམས་སྲ་སྤྱི་ངེས་མེད་དུ་སྤྱིག་པ་ནི། དེ་ནས་ཚོས་
 བྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་སེམས་དཔའ་ཏོག་ཁ་འདྲོངས་ནས་དུགས་པོ་
 མཁན་པོ་གདན་དྲངས་ནས་རྗེ་ཉིད་རང་བསྟེན་པར་རྫོགས་དུས་ལས་ཀྱི་
 སློབ་དཔོན་མཛད། བཀའ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལས་གསན་པར་
 གྲགས། དེ་ནས་བསྟེན་པ་དེའི་བཅའ་ཚུལ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲེ་པ་དབྱ་
 མཛད་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱོད་ཀྱིས་ནང་དགོ་འདུན་པའི་སྤྱིགས། །
 བྱི་ཚོ་ཚེན་གི་སྤྱིགས་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱབས་ཅིག་གསུངས་པར་ལྟར་
 བྱང་གི་དགོ་འདུན་པ་ལ་དབྱངས་དང་ཚོག་སྤྱིག་གཏོར་མ་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུས་འཁོར་དང་འཚམ་ལ་སོགས་པ་སྤུལ། སྟན་ངག་དང་མཚམས་
 སྦྱོར་ལ་སོགས་པའང་གཞན་ལ་སློབ་དུ་བརྩུག་པ་ཡིན། རྩོན་བཞུགས་
 ལ་སོགས་པའང་ན་བཟའ་བཟུམ་པོར་བཞེས་ནས་སྟུན་གཉའ་ཤིང་གང་
 ཅམ་གཟིགས་ནས་འབྱོན་ལུགས་དང་། ཞབས་རིག་སྤྱི་མི་བཏོན་པ་
 དང་། བཞུགས་དུས་སུ་སྤྱི་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་པ་དང་། སྟན་ཅ་

མི་རྒྱུག་པར་བྱི་ཕོན་ནེ་བཞུགས་པ་དང་། ན་བཟའ་ཡང་ཡང་མི་
གཡོགས་པ་དང་། གསུང་ངར་སྟོབས་སུ་མི་བཏོན་པ་དང་། ཅ་སྐྱོད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་ཚོད་པ་དང་། ཡུག་གཡལ་ཡུག་མི་བྱེད་པར་དབྱུང་མགོ་
གཞོན་ནས་འདུལ་བའི་བཅའ་གཞི་དང་མི་འགལ་བར་བཞུགས་ཚུལ་
སྟོན་པར་མཛད་དོ།

དབྱུངས་ཚོགས་སྐྱིག་ནི་ཀོང་པོ་སྐྱེ་སྐྱེས་དང་། དབྱུང་མཛད་བསམ་གཏན་
པད་དཀར་ལ་ཞིབ་པར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་དབྱུངས་དཔོན་ལ་བཀོད་
ནས་ལྷུབ་དུ་བཅུག་སྟེ་པ་རང་གིས་རེ་རེ་ནས་བཅར་བཞིན་དབྱུངས་
རྒྱུགས་ལེན། རེས་འགའ་ཚོགས་དབྱུངས་སུ་བྱོན་ནས་ལྷུབ་པ་དང་
བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཅམས་ཅད་དྲི་བའི་རྒྱུད་མངས་ལྟར་
མཁས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་འདྲི་སྟོག་ནི་མགོ་ཅན་མགོ་མེད། ལན་ཚ་མར་དུ་ཡིག་གསར་
ལ་སོགས་ཅེ་ཉིད་རང་གིས་བསྟན་ནས་སྐྱུངས་སོ།། གཙང་པ་ཡལ་
ནས་འཇོར་དུས། རྒྱུང་ཡིག་གཟིམ་ཆེན་འདྲི་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཡིག་
མཁས་དང་བྱིས་འབྱུང་གང་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐྱུལ་སྐྱེ་མགོན་པོ་ཕུན་

ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་མང་པོ་ཡང་འབྱུང་བཅས་སུ་
སློབས། སྐུལ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལོ་སྐྱེ་ཡིན་པར་མཁྱེན་ནས་
བཀའ་ཤོག་གནང་ནས་འགྲུགས་པ་ཡིན་འདུག་པས། ཡི་གེ་ལྟ་རྒྱ་རིས་
སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་བཅས་ཅད་མཁས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ།

དེ་དུས་གཙང་གི་མཁན་པོ་དང་མངའ་བདག་སྟག་ཤམ་ཅན་གཉིས་
དགོན་པ་ཡུལ་དུ་འབྱོར་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཞུ་ཡིག་སྐུལ་བ་ལས། མཁན་
པོ་ཡིན་ན་རང་རེའི་སློན་བདག་གི་བྱ་ཡིན་པས་ཕྱོད་ཚོགས། མངའ་
བདག་ཡིན་ན་སྐར་ཕེབས་མཛད་དགོས་གསུངས་པ་ལས་སྟག་ཤམ་པ་
འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་པ་ཡིན་པར་འདུག་པའི་འཕྲོས་འདི་རྗེ་རྒྱལ་
བཟང་པས་གསུངས། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་རང་གིས་ནི་རྣམ་རྒྱལ་མཚོད་
རྟེན་གནས་བརྟན་བརྟུ། སྐར་ཤི། བྲས་སི། ང་བརྟུ་དུག་
མ། རིག་པའི་གནས་བཅས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མའི་འབྲུལ་ལས་འབྲོན་པ་ལྟ་
བུར་མཛད་དོ།

༢ སྲིད་ཀྱི་བྲིམས་བཅའ་རྩམས།

འཇིག་རྟེན་གྱི་སློབ་ནི་རྗེ་རང་གིས་ཚོགས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བཀའ་སྐུལ་

པ། དབུ་མཛད་བྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྲིག་འདི་ཡང་བཅའ་ཅིག་
གསུངས་པས། དབུ་མཛད་ཆེན་མོས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་
ནས། ལྷོ་བྲིམ་མེད་ལ་བྲིམ་རྩ་ལུང་མེད་ལ་ལུང་། ཞེས་པའི་སྤྲིག་
རྣམ་གཞག་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་སྤྱི་འོ་ནས། ཚ་དྲག་རང་གནང་
ནས། ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བཀུར་པ་རེ་ཞུས་པས། ཤ་ཚ་རེ་གཉིས་གྱིས་
གམ་དུ་འོང་ནས། འདི་འདྲ་རང་མཛད་མི་དགོས་ཚུལ་ཞུས་
པས། ཡང་ཚོགས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གསུངས་པ། བྱ་བྱེད་ལ་རང་
འདོད་མ་འབྲི་ན། །འབྲལ་སྤྲིག་ཀྱང་སྤྲུག་ན་དགོ་བ་ཡོད། །ཞེས་
པའི་ཚིགས་བཅད་ལུང་འདྲེན་དུ་གསུངས་ནས། ཞབས་དྲུང་དག་
དབང་རྣམ་རྒྱལ་གིས་བསྟན་པ་འདི་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་ཅི་ནས་
གངས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་མ་སོང་གི་བར་དུ། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་
རང་གིས་མ་བྱེད་གསུངས་ན་མ་གཏོགས། །ཤུ་གུ་བྱབ་པ་གཙུག་ཏོར་
སྤོ་སྤྱོ་རེ་བྱོན་ནས་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་མི་ཉན་གསུངས་ནས་གཏུམ་
ཞིང་རྩམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲིམས་བསྟུམས་པས་རྒན་མོ་གསེར་ཁྲུང་ལ་
འཇིགས་པ་མེད་པར་བསྐྱུར་ནས་དགོངས་པ་བསྐྱབས་སོ། །

ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས་ཚོས་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡང་དབུ་མཛད་གྱིས་གང་

ཟེར་ཉན། ང་དང་དབུ་མཛད་ནི་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་དང་ལས་གྱི་མགོན་
 པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ་གསུངས་པས་གྲ་བཤེས་རྣམས་དང་སྦྱིན་བདག་རྒན་
 རབས་རྣམས་ནི་དཔོན་སློབ་གཉིས་ལ་བྱུང་མེད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་
 འདུག་གོ། །དུས་ལན་ཅིག་ན་ལུགས་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱབས་
 བས་སྡེ་པས་ཀྱང་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གྲ་བ་གང་ཡང་ཡོང་བ་མང་
 པོ་ཡོད་པས་བདག་ལ་དགོངས་པ་ཅིག་གནང་དགོས་ཞུས་པས། ཉིད་
 གྱི་ཞལ་ནས་སྤང་རི་ཟམ་པར་འགོ་གསུངས་སྤང་རི་ཟམ་པར་སྡེ་བས་
 ཆེའི་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཚང་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་ཅིག་གནང་། འཕྲིན་
 ལས་མགོན་པོའི་དབང་གནང་ནས་སྤོང་ངའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་དགོས་སོ་
 གསུངས་པས་དེ་ནས་དགོངས་པ་ལྷ་བའི་བསམ་པ་ཡང་མ་བཏང་
 གསུངས་བསྐྱབ་ཆེན་པའི་གསུངས་ལས་ཐོས།།

མ ལས་མགོན་གྱི་འཆམ་དང་སྤྱངས་ཐང་སྐྱབ་མཚོད།

ཡང་སྐྱབས་ཅིག་མགོན་པོའི་དབང་ཚོག་རྒྱས་པ་འདི་བཙུག་དགོས་
 དགོངས་ནས་གྲ་བ་རྣམས་ལ་འཆམ་བསྟན་པས་ལས་མགོན་གྱི་འཆམ་
 ཅིག་ལྟུབ་དགོས་དགོངས་ནས་བྱིན་རྒྱུ་བས་རིལ་བུ་མང་པོ་གནང་ནས་
 དབུ་མཛད་སྤོང་རང་ངའི་བཞུགས་སྤྱིའི་འོག་དུ་སྤོང་ལ་ལྷོས་

ཞིག། ངས་ལས་མགོན་སྤེ་བཞི་དངོས་སུ་བཀུག་ནས་འཆམ་དུ་
བརྟུག་གིས་ཁྱོད་རང་ལྟོས་ལས་ཅུ་ཚིག་བརྒྱད་ཅིག་
གསུངས། དགོངས་པ་ལ་བཞུགས་ཆེ་ལས་མགོན་སྤེ་བཞི་དངོས་སུ་
ཁྱོད་ནས་འཆམ་པས་འཆམ་གྱི་ཅུ་ཚིག་ཁོང་དུ་རྒྱད་ནས་དགོ་འདུན་
རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ད་ལྟའི་ལས་མགོན་གྱི་འཆམ་འདི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གྲ་
བགྲེས་རྣམ་གྱི་གསུངས་ལས་བོས།།

ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཞབས་སྐྱུངས་ཐང་ལ་མགོན་མང་སྐྱབ་མཚོད་
གསར་འཇུགས་གནང་བའི་སྐབས་སུ། དབུ་མང་ཆེན་མོས་རང་གི་
པ་ཅོར་བསིལ་སྟན་རྒྱ་མོ་རྩ་བརྟུང་། ལྟོ་ངོས་ནས་སུལ་བའི་དུང་
དཀར་གཡས་འབྲིལ། དེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐྱེ། ལྷ་
འཇིམ་ལས་གྲུབ་པའི་དཔལ་ལྷན་ལོ་རྩེའི་ཕྱག་རྩ་རྣམས་སུལ། ཆེ་འདི་
ཕྱི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་མགོན་གྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལགས་པས་ཐུབ་
རྗེས་བརྒྱད་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པས། ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་བསྐོ་
བ་སྐོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་གནང་ནས་ཐུགས་རྗེས་བརྒྱད་བར་
མང་།།

སྲེ་པ་ཁང་དམར་པའི་སྲས་མོ་དཔོན་ས་དབང་འཇིན་ནི་ཇི་ཉིད་ལ་ན་
བཟའི་སློབ་ཆས་རྣམས་རྒྱན་དུ་སྲུལ་བ་ཡིན་པས། ཇི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་
ངའི་ཨ་མ་གཉིས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་བྱུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་མཛད་
པ་ཡིན་ནོ།།

༧ བད་གྲིང་བརྒྱད་འཇིན་དང་འབྲེལ་བ།

ཡང་དུས་སྐབས་ཅིག་གི་ཆེ་ཡབ་ཇི་ཉིད་ཀྱི་པ་གཏེར་བཏོན་ཞིག་པོ་གྲིང་
པའི་རྣམ་སྲུལ་ཚོས་ཇི་ཉིད་ཀྱི་དབང་གདན་འདྲེན་ལུས་ནས་བད་གྲིང་
གཏེར་ཚོས་གསན་པར་མཛད་དོ། ཡང་ལན་ཅིག་གསུང་སྲུལ་རིན་པོ་
ཆེ་ཡང་ཇི་ཉིད་མཇལ་བར་བྱོན་ནས་ཇི་ཉིད་དང་སྐྱ་ཀ་ཚན་གཉིས་ལ་
གསུང་བགོས་སྐྱབས་པས་ཨ་ཚ་ར་ནང་ཚོ་ལྟ་བུར་རྒྱ་སྐྱད་ཟང་མར་བྱུང་
བས་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ནས་མིའི་བྱ་ཆ་བ་མལ་དུ་མ་སྲོད་པ་ཅིག་
ཡིན་པར་འདུག་གསུངས་ནས་བྱུགས་དབྱེས་དབྱེས་མཛད་ཅིང་སྲེ་པས་
ཀྱང་གོས་ཆེན་གྱི་རྣམ་སྲུལ་ཅིག་སྐྱབས་ནས་བཀའ་ནས། བད་གྲིང་
སྐྱ་སྐྱེས་མཁས་པས་ཟེར་བའི་དཔའ་དར་བྱེད་ཟེར་བ་བྱུང་འདུག།

ཡང་སྐབས་ཅིག་སློབ་དཔོན་པར་འཕྲིན་ལས་ཁོ་རང་ནང་ཚོར་གྱིས་

ཆགས་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་པའི་འདུག་པས་སྤྱང་
ཐང་བདེ་ཆེན་དུ་སྤྱད་དེ་ལ་ཕྱོད་པས་སྤྱད་པའི་གཞུང་བའི་གསུང་
ཕྱོད་ནས་སྤྱད་པའི་ཐེངས་པ་མཛད་པས་བསྐྱེད་པའི་གྱི་གསུངས་
ལས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་འདི་བཞིག་རལ་ཐེང་གསུམ་མཛད་ན་
མཐའ་བཙན་ཞུས་པས། སྤྱད་པའི་གསུང་པ་རང་བྱུང་འདུག། །བཞིག་
རལ་ཡང་ཐེང་གསུམ་མཛད་དགོས་པ་བྱུང་འདུག་པས་རྗེ་ཉིད་འབྲེལ་
འབྲིག་པ་ཡིན་གསུངས་འདུག་གོ།

ལ མི་མ་ཡིན་པའི་ཞབས་ཏོག།

སྤྱང་སྤྱངས་ཐང་བདེ་ཆེན་གྱི་གཞུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དུས་དགོན་
བྱག་པ་དམ་ལ་བཏགས་ནས་མཚོན་སྤྱོད་ཅིག་གནང་ནས་དེའི་འཕྲིན་
ལས་སྤྱོད་དགོས་གསུངས་པས་ཆུ་འཛོམ་སའི་བྱེ་མའི་འོག་ཏུ་གིང་ཡོད་
པས་འབྲུལ་ལོ་ཟེར་བས། ད་ལྟ་འདུ་ཁང་གི་ཀ་བ་ཚོ་ཡིན་ནོ། དེ་
ནས་རྗེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་དགོས་གསུངས་པས། ཁོ་ན་རེ། ངས་
ལྷུ་མ་རྩ་སྤུལ་བ་ཡིན། རྗེ་ཉིད་སྤྱིང་མོ་ཨ་ལོང་ཅན་མར་ངས་ཡང་
བསྐྱེད་པའོ། །པརྗེ་ཉིད་མཚོན་སྤྱོད་ཅིག་གནང་ནས་བསྐྱེད་པའི་
ཟེར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྗེ་གཏེར་གང་དགོས་སུལ་བས་ད་

ལྷ་ཡང་ཟད་པ་མེད་དོ། ལ་ལས་ནི་རུས་སྣ་ལ་རྩོལ་བསྐྱར་ནས་གཙང་
པོའི་འགྲམ་ཐུག་གང་བ་ཡང་བོས།

༩ མེདྲོག་ལྷམ་ར།

སྲར་གཙང་པོ་དེ་གང་རྩ་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིས་རྒྱ་རག་སྤྲན་བྱ་རེ་གི་རྒྱུན་
བྱས་ནས་རྒྱ་མར་རྩར་བས་དེ་ལ་ལྷམ་ར་བཙོས་གང་རྩ་ན་ཞིང་བཟོས་
པས་རྒྱ་རྩུང་བྲིམ་ནས། ལྷམ་ར་འོག་མའི་མེདྲོག་དང་གིང་འབྲས་
ནམས་ལ་རུང་གཞོད་པས། ཚོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་འབྲུག་རྒྱལ་པ་རྗོང་
དཔོན་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ང་ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པ་རྒྱུན་
བདག་ལ་བརྟེན་ནས་བ་མ་གཏོགས་སོ་ནམ་བྱས་ནས་བ་བ་
མན། དེའི་རང་བྱོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མེདྲོག་ཆད་འགྲོ་བ་འདུག་པས་མ་
བྱེད་གསུངས། དེ་ནས་ཞག་པོ་འགའ་ནས་ཚོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་
འབྲུག་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱག་སྤུལ་ནས་ལྷམ་ར། ཞིང་འདིས་འཕྲུལ་གྱི་འཚོ་
ཆས་ལ་ཡང་ཕན་ཞིང་། ཚོར་རྗེས་སློག་བཙོང་ལ་སྤུག་སོགས་ཚོར་
རྗེས་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་ལ་ཡང་ཕན་པ་འདུག་པས་ལྷམ་རའི་མེདྲོག་གི་རྒྱ་
ལ་མ་གཞོད་པ་བྱས་ནས་ཞིང་བཙད་དུ་བརྟུག་པ་ལྷུ་བྱས་པས། དེའི་
མེདྲོག་ལ་མ་གཞོད་ན་བཙད་ཚོག་གསུང་བ་ཡིན་འདུག་གོ།

དེ་ནས་ཚོས་ཇེ་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་གྱིས་རྒྱ་གར་ཚེ་ལུམ་ཀ་ཏོ་ར་གང་
 རྒྱ་གར་ནས་རྗེ་དེ་ནས་ཇེ་ཉིད་ལ་སྤུལ་བས་བྱུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་
 གསོལ་ཚེ་གྲུ་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ། ད་ལན་བྱེད་རྣམས་འདི་ནས་
 རེ་བ་མ་བྱེད་ངས་ཟ་བ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་རང་རྣམས་གང་ཟ་
 ཟ་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས། འབྲས་བུ་རྣམས་ཇེ་མ་སས་བཀའ་ནས་དེ་
 ལ་བརྟུག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཤིང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ལྷུམ་ར་འོག་མའི་ནང་
 དུ་བརྟུག་ནས་བཞག་པས་ལོ་གསུམ་ཙམ་ནས་གང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། ལྷུམ་ར་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཤིང་ཐོག་དཔལ་འབྲས་དང་འཛམ་སྐྱི་ར་
 དང་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་སེའ་བྱུ་ལ་སོགས་སྐྱན་དང་གཞན་ཡང་འབྲི་
 ཤིང་དང་གོལ་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་རྩ་
 ཤིང་འབྲས་བུ་རོ་ལྡན་དང་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་དང་ཨ་རྒྱ་དམར་རྩ་དང་
 པརྒྱ་གེ་སར་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པས་ལྷུ་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་
 འདྲའོ། །

ལ སྐྱའི་མཚན་དཔེ་དང་མངོན་མཁུན་མངའ་བ།

ཇེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་
 ལྟར་བརྗེད་པ་དང་། གསེར་གྱི་ལྷུག་མ་ལྟ་བུའི་ཞལ་རྒྱན་བྱུགས་ཁར་

འབྲིལ་བ་དང་། སྐྱ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་མངོས་པ། དབྱ་
གདུགས་ལྟར་རྒྱུ་ཞིང་སྤྱན་གྲེན་ལ་གཟིགས་པ་དང་། ཡུག་གཡས་
གྱི་ཐེ་བོང་དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་གྱིས་མཚན་པ་རྒྱང་ནས་ཟིལ་ཚེ་
ཞིང་དུང་ན་བག་པེབས་པ། ཚེས་གཉིས་རྒྱང་བ་གཅིག་ལ་ཐུབ་
དབང་གི་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་དོད་པ་གཅིག་དང་། གཅིག་ལ་དུང་དཀར་གཡས་
འབྲིལ་ཤིན་ཏུ་དོད་པ་གཅིག་བྱོན། ཡི་དམ་གི་སྐྱབ་མཚོག་གང་ལྟར་
ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ལ་མ་སྟོས་པར། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུས་
རྒྱན་དུ་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པས་དུང་
འགོ་ལའང་རིང་སྟེལ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཆིབས་ཅང་ཤེས་གི་ཚེས་ལ་
རིང་སྟེལ་སྐྱོང་ད་རྒྱང་ཤོས་ཅམ་ཅིག་བྱོན་པ་ད་ལྟ་ལྟགས་རིར་བྱུང་
འཕགས་གི་སྟེབ་ལ་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། ཆིབས་པ་གཞན་རྣམས་དང་
གསོལ་བམ་ཚོ་ལས་སོ་དང་རུས་པ་རིང་སྟེལ་གྱིས་གང་བ་
དང་། མཚོད་ཞིང་མོ་བའི་གྲུང་རྣམས་ལས་རིང་སྟེལ་བྱུང་བ་
དང་། ཆངས་བུ་གནང་བའི་སྟེལ་མོ་ཞིག་ལ་སོ་བམས་ཅད་ལས་རིང་
སྟེལ་གྱིས་གང་ཞིང་ཚེ་འཕོས་ནས་དགེ་སྟོང་གི་ལུས་ཐོབ་པ་
སྟེ། ཚོས་རྗེ་ལ་སྟོན་པའི་གསུངས་ནས། དུང་འགོ་ཡུས་མི་ཤེས་
པས་རྟགས་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན། མིས་ཡུས་བྱས་པས་མི་ཡོང་བ་

ཡིན་གསུངས་འདུག།

མངོན་མཁྱེན་ཐོགས་མེད་མངའ་བ་ནི་བྱ་གཏེ་རྣམས་དུས་ལུན་རིང་སྤོང་
མི་དགོས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་ལྷན་པ་དང་གྲ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་བྱ་དགོས་ཚུལ་ལུས་པས། བྱོང་ཚོས་མཛོས་པ་ལྟར་ཁོས་མི་བྱེད་
པར་འདུག །ང་ཡང་མངོན་སྤོང་བྱ་དགོས་པ་ཅིག་འོང་བ་འདུག་
གསུངས་པ་དང་། ལུང་གྲིང་མའི་ཐང་ལ་དེའི་རྟ་རྒྱལ་བཏང་བའི་དུས་
སྤྱི་འོང་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ལྷ་ཁི་ལ་དག་སྒྲ་འབྱོར་བའི་དུས་འོང་
གསུངས་པ་དང་། བར་སྤྱིད་གཟིགས་པ་དང་། མི་འདི་འདྲ་ཅིག་
འོང་བ་འདུག་གསུངས་བ་དང་། ང་ལ་དུང་དུ་ཁྱུར་འོང་བ་
དང་། ལྷོག་ནས་འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་བྱུང་མེད་གསུངས་པ་
རྣམས་ནི་གྲ་བཤེས་མང་པོའི་གསུངས་ལས་ཐོས།།

གཞན་དུས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་རྣམས་དུས་ལ་བབས་པ་མཐོང་བས་ངེས་ཤེས་
བསྐྱེད། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་འབྱོངས་པས་མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་
ཡང་ཡང་སྤོན་པ་དང་། ལྷན་གཏོར་ལ་མེ་འབར་བ་དང་། ས་རོལ་
པའི་ཕྱོགས་ལ་བཙོ་ཡང་ཡང་འབབ་པ་དང་། བཙོ་བབས་པའི་ཐང་ན་

ལྷན་ཅན་གཉིད་རྒྱུ་མ་པོ་དེ་ཡོང་ཞིང་འདུག་ཟེར་ཡང་ཐོས་
པས། ང་མཐུ་ཆེན་ཞེས་བསྟུན་ཏེ།

དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ལྷུ་མ་རྩེ་ལོག་མའི་ནང་དུ་བཞུགས་དུས་ཆེས་པར་ནས་
གཡུ་འི་ལྗང་བུ་ཅིག་བྱུང་ནས་བསྟན་པས། འདི་གང་ལགས་ཞུས་
པས་ང་རྟ་མཚོ་གྲོ་ལ་ཉར་སྐྱེས་དུས་ཀྱི་བསམ་མཐོ་ཅིག་གཏང་བས་
སྤྲོ་ལའི་སྤྲོ་མོའི་གྲིང་དུ་སོང་ནས་གཡུ་འི་ལྗང་བུ་ཟ་བ་དེ་སོ་བར་
ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་རེ་ཞིག་བུ་རམ་གར་དུ་བཅུག་པས་
བུ་རམ་འབྲིག་ཆ་ཅན་ལས་མ་བྱུང་བས་གཟིགས་སྤུལ་བས། ང་ཤམ་
བྲོ་ལར་སྤོད་དུས་བུ་རམ་གར་སྤོང་འདི་ལྟར་བྱེད་གསུངས་ནས། མེ་
ཚོད་དང་རྒྱ་ཐག་ཚོད་པའི་མཚམས་རྣམས་ལེགས་པར་མཇུག་པས་བུ་
རམ་བྱུགས་པ་བཅག་འཕྲོ་འདྲ་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག །

༤ ལྷ་རི་དབང་མེ་ཆེ་གནང་བ།

སྤྱངས་ཐང་ལ་ཅ་རིའི་དབང་ཚོས་ཆེན་པོ་ལན་གཉིས་གནང་། དེ་ཡང་
ཐོག་མར་ཚོས་རྗེ་ལྷ་རི་པ་རྡོར་འཇིན་ལ་བཀོད་ནས་ལན་གཅིག་
གནང་། དེ་རྗེས་ཅན་དན་སྐྱེས་ལྷ་རིའི་རྡོར་འཇིན་ལ་བཀོད་ནས་

བཀའ་ཚེས་ཚང་མ་དབུ་བསྐྱེད་གསོལ་ཏེ་གནང་བས་གྲུ་པ་རྣམས་
དབང་ཚོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད།

༩ ཚོས་སྐྱོད་ལས་ལ་བསྐྱེད་པ།

སྟོ་མོན་ཁ་བཞིའི་གཞི་བདག་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་འཕྲིན་ལས་
གང་དགོས་སྐྱབས། རེ་ཞིག་དགའ་ལྡན་པའི་དམག་དཔུང་གཉིས་པ་
འདེགས་དུས་ཞིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་འབྱུང་བས། ད་ལན་གྱི་འདི་
ཐུབ་པར་དཀའ་བ་འདྲ་ཞུས་པས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བྱེད་རྣམས་འཇིགས་
ན་པའི་རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་དབྱེ་ནས་བཞག །ང་རའི་ཚོས་སྐྱོད་
གིས་བྱས་ཡོད་གསུངས་པས། གསུངས་པ་ལྟར་ས་པོ་ལ་རྣམས་ཉིན་
བུ་མཚན་བུ་ཏུ་སོང་ནས། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ལ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་
དགོས་པ་བྱུང་འདུག །ཡང་རོ་སྟོན་རྗེས་ཅིས་བཞེས་ནས་བྱུབ་པ་དང་
རོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་མཛད་ནས་བཞགས་སྐྱོད་མཚམས་
གཙོད་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་དོ། །ལན་ཅིག་གི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་རྟེན་འཇུག་ལ་
རྟ་དཀར་པོ་གཅིག་འཇུག་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱོད་ཀྱིས་པའི་གསོལ་ཇའི་འཕྲིན་
ལས་སྐྱབས་ཅིག་གསུངས་པས། རྟ་དེས་མགོ་ཅོག་ལན་གསུམ་རྒྱབ་
པས་ཀུན་ཡིད་ཆེས་པས་ད་ལྟ་ཇ་གང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅོ། རྒྱ་གར་

ནས་རྒྱ་ཇ་པདྨ་ན་རན་གྱིས་འབྲུལ་བ་གཉིས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
སྤུལ། སྤྱིས་སྐྱེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་ཐེངས་ཅིག་སྟེ། འབྲུལ་
ཐེངས་གསུམ་སྤུལ་བ་ཡིན་འདུག་གོ། །འོ་རྒྱ་དངོས་པོའི་ལེ་ཚན་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱང་བར་དཀའོ།།

༡༠ བཀའ་ལུང་གིས་སྐྱབ་ཚལ།

ཡང་སྐྱབས་ཅིག་གི་ཚེ་བྱ་བཏང་པ་ད་དཀར་བཀྱ་གིས་སྟོ་བྲག་ན་ཡོང་
དུས་དགོ་འདུན་པའི་དབྱང་གཉིས་པ་འདེགས་དུས་གོགས་མཚེད་
རྣམས་གྱིས་ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པ་སྟོ་གོན་བྱས་ནས། མི་
ཅིག་ལ་ཚོས་སྐྱོང་པས། རག་མེ་བྱོན་ནས་ཁྲག་ཁྲར་ཤོག་
གསུངས། ཁྲག་སྤུལ་བ་རྒྱབ་གསུམ་བཞེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་
མེད་དེད་གྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་ཡིན། པཱི་ཏས་གཏོར་གྲུལ་ནས་
བཏོན་ཡོང་འགོ་གསུངས་ནས་བྱོན། དེ་ནས་ཅིག་ཅར་ར་ཐེབས་ནས་
ཁྲག་སྤུང་ཁྲར་ཤོག་གསུངས། ཁྲག་སྤུལ་བས་རྒྱབ་གསུམ་བཞེས་
ནས་ཁྲག་བམས་ཅད་ལག་པར་བྱུགས་ནས་དམར་ཟིང་དེ་བྱས་ནས་
དཔའ་རྩུང་རང་ཡང་དམ་ཚིག་གི་རྩིས་ཡིན་པས་རྩུང་འབྲུང་གསུངས་
སྤང་། བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེད་གྱིས་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་

ཡིན། ཕརྩི་ཉམ་གཏོར་གྲལ་ནས་བཏོན་ཡོང་འགྲོ་གསུངས་ནས་
 གྱོན། དེ་ནས་གཡུ་སྒོན་མ་གྱོན་ནས་ངེད་སྡེ་བརྒྱད་ལ་ད་ལྟ་ལས་
 སྤྱག་པ་མེད། ཕརྩི་ཉམ་སྐྱེ་ཞབས་ལ་འགྲོ་ན་ནང་སོ་ཨ་མའི་སྲ་ཁྲག་
 བོག་གསུངས། ཁོའི་སར་འགྲོ་ཅ་ན་ཁོ་འཕེལ་གདུང་དྲི་མ་མེད་པས་
 སྤྱར་ནས་ངེད་གྱིས་ཁོ་མི་མཐོང་བ་འདུག །བསྟན་པ་ལ་ནི་འཕྲིན་
 ལས་ངེད་རང་གིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་གྱོན། ཡང་ལན་ཅིག་
 བྱ་མེ་ཅིག་ལ་ཡུལ་དེའི་གཞི་བདག་དེ་བབས་ནས་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་དེ་
 དྲགས་བྱགས་ཆེ་རང་དྲགས་ནས། བ་རོལ་པོའི་མགོ་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཁྱེར་སོང་། དཔལ་ཚུང་རང་གདུལ་བྱ་ཟས་ཚོག་པ་ཡོང་དོ་ཟེར་
 བས་སོང་བས་པ་རོལ་པོའི་དམག་རྣམས་ཉེས་ནས་གདུལ་བྱ་ཟས་ཚོག་
 པ་བྱང་གསུངས། །

༡༡ སྒོན་གནས་རྗེས་དྲན།

ཡང་ཞབས་དྲུང་གདུང་འཛིན་སྐྱེལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མོའི་ཆབ་ཚན་
 ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཤིག །ཤིང་གི་ལོ་མ་རིགས་མ་གཅིག་པ་ཅིག་
 དུག་ཏུ་འགྱོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྒོན་གྱི་བག་ཆགས་སང་དེ་ཐོལ་བྱང་དུ་
 གསུངས་པ། རི་འདི་ལ་ཨ་རུ་ར་འབྲིགས་བྱེད་སོགས་ཤིང་འབྲས་གྱི་

རིགས་དང་། རི་དྲགས་གཙན་གཟན་གི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་
གསུངས། ཡུག་གཡོག་པ་ཚོས་ཅི་འདྲ་བྱས་གཟིགས་ལ་ཞུས་
པས། ང་སློན་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་མེད་ཀུན་ལྟན་ལ་སླེ་བའི་སྐབས་
སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོད་ལྷན་པ་བཏང་བ་ལས། ཡབ་ཀྱིས་བཀའ་
བརྟུན་ཏེ། མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བདུད་རི་ཉ་ཤང་ལ་བཅུག་པའི་
རི་འདི་ཡིན་པར་འདུག །དེའི་དུས་སུ་གཞི་བདག་གིས་ང་ལ་སྐུལ་
བའི་ཚེ་ཚུ་གཅིག་རི་འཛོམ་མ་གིའི་ནང་ལ་བྲག་ཉི་ལྷུ་ཁ་སློང་གི་བར་
ནས་འབབ་པ་ཡོད་གསུངས། ལྷོར་སོང་བས་དེ་ལྷོར་དུ་འདུག་
པས། ཐམས་ཅད་ཉ་ལས་པ་བྱང་འདུག་པ། རྒྱན་རབས་མང་པོའི་
ངག་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་ནས་དེ་སློགས་གི་སློན་བདག་རྣམས་
ཀྱིས་འབུལ་བ་ཞབས་ཏེ་ག་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་སྐུལ་ནས་གདན་སར་
བྱོན་པ་ཡིན་ལོ།

༡༢ རང་བྱུང་མཚོན་རྟེན་བཞུགས་ཁང་།

ཡང་ལན་གཅིག་གི་དུས་སློང་པ་ཡེ་སླེ་དཔོན་རྒྱལ་གིས་གསེར་སྐུལ་བ་
ལ་རྒྱ་བྱས་ནས་རང་བྱོན་ཁང་ས་པ་ནི་བཞུགས་ཁང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ་
ལྷ་བྱུང་གི་རྒྱལ་པོ་པརྒྱ་ཕྱག་ཐོག་དུ་བཀའ་ནས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་བཞེངས་

པའི་སློང་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། མཚོན་རྟེན་གི་བུམ་
པའི་ནང་ལ་གསེར་ལྗངས་གྱིས་ཞིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཕྱག་བཟོར་གྲུབ་པ་
མཛད། ཡང་ལན་ཅིག་གི་ཚེ་དེའི་གྲ་པའི་ནང་ལ། བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། །བྱང་པར་གནས་བརྟན་བྱ་གུ་ལེའི་རྣམ་
སྤྱུལ་གཅིག་ཡོད་གསུངས་བ། གནས་བརྟན་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་
ཡིན་ཞེས་གྲགས། །ཡང་སྐབས་སུ་ཁུ་རུའི་ཐང་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཆིབས་
རྒྱུག་གནང་བས། གཟར་སློན་པ་ཞིན་ཏུ་དགའ་ནས་ཚོད་མ་གཅིག་ལ་
ཞོན་ནས་རྒྱུག་ནས་ཆིབས་གདོང་འཕྲོག་པས། སྤི་བུལ་རྗེའི་གསུངས་
ནས་ད་ལན་གཟར་སློན་པ་འདིས་མ་ལེགས་པ་ཅིག་བྱས། ཆིབས་
གདོང་ཚོད་མས་མ་འཕྲོག་ན། ལྷང་པ་བདེ་འཇམ་ལ་ཞོན་པ་ཅིག་ཡོང་
རྒྱུ་ལ། ཆིབས་གདོང་ཚོད་མས་འཕྲོག་པ་འདིས། དཀར་ལས་རུང་
ཞིག་སྤྱད་པ་ཡོང་གསུངས།

༡༩ ར་ཇ་པརྟ་རྣམ་ཡན་གྱི་འབྲུལ་བ།

ཡང་སྐབས་ཅིག་རྒྱ་གར་རྣམ་པརྟ་རྣམ་ཡན་ལ་བཀའ་ཤོག་གནང་
ནས། ཤོགས་པོ་ལྷ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་བས། ལྷ་དཀོན་
མཚོག་གསུམ་པོ་བརྟེན་ན་བཟང་ཞིང་འདི་སྤི་གཉིས་བདེ་བ་ཡིན་

གསུངས་བའི་ལུ་ལན་ལ་གོགས་པོའི་གསུངས་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་ལྟར་
བདག་ཀྱང་ལྟ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་མ་སྤངས་ཏེ། བུལྟའི་བཀའ་
བསྟན་འདི་ལྟར་ཡོད་ཟེར་ནས་བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཅིག་སྤུལ་བ་ད་
ལྟ་སྤངས་ཐང་རྫོང་གི་བལ་པོ་ལྟ་ཁང་ནང་ལ་བཞུགས་ཡོད། དེ་ནས་
དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་མང་པོ་སྤུལ་
ནས་གདན་སར་བྱོན་པ་ཡིན་ཅོ། དེ་སྐད་དུ་བརྫོང་པའི་ཚིག་འབྲེང་འདི་
རྣམས་རྗེའི་མཇུག་པ་སྤྱི་དེས་མེད་དུ་སྒྲིག་པའོ།།

༡༥ རྣམ་ཐར་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པའི་སྒྲོམ་ཚིག།

སྤྱི་དེས་པ་མེད་པའི་གསུང་སྒྲིག་འདི། །དེ་ནས་རྗེ་ཡིས་བཀའ་སྤུལ་
འདི་བཞིན་ཏེ། །དབུ་མཇུག་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ནང་མེད་པའི་སྒྲིག་ །སྒྲོམ་
ཅིག་གསུངས་ནས་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་རྩལ་ནི། །འཇིག་རྟེན་སྒྲིག་ནི་ཁོ་
ཞིང་གཏུམ་རྩལ་གྱིས། །རྣམ་མོས་གསེར་ཁྱུར་འཇིགས་མེད་ཡུལ་དུ་
གྱུར། །དེ་ནས་དགེ་འདུན་སྤྱི་མས་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ། །ཀར་ཐིག་
དབྱངས་སོགས་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །མཇུག་པ་བཅའ་གཞིའི་
བཀའ་སྤྱི་མས་ནང་བཞིན་ལས། །འདུལ་བའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་
མཇུག་པ་ལ། །བག་ཡེངས་མེད་པ་མཇུག་པ་ཞི་དུལ་ལྟན། །དེ་དུས་

མཁས་པའི་བཟོ་རིགས་ཀུན་བཅུག་ནས། །ལྷ་བཟོ་ཡིག་རིགས་ལ་
 སོགས་དར་བར་མཛད། །རྗེའི་ཞལ་དབུ་མཛད་གཟིགས་པའི་ལྷ་
 ལྷངས་ལས། །གང་ཐུགས་དགུས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡང་ཡང་
 ལྷོན། །ནག་པོ་ཆེ་དང་བྱ་རོག་གདོང་ཅན་བཞིན། །ང་དང་དབུ་
 མཛད་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན། །དཔོན་པོ་དབང་འཛིན་ཞེས་པའི་དང་
 ཅན་མས། །རྒྱན་དུ་ན་བཟའི་སྐོར་ཆས་སུལ་བས་ན། །ང་ཡིས་མ་མ་
 གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །དཔོན་སྐོབ་བྲག་གོང་ནས་ཞེས་དེ་ལ་
 ཟེར། །སྐབས་ཅིག་སྤྱོད་ལྷོན་པའི་རྩེ་ལ་མ་ལ། །སྤངས་པོ་
 ཉམས་དགར་སྐྱེ་ངལ་གསོས་པ་ལ། །གྲིང་མའི་ཐང་ལ་ཐུག་མཚུབ་
 གཏང་ནས་སུ། །མ་གིར་རྟ་རྒྱག་བཏང་བའི་དུས་ཡོང་གསུངས། །
 དེ་ནང་གནས་ཆགས་ངན་པས་བསྐྱངས་པའི་དཔུང་། །ཐོན་ནས་
 མཚོན་ཆ་ཆར་བཞིན་པས་ནས་སུ། །རྟ་རྒྱག་བཏང་བའི་ཁ་པོ་མི་
 དགོས་ཀྱི། །ས་འདིར་གནས་པའི་གོ་སྐབས་མི་སྟེར་ཟེར། །དུག་
 མདའ་མང་པོ་སྐྱེ་ལ་ཕོག་གྲུར་ཀྱང་། །མ་ཐུག་ད་ཕྱིད་བཞིན་དུ་ཐུར་དུ་
 འཕྱངས། །རི་མགུལ་བཅད་ནས་སྤང་རི་བམ་པར་བྱོན། །རྟ་མཚོག་
 ལྷ་ལ་རྟ་རྩ་སྟེ་བ་དང་། །འགྲུ་ལ་ཡི་སྟོན་རབས་དག་ཀྱང་
 གསུངས། དེ་དུས་རྩ་རིའི་དབང་ཚོག་ལན་གཉིས་བཅུགས། །བྲ་

འགྲུ་མཐུ་ཅད་དབང་ཚོས་ཚེམས་པར་མཛད། །།སྤྱི་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་
ཕྱོད་ནས་སྤོན་རབས་ཀྱི། །ཚོས་རྒྱལ་དྲི་མེད་འབྲུངས་དུས་ཉ་ཤང་
རིར། །བརྟུག་པའི་རི་ཡིན་དེ་དུས་གཞི་བདག་གིས། །ཉི་ཟླ་ཁ་སྤྱོད་
བར་ནས་ཚེ་ཆུ་ལ། །འགྲོ་ཀུན་དང་པ་སྤྱི་བའི་ཚེད་དུ་བཞག །ཡོན་
བདག་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་སྤྱབས། །གདན་ས་ཚེན་པོ་
སྤངས་ཐང་བདེ་ཚེན་མེགས། །སྤྱི་རེས་མེད་མཛད་པའི་ལས་གཞི་
རྣམས། །སྤྱབས་འདིར་ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་སྤྱིག་པ་ཡིན། །

ཡེ་ཤུ་བརྩུ་བཞེ་བ།

བྱེ་བ་ལྟ་བུ་བཞེངས་པ་དང་ལྟན་སྐྱེས་རིལ་སྐྱེབ་གྱི་མཛད་པ།

༡ བྱེ་བ་ལྟ་བུ།

གསང་སྒྲགས་གྱི་ལྟ་བུ་དང་བཙུག་ལྟར་སྐྱེས་སྐྱེ་མའི་འཇུག་ལམ་དེ་
 བཞིན་གཞེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་སྐྱེས་
 མོག་ལ་བཀལ་ནས་པར་འདེབས་པ་ལ་ཐུགས་གཤེལ་བ་མེད་པར་
 གནང་། མདོས་ཚོག་ལ་སོགས་ཚོག་ཅི་ལྟར་རྒྱས་ནས་མཚན་དགུང་
 ཡོལ་ཀྱང་སྐྱེ་བར་སྟོང་སྐྱེས་ལྟ་བུ་གནང་བ་ཡིན་འདུག །རེ་ཞིག་
 གསུངས་ནས་དེ་འདྲི་བྱེ་བ་མཚོན་རྟེན་འདི་ལྟོ་བསོད་ནམས་དང་སྐྱེས་བ་
 ཆེ་ན་ལྟོར་བཞེངས། བོད་བསོད་ནམས་དང་སྐྱེས་བ་ཆེ་ན་བོད་ལ་
 བཞེངས་གསུངས་བས། ལྟོ་བསོད་ནམས་ཆེ་ནས་མཚོག་གི་སྐྱེས་སྐྱེ་
 མཚོན་ཡོན་གྱིས་ལྟོར་བཞེངས་པ་ཡིན་ནོ།

༢ རྩེ་པའི་མཛད་པ།

དེ་ནས་དྲིལ་བུ་ལྟ་བུ། ལྟོ་བ་དཀར་གྱི་སྐྱེབ་ཐབས། ལྟོ་ན་ལམ་དག་

སྒྲོལ་བ་དུ་ན་པ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱེད་མ་ལ་སོགས་མང་པོ་
བརྩམས་པར་མཛད། རྟག་ཏུ་རྩེ་བཅུད་ལེན་ལོ་མ་དང་གསོལ་ཇ་
ལུལ་ནས་བཞེས་པས་སྐྱུ་ལྷ་སངས་ལོད་པ་ལས་སྒྲེ་པ་དབུ་མཛད་དང་
ཚོས་རྗེ་ལ་སྒྲོན་པས་ལྷོ་ལྷང་པའི་ལྷུད་བསྐྱེད་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཞེས་
ན་དེད་རྣམས་ཀྱིས་དཀོར་མི་འཇུག་པས། ལྷུད་ཅིས་ཀྱང་བཞེས་དགོས་
ལུས་ནས་བྱངས་པས། སྐྱུ་ལ་འབྱོར་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་དབུ་མཛད་
དང་ཚོས་རྗེ་ལ་སྒྲོན་པས་ང་ལ་ག་དོས་འདི་འདྲ་བཀལ་བ་གསུངས་
འདུག །

༣ ལྷན་སྐྱེས་རིལ་སྐྱབ།

དེ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་དུང་ལྷུར་གནང་དུས་རྗེ་ཉིད་བཞུགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ནས་
སྐྱབ་བར་སྐྱང་ལ་གཟིགས་ནས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ཞལ་གཟིགས་པ་ཡིན་
ཞེས་གྲུ་བགྲེས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། རིལ་སྐྱབ་གནང་ནས་རྟགས་
མཚན་བྱུང་པར་ཅན་བྱུང་ནས་ཞལ་སྤྱོད་བས་སྐྱར་མ་དང་རྒྱག་ལ་རིལ་བུ་
འབྱར་བ་བྱུང་བས་དམ་ཚིག་གཙང་གསུངས་ནས་སྐྱབས་དགྲེས། དེ་
ནས་གྲུ་དམངས་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱིད་རང་ཡི་དམ་དེས་
ཅན་ལོད་པ་ཚོ་ལྷན་སྐྱོ་རྩ་མི་བཏུབ་པས་དེ་རང་སྐྱབས། དེས་པ་མེད་པ་

ཆམས་འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པ་འདི་སྐྱབས་དེ་ལན་ཁ་སྐོང་ལ་ཡང་འགྲོ་བྱེད་
གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཆམས་ཀྱང་ལྷ་མཚོག་འདིར་བསྐྱེན་པས་གྲུབ་ཐོབ་
མང་བ་ཡིན་གསུངས་ནས། དགེ་འདུན་པའི་མཚོང་བཤོམ་ལ་ལྷན་
སྐྱེས་གྱི་གཏོར་མ་བཞེངས་པ་གནང་བས། གྲུ་བགྲེས་ཆམས་ནི་ཡི་
དམ་ལྷན་སྐྱེས་འདི་རང་ལ་མང་ངོ། །

༧ ཆམ་ཐར་ལེའུ་བརྩ་བཞི་པའི་སྐོམ་ཚིག།

དེ་ནས་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་སྐྱེད་པར་ནི། །བདེ་གཤེགས་ཉིང་འཇིན་མཐུ་ལས་
གྲུབ་པ་ལྟར། །ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་སྐྱང་བརྟན་ཕྱག་ཐོག་བཀའ། །
གདུང་ཚ་བྱགས་གཡེལ་མེད་པར་མཛད་དུས་སུ། །རྗེ་ཡི་མནལ་ལམ་
བརྟན་པ་ཅིག་བྱུང་ནས། །ཁྱོད་གྱི་སྐྱེན་ཅིག་ང་ལ་སྐྱིན་དགོས་ཟེར། །
ང་ཡི་བྱེ་བ་མཚོང་རྟེན་མ་འགྲུབ་པར། །ང་ཡི་མིག་ནི་སྐྱིན་པར་མི་
གཏོང་གསུངས། །འོ་ན་བྱེད་གྱི་སྐྱིང་དང་འདྲ་བ་ཅིག །ལྷ་ཡི་ཟེར་
ནས་གར་སོང་ཆ་མེད་སོང་། །དེ་དུས་ཚོས་རྗེ་ཆམ་རྒྱལ་ཟེར་བ་
ཅིག །གཡང་ལ་ལྷུང་ནས་འཆི་བས་རྗེའི་ཞལ་ནས། །བརྟན་པ་དེ་ནི་
དུང་གནས་ཡིན་འདུག་གསུངས། །མིག་ནི་སྐྱིན་པར་མ་ཕོད་གཡོག་
བྱེར་སོང་། །གསོལ་བ་རག་པོ་གསོལ་བར་མི་མཛད་པར། །རྟོག་ཏུ་

བྱ་ཡི་རིལ་བྱ་འོ་མ་དང་། །གསོལ་ཇའི་ཕྱད་ནས་བཞེས་པས་སྐྱུ་ཤ་
ནི། །སྤྲ་སང་ཡོད་པས་དབྱ་མཛད་ལ་སློན་གཉིས། །སློལ་གདུལ་
བྱའི་ཕྱད་ཅིག་མ་བཞེས་ན། །གྲ་པའི་དགོར་འདི་ལུ་བར་མི་རུས་
པས། །ཕྱད་འདི་མཚོད་དགོས་ལུས་པས་གསོལ་བ་ན། །སྐྱུ་ཤ་
འགྱོར་བས་ཤ་དོས་བཀལ་བྱང་གསུངས། །དེ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་དུང་
ཕུར་གནང་དུས་སུ། །ལྷན་སྐྱེས་ཞལ་གཟིགས་གྲུབ་པའི་རྟགས་
གཟིགས་ནས། །སྐྱུ་བ་པ་གྲོལ་ནས་བྱིན་སྐབས་ཀུན་ལ་གནང་། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱལ་བར་ལྷན་པར་མཛད། །དེ་དུས་དགེ་
འདུན་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་བ། །ཀྱུ་གར་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་
ཡི་ནི། །གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་བྱིད་རྣམས་ཀྱང་། །ཡི་དམ་འདི་
ལ་བཙོལ་ཞེས་བཀའ་ཡིས་གནང་། །ལྷན་སྐྱེས་རྒྱན་གཏོར་བཞེངས་
ནས་གནང་བ་ཡིན། །དེ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་སྐྱིགས་ཀྱི་བཙའ་ཡིག་
དང་མཐུན་པར་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་སོ། །

ཡེ་ལུ་བཙོ་བྲུ་པ།

ཐུགས་དམ་བཞུགས་པ་དང་བསྟན་སྲིད་མཐའ་སྐྱོད།

༡ ཆབ་ཚན་ལ་བྱོན་པ་དང་གྲས་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་གྲི་སྲས་མོ་

བཞགས་ཤིང་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ།

དེ་ནས་ལྷུགས་ཡོས་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ལ་ཆབ་ཚན་ལ་མེབས་དེ་

ཕྱོགས་སྐྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་སྲུང་སྲུམ་ཚོགས་པ་

ཞུས། དེ་དུས་ཞབས་དུང་གདུང་བརྒྱད་ལ་གྲས་མོ་ཞིག་ཡོད་པས་སྐྱུ་

མེ་ཏོག་འཐོར་བས་རྒྱ་མོར་ལྷ་ཡིག་ཅིག་སྲུལ་བས། ཐུགས་སྐྱོ་སྣང་

ཆེན་པོ་ཤར་ནས། སྲ་མོར་ཡིན་ན་གང་ནས་བྱོན་ཀྱང་བསྐྱ་བ་དང་

གསེར་སྐྱེང་བྱ་དགོས་པ་ལ། ད་ལན་བསྐྱ་བ་དང་གསེར་སྐྱེང་མ་བྱེད་

གསྲུངས་ནས། གསེར་སྐྱེང་ཡང་མ་བྱེད་པར་གདན་སར་

མེབས། ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ལྷ་མོའི་མདོས་ཚོག་གི་གྲལ་ནས་སྐྱུ་སྐྱུང་

པའི་རྩལ་སྟོན་ནས། ཏོར་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆེས་བརྩུ་ལ་རྫོགས་རིམ་ལ་

བཞུགས་པ་ཡིན་འདུག །

༢ བསྟན་སྲིད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོད།

ཞབས་དྲུང་སྐྱེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་སྤྲེལ་ལོ་ཐུག་ལོ་ལྟེན་བར་ལ་
 ཚོས་འཇིག་རྟེན་གང་ལའང་། སྤྲེལ་པ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཐུགས་འགན་
 བཞེས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་ལ་མི་འགྲུར་བརྟན་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་གྲོས་
 དང་། མདུན་ལེན་མང་པོ་མངགས་ཏེ་རྫོང་རྟ་གནང་ནས། སྤྲུང་
 དམག་བཞོམ་མཛད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་རྩིས་
 བཞེས་གནང་། སྤྲེལ་ལོ་ལྟེན་པ་བདེ་འཇམ་ལ་ཞོན། སྤྲེལ་ལོ་དར་
 དཀར་ལྟེན་པ་མངའ་ཞབས་སུ་བརྟུག། །རྫོང་གདན་ལྷགས་རིར་
 གསུང་ཚོག་སྒྲེར་གསོལ་གནང་བ་ལ་ཐེབས། གསུང་ཚོག་མཛད་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཤེགས་སྟེ། སྤྲེལ་ལོ་ནས་བཟུང་སྐྱེ་སྐྱུར་
 དེ། མི་ལོ་ཉི་ལུ་ཅུ་ལྷ་ཐུག་ལྷགས་རིའི་སྤྲེལ་ལྷ་ཁང་ནང་ལ་
 བཞུགས། སྤྲུང་སྐྱེ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲུང་སྐྱུང་ས་ཞུས་
 མོ།། བསྟན་པའི་འཇིག་སྐྱོད་ནི་ཕྱག་མཛོད་པ་བསྟན་འཇིག་འབྲུག་
 རྒྱལ། སྤྲེལ་ལོ་སྤྲེལ་བསྟན་འཇིག་འབྲུག་གཤགས། རྫོང་སའི་སྤྲེལ་
 དམ་ཚོས་ལྷན་འབྲུབ། ཅེས་མི་འགྲུར་བརྟན་པ། སྤྲུང་ས་ཐང་རྫོང་
 དཔོན་པད་དཀར་རབ་རྒྱས། དབང་འདུས་པོ་བྲང་རྫོང་དཔོན་ཚོས་རྗེ་
 བམ་མཁའ་རིན་ཆེན། བཀྲ་གིས་ཚོས་རྫོང་ཨ་ཁུ་ཆེ་རིང་ལ་སོགས་པ་

ལས་འཛིན་རིམ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། མཁའ་ཆེན་པད་དཀར་འབྲུང་
གནས། མཁའ་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་མཁའ་ཆེན་
རིམ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས། བསྟན་པ་སྦྱོང་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་
འདུག་གོ། །

༣ ཕྱི་བྱང་དང་བསྐྱོད་ལྗོངས།

དག་དབང་བདུད་འཛོམས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲེའི། །མཛད་པ་རྒྱར་
ཙམ་ཡིག་གེར་བཀོད་པ་འདི། །སྐལ་བཟང་སྦྱིང་གི་ལྷན་པ་སེལ་བའི་
ཕྱིར། །བཀོད་འདིར་ཚང་བར་བརྗོད་པ་ག་ལ་རུས། །བ་རྗེས་ཚུ་ཡིས་
རྒྱ་མཚོར་ཚོད་ལྟ་འམ། །ཡུང་འབྲུའི་ཕེ་ནས་སྤྱན་པོ་མི་མཐོང་
ལྟར། །སྦྱི་རབས་འབྲེང་བར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཅིང་། །གནས་ལྷ་
རིག་པའི་པཎ་ཆེན་འདི་ཉིད་ལ། །སྤྱན་སྤྱན་ཆེག་གིས་བསྟོད་པ་བྱིས་
པའི་གྲོ། །སྦྱོས་བྲལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམ་དག་ལ། །ཉམས་
ལྷོད་རྟགས་མཚན་བརྗོད་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཉམས་ཆག་ཉེས་
ལྷོད་ཐམས་ཅད་དག་པར་ཤོག །

དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱར་ཙམ་བྱིས་པ་འདི་བདག་གི་སྤྲེམ་

གཉིས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་རྣམས་ཆེ་ལོང་ཙམ་སྟོགས་ཅིག་
ཏུ་བསྐྱེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་འི་ཞབས་སྦྱིར་འབྲངས་བ་མང་བས་
ཐུགས་རྒྱས་ཆེ་བར་བརྟེན། གཞན་ཡང་གྲ་བགྲེས་རྣམས་དང་སྦྱིན་
བདག་ཚན་རབས་རྣམས་ཀྱི་དག་ནས་ཐོས་པ་རྣམས་ལ་ཏྲ་སྦྱོན་ནས་
བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་སྦྱོ་བཏགས་དང་རང་བཟོ་མེད་པར་གནས་ལུགས་
བྱང་པོར་བརྗོད་པའི་རྣམ་བུང་འདི་ཉིད་ལགས་སོ། དེ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་ལས་ཆུ་ཐིག་ཙམ་ཅིག་གིས་པ་འདིས་ལྷེ་མའི་
རིགས་ལས་སྦྱོས་པའི་བསམ་གཏན་པ་མ་གི་རྣམ་པུན་ད་རི་ཀས་སྦྱར་བ་
འདིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗོ་རྗོ་འཆང་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག། །།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་འི་གཟུགས་གསར་པ། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་རིང་ལུགས་མཛད་སྟོང་ནི། །འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་རྩོན་
གྱི། །བདག་གི་དགོ་བའི་བཞེས་སུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་
སྟོང་ཞབས་བསྐྱེན་བྱས་པའི། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མཚོད་སྦྱིན་
ཆེར་གྱུར་ནས། །བསྟོད་བཀུར་བསྐྱེད་པ་བགྱིད་ལ་རྟག་བྲེལ་
བས། །སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་མཐོང་གྱུར་ཅིག། །ལྟག་

པར་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་སྟོར་བའི་གནད། །འཕོ་མེད་ཚངས་པར་
སྟོང་པ་མཐར་སྦྱིན་པས། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་རྩོ་རྩེ་འཆང་། །
རིགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་པོར་འགྲུབ་གྲུར་ཅིག །དེ་མ་ཐོབ་གྱི་པར་
དུ་གོགས་མེད་ཅིང་། །ཅི་བསམ་མོད་ལ་གྲུབ་པའི་དཔལ་རྗེད་
པས། །རྣམ་ཐོས་བྱ་ཡི་འགྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུས། །ལོན་གནས་ཀུན་ལ་
སྤྱི་ཞུར་བྱེད་གྲུར་ཅིག །སྤྲོ་མེད་སྤྲོ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་དང་། །དབྱ་བཙམ་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་
ཀྱིས། །སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་འགྲུབ་པར་ཤོག །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་
གསུམ་བརྟེན་པའི་བྱིན་རླབས་དང་། །ཚོས་ཉིད་མི་འགྲུར་བདེན་པའི་
བྱིན་རླབས་དང་། །དགེ་འདུན་མི་སྤྱེད་འདུས་པའི་བྱིན་རླབས་
ཀྱིས། །རི་ལྟར་བསྟོོ་བ་སྟོོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ཤོག །བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུབ་པར་ཤོག། །།ཕུ་ཤྲི་མཚུ་སར་ངོ་ག་ཏྟོ།། །།

ཀྱུལ་གྲུས་གདུང་འཇིན་སྐྱུལ་སྐྱུའི་རྣམ་ཐར་ས་བོན་ཙམ་བཀོད་པ་ཟེར་

མི་གི་དཔེ་དེབ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས།

དཔེ་དེབ་ཀྱི་འབྲུང་ས།

འབྲུག་ཀྱུལ་ཁབ་འདི་ནང་ ཆོས་སྲིད་གཉེས་ཆ་རའི་ཁ་བྱུག་ལས་བཀྱིན་
འགན་ལུང་དང་བུལ་བའི་ དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་དུང་དག་དབང་
རྣམ་ཀྱུལ་གྱི་མཛད་རྣམ་ཚུ་ལས་ ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཚུ་ནང་ལས་
ཐོན་མི་གིས་མ་དོ་བའི་མཛད་རྣམ་ཡ་མཚན་ཙན་མང་རབས་ཅིག་དག་ཐོག་
ལས་སྐབ་སྲོལ་ཡོད་མི་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་དགོ་པ་དེ་ཡང་ གལ་ཆེ་
དྲག་སླེ་མཐོང་ཅི། དེའི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་ཅིག་འབད་ལྷུ་མ་ད་ ཉེ་མ་
ལས་ཡོངས་གྲགས་ཡོད་མི་ རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྐྱུས་མ་འདྲམ་དུག་འདེ་ཅིག་
ཁ་ལུ་ ཉེ་མ་ཡོངས་གྲགས་མེད་པའི་ ཀྱུལ་གྲུས་གདུང་འཇིན་སྐྱུལ་སྐྱུའི་
རྣམ་ཐར་ཟེར་མི་ཅིག་ཡང་ ཤར་སྤོགས་དག་མེད་ཅེའི་གཙུག་ལག་ཁང་
ནང་ལས་ མཇལ་ནིའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཅི། རྣམ་ཐར་དེ་ནང་ལས་ ཉེ་མ་
མཇལ་མི་གི་རྣམ་ཐར་ཚུ་ནང་ལས་མ་ཐོན་པའི་མཛད་པ་ཡ་མཚན་ཙན་མང་
རབས་ཅིག་རྣམ་ཐར་དཔེ་ཆ་དེ་ནང་ལས་ཐོན་མ་མཛད་ མི་ཚུ་གི་དག་རྒྱན་

ལས་བཤད་མི་གི་ ལོ་རྒྱུས་ལེ་ག་ཅིག་གི་བདེན་འཁུངས་ཡང་སྟོན་མ་ཞིན་མ་
ལས་ རྣམ་ཐར་འདི་ང་བཅས་ར་ལུ་ག་ནི་ལས་གལ་ཅན་ཅིག་ཞིན་མས།

རྣམ་ཐར་རྩོམ་པ་པོ།

རྣམ་ཐར་འདི་རྩོམ་མི་འདི་ ལྷོ་མའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་པ་
མ་གྲོག་པུན་རིགས་སྐུར་བའི་ཟེར་ བཀོད་མི་གི་བྲམ་འདི་ རྒྱལ་རབས་
ནང་ཡོངས་གྲགས་ཅན་ཅིག་མེན་མ་ལས་ མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་ཉ་མི་གོ་ནི་
ཞིན་མས། དེ་འབད་མང་ བྲམ་འདི་རིགས་རུས་སུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་
སྐྱ་ཚེ་སྐྱུབ་པ་ལུ་བརྩོན་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཅིག་ཞིན་
པའི་ཁར་ མ་འོངས་པའི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ག་ནི་ལས་གལ་ཚེ་
བའི་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་འདི་བཟུམ་བཟུམས་མི་གི་ཕྱག་ལུ་
སྟོམ་བཞག་མི་ཅིག་ཞིན་མ་ ད་རེས་ཉ་གོ་མ་ཞིན་མས།

དེ་ཡང་རྗེ་དགོ་འདུན་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷོ་འབྲུག་ཚོས་བྱང་ཤོག་
གྲངས་ ༡༩༤ _ ༠ _ ༡ ལས་ཚོས་རྗེ་གཙུང་ངག་དབང་པད་དཀར་ཟེར་
ཐོན་མི་འདི་ཞིན་མ་མ་ཚད་ ལྷ་གྲུའི་དགོ་སྟོང་ཚོས་སྐྱུ་བ་ལྷ་གྲུ་རིན་ཆེན་གྱིས་

སྐྱུར་བའི་སྐྱུ་བཞིའི་དབང་ལྷུག་ རྗེ་བརྟུན་དག་དབང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་
ཐར་ ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་རོལ་མོའི་ལེའུ་མང་རབས་ཅིག་
ནང་ལས་ ཞོར་རྣམ་བཞོད་མི་གི་དགོངས་དོན་དང་ རྒྱལ་སྐྱེས་གདུང་
འཛིན་སྐྱུལ་སྐྱུའི་རྣམ་ཐར་ནང་ལས་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ཡང་ དགུང་
འགྲིགས་ཏེ་ཐོན་མ་ཡིན་མས།

དེ་དང་འབྲིལ་ལྷ་ད་ སེ་བ་ལ་ཚོས་འཁོར་རྗེ་རྗེ་གདན་གྱི་གདན་ས་བཅག་མི་
རྗེ་བརྟུན་དག་དབང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རུ་གཟུང་ཡིན་མ་མ་ཚད་ ལྷ་བའི་བྲམ་
ཡང་ ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་དཔོན་བྱ་བཏང་ཆེན་པོ་པད་དཀར་
བགྲིས་ཡིན་མས། བྲམ་འདི་གི་འཁྲུངས་ལོ་རྣམ་ཐར་དེ་ཚུ་ནང་མ་འཁོད་
རུང་གཤགས་ལོ་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༠ ཟེར་འཁོད་ཡོད་པའི་ཁར་ ཐོ་རྒྱན་
བྱམས་མགོན་དག་དབང་རྒྱལ་མཚན་འཁྲུངས་ལོ་ ༡༧༧༧ དང་
གཤགས་ལོ་ ༡༧༩༣ ཡིན་མ་ལས་ དག་དབང་པད་དཀར་དེ་ དུས་
རབས་ ༡༧ པའི་བར་སྤྱི་དེ་ཅིག་ཁ་ལུ་འཁྲུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་གོ་
རྒྱུགས་པས།

རྣམ་ཐར་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་བདེན་ཁྲུངས།

གཟུང་ངག་དབང་པད་དཀར་གྱིས་མངོན་པའི་ ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་
མངོན་རྣམ་ཚུ་ ཁོ་རའི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་བྱ་བཏང་པད་དཀར་བགྱིས་དང་ མོ་
རྒྱལ་བྱམས་མགོན་ངག་དབང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་མི་ཚུ་དང་
ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སློབ་དེ་བསྐྱེད་ཞལ་བཞུགས་མི་ཚུ་ལས་གསལ་
མི་ཚུ་གཅིག་ཁར་བསྐྱིགས་ཏེ་བཀོད་ནི་འདི་གིས་ རྣམ་ཐར་འདི་ གཞན་
ལས་ཁ་གསལ་ཁྲུངས་བཅན་ཅིག་ཡིན་མས། ད་ལྟོ་རྣམ་ཚུ་ཚོད་བར་ན་
པར་བསྐྱེད་མ་འབད་མི་འདི་ ག་ཅི་འབད་ལུས་སོང་མ་ཡིན་ན་སྤྲུལ་མ་གཤམ་
རུང་ རྣམ་ཐར་འདི་མ་འོངས་པའི་ཞིབ་འཚོལ་མཁན་པོ་ཚུ་ལུ་ ཁྲུངས་
ཐུབ་ཀྱི་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་གལ་ཅན་ཅིག་འབད་ནི་འདི་གིས་ དཔེ་
བསྐྱེད་འབད་དེ་སྤེལ་རྒྱུགས་པ་ཅིན་ རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཏ་གོ་ནི་ལུ་
ཕན་ཐོགས་ ག་ཅི་དེ་ཅིག་སློམ་འདུག།

དཔེ་བསྐྱེད།

རྣམ་ཐར་དེ་དཔེ་བསྐྱེད་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྣམ་ཐར་དཔེ་ཆ་བྱུང་ས་གི་
གདན་སའི་སྤྲུལ་པད་སྤྱིང་གསུང་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའལས་དང་ གྲུ་ཚང་ལྷན་

ཚོགས་ལས་དཔེ་བསྐྱུན་འབད་ཚོག་པའི་གནང་བ་ལོགས་སུ་ཞུ་ཡོད་པ་མ་
ཚད་ ཉེ་མ་གི་དཔེ་རྙིང་ནང་ བར་ཚད་ཀྱི་ཡིག་སྐྱོན་དུ་མ་ག་རེ་ཡོད་མི་ཚུ་
སུམ་རྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ལོགས་བཅོས་འབད་ཡོད། དཔེ་
རྙིང་དེ་ནང་ཉ་གོ་མ་རྟུགས་པའི་མིང་ཚིག་གཅིག་གཉིས་འདེ་ཅིག་ལུས་ཡོད་
རུང་ དགོངས་དོན་རྟོགས་མ་རྟུགས་པའི་དབང་གིས་ རང་བཅོས་ཀྱི་
བསྐྱུར་བཅོས་འབད་རུམ་པར་ རང་འཇགས་བཞག་ཡོད། དཔེ་ཆ་འདི་
དེབ་གཟུགས་སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་ལུགས་ལྟར་དུ་ ནང་དོན་གྱི་ལེ་ལུ་དང་
འབྲིལ་བའི་དོན་མཚམས་དབྱེས་གིང་ དོན་མཚམས་དང་འབྲིལ་བའི་
དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཏོན་ཉེ་ དཔེ་བསྐྱུན་འབད་མི་འདི་གིས་ དཔེ་དེབ་
འདི་མཇལ་མི་ག་ར་གི་རྒྱུད་ལུ་ དིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྐྱེ་མ་ ཞབས་དྲུང་རིན་
པོ་ཆེ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་སྤྱོན་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་གསར་པ་
ཐོབ་སྟེ་ བདག་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་རེ་སྤོན་ཞུས་ཞིན་
ནོ།།

ISBN 99936-14-18-1

དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བ།

The Centre for Bhutan Studies
Post Box No. 1111
Thimphu, Bhutan

<http://www.bhutanstudies.org.bt>